

דוחות תקופתי לשנת 2020

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח
רכב חובה ("הפול") בע"מ

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי
("הפול")

דו"ח תקופתי לשנת 2020

תוכן עניינים

תיאור עסקי המאגר	פרק א' -
דו"ח הדירקטוריון והצהרות (SOX)	פרק ב' -
דוחות כספיים המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול	פרק ג' -
הצהרת האקטואר	פרק ד' -
פרטים נוספים	פרק ה' -
דוחות כספיים התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ	פרק ו' -

פרק א'

תיאור עסקי המאגר

(להלן - "החברה"/"המאגר"/"הפול")

תוכן עניינים:

מס' עמוד

	<u>חלק א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u>	.1
1	<u>פעילות החברה כללי</u>	1.1
3	<u>תחומי פעילות</u>	1.2
3	<u>השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה</u>	1.3
3	<u>חלוקת דיבידנדים</u>	1.4
	<u>חלק ב' תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</u>	.2
4	<u>מוצרים ושירותים</u>	2.1
9	<u>תחרות</u>	2.2
9	<u>לקוחות</u>	2.3
	<u>חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל החברה</u>	.3
11	<u>מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה</u>	3.1
20	<u>השקעות</u>	3.2
20	<u>ביטוח משנה</u>	3.3
20	<u>הון אנושי</u>	3.4
29	<u>שיווק והפצה</u>	3.5
29	<u>ספקים ונותני שירותים</u>	3.6
30	<u>רכוש קבוע</u>	3.7
30	<u>עונתיות</u>	3.8
30	<u>נכסים בלתי מוחשיים</u>	3.9
30	<u>הליכים משפטיים</u>	3.10
31	<u>גורמי סיכון</u>	3.11
32	<u>הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה</u>	3.12
32	<u>תחזיות אחרות לגבי עסקי החברה.</u>	3.13
	<u>חלק ד' – היבטי משטר תאגידי</u>	.4
34	<u>מידע בדבר הדירקטורים החיצוניים</u>	4.1
34	<u>מבקר פנים</u>	4.2
35	<u>רואה חשבון מבקר</u>	4.3
36	<u>אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי</u>	4.4

1.1 פעילות – כללי

כל המשתמש ברכב מנועי חייב להחזיק פוליסה לפי הוראותיה של פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970 ("פקודת הביטוח"). הביטוח האמור הוא ביטוח המכסה הן את אחריותו של המשתמש ברכב לנזק הגופני שייגרם בתאונה לצד שלישי (נוסע ברכבו או הולך רגל) לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975 ("חוק הפלת"ד"), והן את נזקי הגוף שלו עצמו בתאונה, בין אם היא תאונה מעורבת ובין אם היא תאונה עצמית, שרק הוא נפגע בה.

המבטחים בישראל אינם חייבים לבטח בביטוח רכב חובה את רכבו של כל הפונה אליהם. לפיכך, כדי שבעלי הרכב או המשתמשים בו לא יפרו את החוק וינהגו ללא ביטוח, התעורר הצורך למצוא פתרון לאותם פונים, שלא מצאו מבטח מן השורה שיסכים לבטחם.

במסגרת הרפורמה בביטוח רכב חובה, שחוקקה בשנת 1997, תוקנה פקודת הביטוח באופן שהסמיכה את שר האוצר לקבוע הסדר לביטוח שיורי לבעל רכב או מחזיק בו, שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח אחר. ואכן, שר האוצר התקין תקנות המסדירות ענין זה - הלא הן תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א - 2001 (להלן - "התקנות" או "תקנות הביטוח השיורי"). התקנות הללו נועדו להסדיר את הביטוח השיורי, אשר מוגדר בהן: "ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח".

לפי התקנות הנ"ל, הכיסוי בביטוח השיורי יהיה באמצעות ביטוח משותף של כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה בישראל ("הביטוח המשותף" או "המאגר"), וזאת על פי הוראותיו של הסכם החל עליהן והמוגדר בתקנות ("התקנון").

קיומו של הביטוח המשותף, שבו משתתפים מבטחים רבים, מחייב ניהול. לשם כך באה תקנה 2 לתקנות, המאפשרת למבטחים לייסד, באישור הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה"), תאגיד שינהל את הסדר הביטוח השיורי, לרבות החשבונות וההתחשבנויות של הביטוח המשותף, בהתאם לתקנון.

המבטחים אכן ייסדו באישור הממונה תאגיד כזה, אשר שמו "התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפוליס") בע"מ" ("מנהל ההסדר" או "התאגיד").

החל מיום 1.1.2002 מנהל המאגר המעניק כיסוי בביטוח השיורי על ידי מנהל ההסדר. להשלמת התמונה יצוין, שעל פי תקנת משנה 3(ה) לתקנות, ינהל מנהל ההסדר גם את הביטוח המשותף, שנוהל במסגרת מאגר האגוד לפני תחילת התקנות.

לפי תקנת משנה 4(ב) לתקנות, על מנהל ההסדר להכין ולהעביר לממונה דוחות כספיים, שישקפו את הפעילות הכספית של הסדר הביטוח השיורי, בהתאם לכללי החשבונאות הדיווח ובמועדים החלים על מבטח, אך זאת בשינויים המחויבים¹.

¹ השינויים המחויבים משמעם, בין היתר, כתוצאה מכך שהביטוח השיורי איננו מבטח מסוים וכן כתוצאה מכך, שהדו"חות הכספיים של הביטוח השיורי נערכים על ידי גוף מנהל ולא על ידי הגוף שהתחייבויות והנכסים הם שלו.

בעלי המניות של מנהל ההסדר הינם, כל חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב חובה. זכויות ההצבעה משתנות בכל שנה קלנדרית, לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות.

החל משנת חיתום 2013 יקבע סופית חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בכל שנת חיתום לפי חלקה בפועל בשנת החיתום השוטפת.

לשם כך, חישוב חלקה של כל חברה בשנת החיתום בתחילה יהיה זמני ויקבע בהתאם לתקנון הפול, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה שבין 1 באוקטובר בשנה שקדמה לשנה הקודמת לשנת החיתום, לבין 30 בספטמבר בשנה הקודמת לשנת החיתום. החישוב לעיל יהיה זמני עד לחישוב הסופי שיערך כמפורט להלן. תשלומים על יסוד החישוב הזמני, יהיו מקדמה.

בסוף כל שנת חיתום קלנדרית יערך חישוב סופי של חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בשנת החיתום, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה השוטפת (לתקופה מיום 1 בינואר ועד 31 בדצמבר בכל שנת חיתום). לאחר החישוב הסופי של חלקה של כל חברה במאגר בכל שנת חיתום, תיערך התאמה למול החישוב הזמני. ההתאמה תיעשה בערכים נומינליים ללא ריבית והצמדה כלשהי.

הביטוח הינו ביטוח משותף של המבטחות ששמותיהן מצוינים בתעודת הביטוח או באתר החברה, כאשר אחריותה של כל מבטחת מוגבלת לשיעור המצוין לצד שמה, וכי כל מבטחת אחראית לחלקה היחסי בלבד, ואין מבטחת אחת אחראית בגין חלקה של מבטחת אחרת, כאשר שיעור אחריותה של כל מבטחת הנקוב בתעודת הביטוח או באתר החברה, כאמור הוא בהתאם לשיעורים הזמניים, כמוסבר לעיל ובטרם עריכת החישוב הסופי בתום כל שנת חיתום. יובהר איפוא, שאין בציון שיעור אחריותה של כל מבטחת בתעודת הביטוח כדי לגרוע מההתחשבות הפנימית בתום כל שנת חיתום כמוסבר לעיל.

חלקן של חברות הביטוח במאגר בשנות החיתום 2018-2020 הינו כדלקמן:

2018 סופי	2019 סופי	2020 זמני (*)	
12.46%	12.19%	12.15%	הראל
11.48%	11.91%	11.77%	שלמה
11.03%	11.07%	11.09%	הפניקס
10.50%	9.99%	10.15%	ביטוח ישיר
9.56%	9.00%	9.09%	מגדל
8.92%	8.65%	8.64%	כלל
8.69%	8.40%	8.48%	מנורה
8.24%	7.73%	7.69%	איילון
5.34%	5.69%	5.70%	הכשרה
5.70%	5.33%	5.49%	שומרה
3.24%	3.31%	3.31%	אי.אי.ג'י
3.12%	3.06%	3.06%	שירביט
0.10%	1.69%	1.52%	ווישור
1.51%	1.39%	1.40%	בטוח חקלאי
0.11%	0.59%	0.46%	ליברה
100.00%	100.00%	100.00%	

(*) חישוב חלקה של כל חברה לשנת 2020 הינו זמני עד לחישוב הסופי שיערך, לא יאוחר מחודש מאי

2021.

1.2 תחומי פעילות

המאגר פועל בתחום ביטוח רכב חובה בלבד. בביטוח השירי מבוטחים :

- א. אופנועים - המבוטחים בביטוח השירי באמצעות: חברות הביטוח בשם המאגר, מוקד הפול וסניפי הפול וזאת עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.
- ב. כלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון - המבוטחים בביטוח השירי באמצעות: מוקד הפול וסניפי הפול. החל משנת 2016, בעקבות חוזר הממונה שעדכן את תעריפי הביטוח של החברה בביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החלו להיות מבוטחים בפול גם בעלי רכבים, אשר לגביהם תעריף הביטוח בפול נמוך ביחס לתעריף הביטוח בשאר חברות הביטוח. נכון למועד הדוח שיעור הרוכשים ביטוח חובה בפול ברכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון נמוך ביחס לשוק.
- ג. כלי רכב אחרים - המבוטחים בביטוח השירי באמצעות סניפי הפול ומוקד הפול (נגררים וטרקטורונים למיניהם). כלי רכב אלו הינם מסוכנים מטבעם או בשימוש מסוכן, שחברות ביטוח אינן מבטחות אותם לפי התעריפים הרגילים מפאת הסיכון הטמון בהם וכן רכבים, שאינם כלי רכב פרטיים, שנהגיהם סורבו לביטוח מסיבות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מחברות הביטוח.

1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

עקב היות המאגר ביטוח משותף אין לו הון מניות.

בסעיף 1.1 לעיל מוצגים: פרטים על החברה המנהלת את המאגר, הון מניותיה, בעלי מניותיה, פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה של החברה.

1.4 חלוקת דיבידנד

המאגר לא חילק ולא מחלק דיבידנד. למאגר אין הון מניות ועודפים כאמור לעיל.

2.1 מוצרים ושירותים**2.1.1 מידע כללי**

בענף הביטוח רכב החובה, פועלות נכון לתקופת הדוח חמש עשרה חברות ביטוח. כאמור, המאגר מהווה ביטוח משותף של כל החברות הפעילות בביטוח רכב חובה. התוצאות העסקיות של המאגר באות לידי ביטוי בכל אחת מחברות הביטוח, לפי חלקה בביטוח המשותף, וזאת במרכיבים וסעיפים שונים בדוחותיהן הכספיים, כגון: פרמיה, דמים, עמלות, הוצאות עד לסילוק התביעות ועתודות ביטוח.

לפי נתוני שוק הביטוח, מהווה היקף הפרמיות והדמים של המאגר כ- 7.4% מסה"כ פרמיות ודמים בענף ביטוח רכב חובה בשנת 2019 וכ- 17.7% מהיקף התביעות ששולמו, כולל שינוי בתביעות התלויות באותה תקופה, לעומת כ- 7.3% וכ- 15.1% בהתאמה בשנת 2018.

קרנית

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - קרנית, הינה תאגיד שהוקם בסעיף 10 לחוק הפלת"ד ושתפקידו לפצות נפגע הזכאי לפיצויים מכוח חוק זה, למעט הנהג שנפגע בתאונת דרכים ושנסע ללא כיסוי ביטוחי. זאת כאשר אין בידי הנפגע לתבוע פיצויים מאת מבטח בשל קרות אחד ממקרים הבאים: הנהג האחראי אינו ידוע, אין לנהג ביטוח רכב חובה או שהביטוח איננו מכסה את החבות, מבטח כלי הרכב נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה.

על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג - 2003, החל מיום 1.11.2003 על חברות הביטוח, כולל המאגר, להעביר לקרנית 1% מדמי הביטוח נטו בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שנכנסו לתוקף ממועד זה.

בחודש אוגוסט 2015 פרסם הממונה טיוטת צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשע"ה - 2015. בתיקון טיוטת הצו שפורסם ביום 31 באוגוסט 2015, הוצע לעדכן את תדירות הדיווח לקרנית מדיווח חודשי לדיווח יומי. החל מחודש פברואר 2017 החברה עברה לדיווח יומי כאמור.

באמצעות קרנית מעבירים כיום 9.4% מדמי הביטוח בגין העברת האחראיות הביטוחית לקופות החולים, הנותנות כיסוי לנפגעי תאונות דרכים בהתאם לסל הבריאות.

ביום 21 באוגוסט 2016 פורסם תיקון לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שבמסגרתו הוענקה לפיקוח סמכות להורות לקרנית להחזיר למבוטחים כספים עודפים שהצטברו אצלה. בהסתמך על כך, פרסם הממונה חוזרים המחייבים מבטח להשבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים וקבע מתכונת דיווח.

מנגנון לקביעת פרמיית הסיכון הטהור

החל מה- 1.4.2010 חברת רון בינה אקטואריה בע"מ מונתה ופועלת כמפעיל מאגר המידע והינה הגוף המוסמך ע"פ דין לאסוף מידע בענף הביטוח, ולקבוע על בסיסו בשיטה אקטוארית את פרמיית הסיכון הטהור הממוצעת המותאמת לפי פרמטרים שונים שנקבעו ע"י רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ("תעריף הסיכון" או "תעריף הסיכון הטהור"), כאשר ביום 14.10.2020 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון כי בעקבות מכרז, היא בחרה באקטואר עמיעד בן מאיר כמפעיל מאגר המידע הסטטיסטי שיבוא במקום המפעיל הנוכחי, רון בינה אקטואריה בע"מ, לאחר שהמפעיל החדש יקים את המערכת.

בחודש נובמבר 2020 פרסם מפעיל מאגר המידע את הדוח בנוגע לתעריפי הסיכון המוצעים בביטוח רכב חובה (בהתבסס על התקופה המסתיימת בשנת 2019). דוח זה מצביע על עלייה בפרמיית הסיכון.

מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח בענף ביטוח רכב חובה

ISO Claim Search Israel Ltd ("ISO") משמשת, כמפעיל המאגר לאיתור הונאות בביטוח ("מאגר ההונאות") שהוקם לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004. במינני הממונה, איגוד חברות הביטוח בישראל התקשר עם ISO לשם הקמת מאגר ההונאות ותפעולו, אליו הצטרפו כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה, ובכלל זה קרנית והמאגר ("ההסכם הראשון עם ISO")

בעקבות דרישת הרשות פורסמה על ידי האגוד ביום 1.3.2017 הזמנה להציע הצעות להקמה והפעלה של מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח וביום 14.8.2018 נחתם הסכם עם הזוכה בהליך התחרותי, איי.אס.או קליימסירצ' בע"מ ואיי.אס.או 2 ישראל בע"מ, אשר יקים ויפעיל אתה מערכת לאיתור הונאות החדש ("המערכת החדשה"). הממונה על התחרות העניק למערכת פטור בתנאים מהסדר כובל עד ליום 20.8.2020.

עד להשלמת הקמת המערכת החדשה פועלת המערכת הקיימת לפי ההסכם הראשון עם ISO, אשר הוארך עד 8.1.2022. ביום 7.1.2019 ניתנה הערכה עצמית, בה נקבע כי ההסכם, כולל הארכתו, פטור מן הצורך באישור בית הדין, משום שמתקיימות בו דרישות פטור הסוג למיזמים לפי כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006. עלות הקמה ותפעול של שתי המערכות מחולקת בין חברות הביטוח בהתאם לכללים שנקבעו בחוזר הממונה, וחלקו של המאגר בעלויות אלו הינו קבוע בשיעור של 2.5%².

השתתפות עצמית

במהלך שנת 2009 הורחבה האפשרות לקניית ביטוח בעיקר לאופנוע בבעלות פרטית, המשמש נהג נקוב בשם עם השתתפות עצמית למקרה תאונה, וזאת בהתאם לחוזר הממונה.

2 סה"כ התמורה ל-ISO בגין הקמת המאגר ותפעולו למשך 5 שנים היא כ- 13.7 מיליון \$ + מע"מ (מבלי לקחת בחשבון עלויות התאמה של תוכנות המאגר והממשקים וכן הוצאות אחרות, כגון אגרות בגין קבלת מידע ממאגרים ציבוריים).

סכום ההשתתפות העצמית נקבע בתחילה (בשנת 2008) ע"ס 10,000 ש"ח ושכר 7 ימי עבודה, וזאת תמורת הנחה של 10% בפרמיה החל מיום 15.11.09 הועלה הסכום ל- 25,000 ש"ח ו- 7 ימי עבודה, תמורת הנחה בפרמיה בשיעור 20%, והחל מיום 1.5.12 תמורת הנחה בפרמיה בשיעור של 30%. שיעור הפוליסות עם השתתפות עצמית לאופנוע בבעלות פרטית עלה בעקבות מדי שנה עד שנת 2014, כאשר התייצב על כ- 60% מהפוליסות הנ"ל. שיעור הפוליסות עם השתתפות עצמית מכלל פוליסות האופנועים בחשיפה הינו כ- 50%.

צו הסדרי חציה

ביולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך, שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50% מן הפיצויים בגין נזקי גוף כמשמעותם בחוק, מאוחר יותר נקבע כי לגבי תאונות שהתרחשו מיום 1.6.08 ואילך, ישלמו המבטחים של הרכב האחר 75% מן הפיצויים האמורים³. בעקבות הצו האמור תוקן תקנון המאגר שפישט משמעותית את נהלי השיבוב בין המאגר ובין כלל חברות הביטוח בנושא צו חציה, דבר שאפשר שיפור משמעותי בטיפול המאגר בנושא זה.

להלן 12 מקרי מעורבות⁴ עם אופנועים שאינם נכללים בהגדרה של מעורבות המצדיקה שיבוב של 50% או 75%, לפי העניין, מהפיצויים ששולמו על ידי המאגר:

פגיעת אופנוע באופנוע, פגיעת אופנוע בהולך רגל, פגיעת אופנוע בבעלי חיים, פגיעת אופנוע באופניים ובכל רכב לא מוטורי, פגיעת אופנוע ברכב לא מזוהה, פגיעת אופנוע ברכב לא מבוטח⁵, פגיעת אופנוע ברכב שזוהת מבוטחו אינה ידועה, פגיעת אופנוע ברכב שנהגו נושא רישיון נהיגה לא מתאים, פגיעת אופנוע ברכב הרשות הפלשתינאית, פגיעת אופנוע ברכב חונה כדון, פגיעת אופנוע ברכב של מבטח זר ופגיעת אופנוע ברכב נהוג ללא רשות הבעלים (גנוב בד"כ).

לצו הסדרי החציה ישנה השפעה מהותית על הקטנת הפסדי המאגר. בחישוב העתודות האקטואריות של המאגר נלקח אומדן הגביה הצפוי של המעורבות, וזאת במלא סכום הגביה העתידי, תוך התחשבות בניסיון הגביה בפועל.

³ השיעור שונה באמצעות תיקון בחוק הפלתי"ד.

⁴ רשימת המקרים לא בהכרח מהווה רשימה סגורה.

⁵ במקרה כזה לא רק שהמאגר אינו זכאי להשתתפות, הוא חייב בפיצוי נהג הרכב הלא מבוטח על בסיס דיני נזיקין.

הגביה מחברות הביטוח בגין צו הסדרי חציה בשבע השנים האחרונות הינה כדלקמן :
(במיליוני ש"ח – צמוד למדד) :

סה"כ	תקבולים בשנת 2014	תקבולים בשנת 2015	תקבולים בשנת 2016	תקבולים בשנת 2017	תקבולים בשנת 2018	תקבולים בשנת 2019	תקבולים בשנת 2020	שנת חיתום
0.82	0.20	0.36	0.09	0.08	0.09			עד 2002
2.21	0.68	0.55	0.12	0.66	0.19	0.01		2003
8.42	1.57	0.63	3.21	2.82	0.07	0.06	0.06	2004
6.06	1.75	1.54	1.09	1.20	0.20	0.22	0.06	2005
21.85	7.75	3.20	4.91	0.53	2.91	0.16	2.39	2006
35.14	6.59	11.49	3.09	4.51	2.98	5.32	1.16	2007
80.03	25.00	23.87	10.51	6.77	7.80	5.77	0.31	2008
116.71	16.17	29.53	32.51	17.61	11.66	1.48	7.75	2009
97.77	20.09	20.33	28.13	11.75	6.20	4.95	6.32	2010
100.45	18.73	15.92	19.57	18.37	15.04	9.84	2.98	2011
143.48	14.88	22.79	33.35	30.10	17.82	21.38	3.16	2012
131.09	4.07	15.85	27.14	32.76	21.83	15.83	13.61	2013
121.69	0.11	2.44	13.87	25.86	32.26	23.83	23.32	2014
113.98		0.03	2.34	22.53	39.82	28.48	20.78	2015
99.73			0.06	5.39	30.99	35.54	27.75	2016
89.14				0.42	9.72	37.35	41.65	2017
43.64					0.53	11.69	31.42	2018
8.28						0.42	7.86	2019
0.17							0.17	2020
1,220.66	117.59	148.53	179.99	181.36	200.11	202.33	190.75	

2.1.2 מאפיינים ייחודיים :

- ביטוח רכב חובה מכסה, מפני כל חבות שעשוי המבוטח לחוב לפי חוק הפלת"ד, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב.
- אחריות מוחלטת והעדר צורך בהוכחת אשם - זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי היא מוחלטת וללא צורך בהוכחת אשם.
- תקרת פיצוי- הכיסוי לפי פוליסת ביטוח רכב חובה איננו מוגבל בסכום ביטוח, אלא קיימות מגבלות לכיסוי הקבועות בחוק הפלת"ד.
- מועד כניסת הביטוח לתוקפו - הכיסוי הביטוחי ברכב חובה נכנס לתוקף רק לאחר שדמי הביטוח שולמו במלואם והוטבעה חותמת בנק או מבטח על תעודת הביטוח, אשר מעידה כי דמי הביטוח שולמו.
- משך זמן ארוך לגיבוש האחריות הכוללת והסופית ואומדן הנזק של הנפגע ביחס לשנת החיתום. חלק ניכר מבחינת הסכום של תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית (מספר שנים) בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד ההתגבשות הסופית של הנזק וסילוק התביעה ("Long Tail").
- היעדרה של זכות התחלוף וקיום עיקרון של ייחוד העילה - למרות שמדובר בביטוח אחריות, הדין איננו מזכה את המבטח בביטוח רכב חובה בזכות תחלוף כלפי המזיק. כמו כן קיומה של עילת תביעה בידי הנפגע לפי חוק הפלת"ד, שוללת את קיומה של עילת תביעה אחרת. היעדר זכות השיבוב וייחוד העילה חלים גם כלפי מזיקים חיצוניים לכלי הרכב המעורבים בתאונה, כגון: מתכנני הכביש, בוני הכביש, מתחזקי הכביש, יצרני הרכב ומתקניהם (מוסכים), נותני שירותים רפואיים לנפגעי התאונות, בוני גשרים וכיו"ב.
- פעילות המאגר הינה בביטוח רכב חובה בלבד, במסגרת הביטוח השירוי, ולכן הן הדוח התקופתי על מכלול סעיפיו ופירוטיו, הן דו"ח הדירקטוריון והן דוחותיו הכספיים, מתייחסים לענף ביטוח רכב החובה בלבד.

2.1.3 המאגר משווק פוליסות ביטוחי חובה בלבד לכל סוגי הרכב המנועי בישראל כמשמעותם בחוק הפלת"ד). שיעורי הפרמיות, הפרמטרים המופחתים או הנוספים לקביעת דמי הביטוח כגון: גיל, מין, נפח מנוע, מספר תאונות, מספר שלילות רישיון וכדומה, נקבעים בלעדית ע"י הממונה. בשנת 2016 הוספו לאופנועים 5 משתני בטיחות עם הנחה של 3% לקיום כל אחד מהם וכן הנחה של 12% בגין אופנוע מסוג תלת אופן.

2.1.4 אין למאגר מוצרים חדשים, אם כי חלים שינויים בביטוחים שנמכרים בשם המאגר כתוצאה מחקיקה, למשל ההשתתפות העצמית, הפוליסה התקנית וכיוצא בזה.

מושג התחרות איננו רלבנטי למאגר (למעט, במובן מסוים, לגבי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החל משנת 2016) מהטעמים הבאים:

- א. המאגר מבטח בביטוח רכב חובה כל בעל רכב המבקש להיות מבוטח ומסורב לביטוח ע"י חברות הביטוח.
- ב. הפרמיה נקבעת לפי הוראות הממונה ולפי הדין אין לסטות ממנה. בדרך כלל הפרמיה של התעריף השיורי גבוהה מהפרמיה שגובות חברות הביטוח, במידה ומבטחות סוג רכב זה ו/או מבוטח עם מאפיינים דומים, כך שאין המאגר מתחרה מול שאר חברות הביטוח או יכול לנגוס מהותית בנתח השוק של חברות הביטוח.
- ג. העובדה שרוב כלי הרכב המבוטחים ע"י המאגר מבוטחים בפרמיה חסרה, גורמת לכך שאין למאגר עניין להתחרות בחברות הביטוח.

לגבי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון- בעקבות הוזלת מחיר הביטוח השיורי, שנקבע ע"י הממונה, ביחס לתעריפי חברות הביטוח, הפך תעריף הפול להיות תחרותי.

לקוחות 2.3

פרטים על לקוחות המאגר ראה [פרק 1.2](#) "תחומי פעילות" המפרטים את המבוטחים בביטוח השיורי - וכן [באור 3](#) לדוחות הכספיים של המאגר, המפרט את הרכב ההכנסות וההוצאות תוך הבחנה בין אופנועים ובין רכבים אחרים. לחברה אין לקוח בתחום ביטוח רכב חובה שהכנסותיה ממנו מהווים 10% או יותר מסך הכנסות החברה בתחום הפעילות וכן אין לחברה תלות בלקוח בודד.

להלן טבלה המציגה את שיעורי החידושים (*) במאגר באחוזים ובמונחי פרמיות לשנים 2018-2020:

שנה	סך הפרמיות בגין פוליסות שחודשו בשנה השוטפת ושהיו בתוקף בשנה הקודמת (במיליוני ש"ח)	שיעור חידושי הפרמיות בשנה השוטפת ושהיו בתוקף בשנה הקודמת (ב- %)
2020	187.0	50.9%
2019	183.7	50.7%
2018	178.4	49.8%

(*) בפול אחוז גבוה של פוליסות קצרות בעיקר בענף רכב פרטי.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות של החברה, במונחי מחזור פרמיות, לשנים 2018-2020
(באחוזים):

שנה	עד שנה	בין שנה לשנתיים	בין שנתיים לשלוש שנים	שלוש שנים ומעלה	סה"כ
2020	60.6%	12.3%	8.4%	18.7%	100%
2019	61.2%	13.9%	8.6%	16.3%	100%
2018	63.1%	14.3%	7.5%	15.1%	100%

להלן פרטים אודות כמויות כלי הרכב המבוטחים בחברה בחלוקה לאופנועים, כלי רכב פרטיים
וכלי רכב אחרים, לשנים 2018-2020 (במונחי כלי רכב):

שנה	אופנועים	כלי רכב פרטיים (*)	כלי רכב אחרים	סה"כ
2020	119,474	135,989	14,693	270,156
2019	115,626	142,596	13,670	271,892
2018	110,229	132,896	12,529	255,654

(*) בכלי רכב פרטיים קיים אחוז ניכר של פוליסות לתקופות ביטוח קצרות משנה.

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

- להלן גורמים חיצוניים המשפיעים על אחריותו של המאגר, כשחלקם אינו ניתן לכימות:
- חברות הביטוח כפופות לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א -1981 ולתקנות ולצווים שהוצאו על פיו וכן להנחיות הממונה. שינוי בכל אחד מהני"ל עלול להשפיע על הדיווח הכספי של המאגר, חובותיו ופעילותו. פירוט החוקים והתקנות הרלוונטיים לחברה והמשפיעים על פעילותה מפורט בהמשך.
 - מדיניות קביעת תעריף הביטוח השירוי ע"י הממונה.
 - תקדימים משפטיים המשפיעים על היקף החבות של המאגר, לרבות בהתייחס לקביעת שיעור ריבית ההיוון וחשיפה לתביעות ייצוגיות.
 - תעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים.
 - גידול במצבת כלי הרכב המבוטחים במאגר הן בעליית מספר האופנועים הנמכרים בארץ והן בעליית מספר כלי הרכב שחברות הביטוח לא יבטחו, יגרום לעלייה חדה בהפסדי המאגר.
 - שינויים במספר תאונות הדרכים בישראל ובעיקר במספר תאונות הדרכים בהן מעורבים אופנועים, לרבות מידת חומרת הפגיעה עקב תאונת הדרכים, ישפיעו מהותית על התוצאות העסקיות של המאגר.
 - שינויים ברמת החיים יגרמו לשינויים בחישובי הנזק בגין הפסד בהשתכרות עתידית.
 - שינויים במדד המחירים לצרכן ושינויים בשכר הממוצע במשק עלולים להשפיע על חישוב הפסדי הנפגע ולשנות את חשיפת הפול לגודל הסיכונים.
 - מדיניות המשטרה בקשר לאכיפת חובת ביטוח.
 - העלייה במספר האופנועים הנוסעים ללא תעודת ביטוח משולמת עלולה לגרום לעליה במקרי הונאות.

להלן פירוט חוקים ותקנות החלים על החברה:

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 (שם קודם: חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א-1981)

העיסוק בביטוח מוסדר בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, ששמו הקודם היה: חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א 1981 (להלן- "חוק הפיקוח") כולל התקנות, הצווים והחוזרים שהוצאו על פיו.

חוק הפיקוח כולל הוראות שעניינן הפיקוח על עסקי הביטוח ובין היתר הוראות בדבר הגבלות על ניהול עסקים, הוראות לעניין משטר תאגידי, אורגנים ובעלי תפקידים במבטח, דינים וחשבונות, סמכויות פיקוח ובירור מנהלי, הוראות לעניין שמירה על ענייני מבוטחים, הוראות לעניין שמירה על יכולת לקיים התחייבויות ועל ניהול תקין, הוראות המסמיכות את שר האוצר ו/או הממונה, להתקין תקנות ולהוציא הוראות, בהתאם לסמכויות שהוקנו להם. מכוח הסמכויות האמורות, הותקנו תקנות בנושאים שונים וכן מפורסמים מעת לעת על-ידי הממונה הוראות שונות שעניינן אסדרת פעילותם של הגופים המפוקחים על-

ידו. חוק הפיקוח כולל גם הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית, וכן מסמיך את הממונה להשית עיצומים כספיים בסכומים משמעותיים תוך שימוש בסמכויות בירור מנהליות שהחוק הקנה לו. יצוין שמכוח הסמכויות שהוזכרו לעיל התקין שר האוצר תקנות הקובעות פוליסה תקנית בביטוח רכב חובה, כפי שיפורט להלן (בשנת 2016 עברה הסמכות שהייתה בידי שר האוצר לממונה לקבוע פוליסה תקנית, ובכלל זה גם תיקון הפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה).

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח - 1988

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח – 1988 קובעות את ההוראות החלות על המבטח בדבר תוכנם ופרטיהם של הדוחות הכספיים השנתיים והדוחות הכספיים לתקופות ביניים, ואת העקרונות החשבונאיים לעריכתם.

פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל - 1970

פקודת הביטוח מסדירה את ההרשאה לעסוק בביטוח רכב חובה, את הדרישות מהפוליסה וכן הוראות שונות ביחס לביטוח רכב החובה, לרבות חובת ההשתתפות בביטוח השירוי. מכוח פקודה זו התקין שר האוצר תקנות הקובעות את פעילותו של הביטוח השירוי, מנהל ההסדר והמאגר וכן את ההקמה והניהול של מאגרי מידע לאיתור הונאות ביטוח. תעריפי הביטוח החלים על המאגר נקבעו מכוח תקנות שהותקנו לפי פקודת הביטוח.

ביום 28.12.2017 פורסם תיקון בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] (מס' 22), התשע"ז-2017 בו נקבע, בין היתר, לתקן את סעיף 9 לפקודה כך שיאפשר למבטחים להוציא תעודת ביטוח באמצעים אלקטרוניים תוך ביטול החובה לקיום תעודת ביטוח מקורית אחת ומתן הסמכה לרשות לקבוע הוראות בדבר המצאת תעודת הביטוח למבטח ושמירת תעודות הביטוח בידי המבטח. כמו כן, נוכח ביטול האיסור על הפקה של יותר מתעודת ביטוח אחת, בוטל סעיף 27 לפקודה הקובע כי בעל הפוליסה יחזיר למבטח את תעודת הביטוח שבוטלה. תחילת התיקון היא תשעה חודשים מפרסומו של החוק, כאשר ניתנה לשר האוצר הסמכות לדחות את התחילה לתקופה של עד 18 חודשים אם נוכח כי נדרש פרק זמן נוסף להיערכות ליישום התיקון האמור.

כתוצאה מכך, ביום 16.3.2021 פורסם ברשומות תיקון בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021, אשר קובעות את הפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה, לפיה הוסדרה, בין היתר, יצירת האפשרות לתעודת ביטוח דיגיטלית, כולל משלוחה לבעל הפוליסה במסר אלקטרוני, שונו ההוראות ביחס לפרוצדורה בביטול הפוליסה, על ידי בעל הפוליסה וכיוצא בזה. תחילתו של התיקון היא ביום 16.9.2021. ראה גם [סעיף א'](#) בחלק עדכוני חקיקה, טיוטות חקיקה, פסיקה, ניירות עמדה ואחרות בתקופת הדוח להלן.

ביום 18 ביוני 2018 התקבל בכנסת החוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, המתקן את סעיף 7א(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, כך שמיום 1 ביולי 2018 ועד ליום ה-30 ביוני 2020 מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול יהיה בין 5.5 אחוזים לבין - 8.5 אחוזים מעלות הסיכון הטהור ("מרכיב ההעמסה"). ואילו מיום ה-1 ביולי 2020 מרכיב

ההעמסה יהיה בין 5.5 אחוזים ל-8 אחוזים מעלות הסיכון הטהור - וזאת במקום בין 5.5 אחוזים לבין 6.5 אחוזים שהיו נהוגים עד לתיקון בחוק.

חוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981

חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981 מסדיר עניינים שונים ביחסים החוזיים שבין מבטח למבוטח. חוזה ביטוח הוא חוזה בין מבטח למבוטח המחייב את המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשלם בקרות מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח למוטב. נכרת חוזה ביטוח, על המבטח למסור למבוטח מסמך חתום המפרט את זכויות הצדדים וחיוביהם (להלן - "פוליסה") אלא אם נהוג באותו סוג ביטוח שלא להוציא פוליסה. חוק חוזה הביטוח קובע הוראות, בין היתר, לענין חובת הגילוי החלה על המבוטח ותוצאות הפרתה, תקופת הביטוח, הדרכים והמועדים לביטול חוזה ביטוח, תוצאות של שינויים בסיכוני הביטוח, המועדים לתשלום דמי הביטוח ולתשלום תגמולי הביטוח, תקופת ההתיישנות של התביעה לתגמולי ביטוח. הוראות רבות בחוק חוזה הביטוח, אינן ניתנות להתנאה. תחולת חוק חוזה הביטוח על פוליסת ביטוח רכב חובה, היא בכפוף להוראותיה של פקודת הביטוח - מכאן שהוראותיו הצרכניות של חוק חוזה הביטוח מוקהות במידה מסוימת לגבי ביטוח רכב חובה.

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975 ("חוק הפלת"ד") וכן התקנות והצווים שהותקנו

מבוא

חוק הפלת"ד קובע את האחריות של כל משתמש ברכב מנועי, כהגדרתו בחוק, לרבות כלפי עצמו בתאונה עצמית. לצורך כך, הגדיר המחוקק בחוק הפיצויים את המונחים הבסיסיים הבאים: "תאונת דרכים" "שימוש ברכב מנועי" ו"רכב מנועי" (בע"א 19-7023 עזבון המנוח גבריאל אסולין ז"ל נ' וליד דרויש נקבע שאופניים חשמליים אינם מהווים "רכב מנועי". חוק הפלת"ד קובע את עיקרון יחוד עילה, היינו: שולל מהנפגע זכות תביעה כלפי גורמי נזק אחרים בכביש שגרמו או תרמו לאירוע התאונה. בנוסף חוק הפלת"ד שלל גם את זכות התחלוף/שיבוב מהמבטח. החוק גם מסדיר את הקמתה של הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים. יצוין שהכיסוי לפי הפוליסה התקנית, החלה גם בפול חופף עקרונית לאחריותו של הנוהג ברכב המנועי לפי חוק הפלת"ד.

חוק הפלת"ד גם קובע ביחס לפול, כי לגבי תאונות שהתרחשו מיום 1.6.2008 ואילך, בהן היה מעורב אופנוע אחד או יותר ורכב אחר אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע, 75% מהפיצויים בגין נזקי הגוף (ראה תחת "צו הסדרי חציה").

פוליסה תיקנית ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי

תש"ע - 2010

ביום 21.1.10 הפיץ הממונה את הנוסח המחייב של הפוליסה התיקנית ואת תיקון התקנות הנ"ל הנוגעות לתעודת הביטוח. "המאגר" פועל בהתאם.

ביום 16.3.2021 פורסם ברשומות תיקון בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021, ותיקון לפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה. התיקון קובע, בין היתר, את יצירתה של תעודת ביטוח דיגיטלית, כולל משלוחה לבעל הפוליסה במסר אלקטרוני; זכות בדיקה ועיון בפרטי הפוליסה על ידי חיווי מקוון; כי המבוטח ייחשב במחזיק ברישיון נהיגה אם החזיק רישיון בר תוקף במשך 120 החודשים שקדמו לתאונה, אלא אם כן התקיימו נסיבות המפורטות בפוליסה; שונו ההוראות ביחס לפרוצדורה לביטול הפוליסה, על ידי בעל הפוליסה; הוספה האפשרות

למבוטח לתקשר עם המבטח באמצעים דיגיטליים; נוספה האפשרות להשבתת הרכב לתקופה מסוימת, עם כיסוי מוגבל; הוספת פוליסת תו סוחר; נקבע שיש לפרסם באתר האינטרנט פרטים בדבר תוקף הכיסוי והיקפו וכיוצא בזה. תחילתו של התיקון היא ביום 16.9.2021. ראה גם פירוט במסגרת חלק סקירת החוזרים והטיוטות [להלן](#).

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013
תקנות אלו מחליפות את תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984. התקנות עוסקות באופן חישוב עתודות הביטוח, כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות של המבטח.

הסכם תביעת שיבוב עם המוסד לביטוח לאומי

על פי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה – 1995, מוקנית למוסד לביטוח לאומי ("מל"ל") זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששולמו או שישולמו על ידי המל"ל, אם המקרה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הניזקין או חוק הפלת"ד. בשנים 1978 ו-1979 נחתמו הסכמים בין חברות הביטוח בישראל, לרבות המאגר (במתכונתו הקודמת במסגרת איגוד חברות הביטוח), לבין המל"ל שנועדו להסדיר את מערכת היחסים המשפטית הנובעת מכך. המל"ל הודיע על ביטול ההסכם האמור שנכנס לתוקפו לגבי המאגר ביום 20 בפברואר 2010 (לגבי תביעות שיבוב הנובעות מתאונות שאירעו ממועד זה ואילך) תוך שהוא מזמין את חברות הביטוח לנהל משא ומתן לקביעת הסדר חדש. ביום 1 בספטמבר 2014 נחתם הסכם חדש עם המל"ל לבין הפול, שבעיקרו כולל את מירב התנאים שהיו בהסכם הישן. ההסכם מבוסס על נוסח ההסכם שגובש בין האיגוד לבין המל"ל במסגרת המו"מ המשותף שקיבל את פטור מהממונה על הגבלים עסקיים (כתוארו דאז). תוקפו של ההסכם הוא לשנה והוא יוארך מאליו לשנה נוספת מעת לעת בכפוף לכך שצד לא הודיע בכתב למשנהו שלושה חודשים לפני סיומו של ההסכם, על כך שאינו מעוניין להאריכו. החברה רשאית לבטל הסכם זה בהודעה מוקדמת מראש ובכתב של 3 חודשים. ההסכם עם המל"ל עדין בתוקף.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 מוצע לבטל את תחולתו של סעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 החל על המבטחים ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק הפלת"ד ולהוסיף את סעיף 328א. לפיו יעבירו המבטחים למוסד לביטוח לאומי מידי שנה, סכום שיקבע בתקנות ("סכום השיבוב הקבוע"). תחילתו של ההסדר לפי התיקון האמור הוא במועד שבו יותקנו תקנות מכוח התיקון. בחודש יוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי למוסד בעד תאונת דרכים), התשע"ט-2019, בה נקבע סכום השיבוב הקבוע שעל חברות הביטוח להעביר למל"ל החל משנת 2020 ואילך, אופן חלוקתו ועדכונו. כמו כן נקבע סכום השיבוב הקבוע ביחס לשנים 2014 עד 2018 (מסיבות משפטיות לא נקבע הסכום לשנת 2019). יצוין שהתקיים שימוע מול חברות הביטוח לעניין גובה השיעור שנקבע ביחס לעבר ולעתיד וכן לגבי אופן ההתחשבות. לנוכח השימוע התגבש מתווה חדש בנוגע להסדרת סכום השיבוב הקבוע, אשר טעון תיקון בחוק הביטוח הלאומי, אשר טרם נעשה..

דיווח למל"ל על ניכויים מהפיצוי המשתלם לנפגע

במסגרת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה והשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, נקבע הסדר המחייב מבטח לדווח למל"ל על סכומים שנוכו מהפיצוי לנפגע (או שהיה רשאי לנכותם מהפיצוי) בשל גמלה ששילם או עתיד המל"ל לשלם לנפגע ואשר המל"ל רשאי היה לתבוע מהמבטח. תחילת ההסדר מיום 1 בינואר 2014 והוא חל על ביצוע ניכוי מאותו מועד ואילך. הסנקציה על אי דיווח היא הארכת תקופת ההתיישנות של תביעת המל"ל נגד המבטח. הפול החל לדווח למל"ל כאמור החל מיום 1 בינואר 2014.

חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 תיקן את סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה-1995, כך שהדיווח למל"ל יעשה באופן מקוון. כמו כן נקבע, כי תקופת ההתיישנות של תביעות המל"ל תחל ביום קבלת הדיווח או ביום בו נודע למל"ל על ההליכים בין הזכאי לבין המבטח לפי המוקדם ובלבד שלא תוגש תביעה ע"י המל"ל אם חלפו 15 שנים מיום המקרה. תוקף השינוי הוא מיום 1 בינואר 2016.

כמו כן, תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, כך שהממונה יכול להטיל עיצום כספי על מבטח שלא דיווח למל"ל עפ"י ההוראות הנ"ל.

חוזרים וחקיקה בקשר לתעריפי המאגר

ביום 29 בספטמבר, 2016, פרסם הממונה חוזר ביטוח 15-1-2016 לתיקון להוראות החוזר מיום 7 בינואר, 2016. החוזר מתקן את תעריפי כלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החל מיום 1 בינואר, 2017. חוזר זה כולל הגדלת הפרמיה הממוצעת ברכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, לעומת תעריפי מרץ 2016.

ביום 2 באוגוסט, 2016 פרסם הממונה חוזר ביטוח 10-1-2016 לתיקון הוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה. החוזר הקטין את דמי הביטוח לאופנועים מסוג תלת אופן בשיעור של 12%. כמו כן, הוסיף הנחה של 3% עבור קיום של אחד מחמשת מרכיבי מערכות הבטיחות במידה שקיימים באופנוע.

חוזר זה תוקן ביום 30 בנובמבר, 2016 (חוזר ביטוח 19-4-2016), אשר אמור להתאים את הסיכון הביטוחי לדמי הביטוח של אופנועים בעלי מערכות בטיחות המשמשים לכל נהג ולשני נהגים נקובים. תחולת החוזר מיום 1 בפברואר, 2017.

כמו כן באותו יום פרסם חוזר ביטוח 9-1-2016- משתנים בענף ביטוח רכב חובה. חוזר זה כלל עדכון משתני הבטיחות באופנועים החל מ-1 באוקטובר, 2016.

יצוין כי מיום 1 ביולי 2018 ועד ליום ה-30 ביוני 2020 מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול הוא בין 5.5 אחוזים ל-8.5 אחוזים מעלות הסיכון הטהור ואילו מיום ה-1 ביולי 2020 מרכיב ההעמסה יהיה בין 5.5 אחוזים ל-8 אחוזים מעלות הסיכון הטהור - וזאת במקום בין 5.5 אחוזים ל-8.5 אחוזים שהיו נהוגים עד לתיקון בחוק.

יצוין כי לפי תקנה 15(1) לתקנות ביטוח השירי, שיעור ההעמסה של כל כלי הרכב (כולל אופנועים) לא יכול לעלות על 8% מעלות הסיכון הטהור.

סקירת חוזרים וטיוטות חוזרים של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון שפורסמו בשנת הדוח והרלוונטיים לחברה:

להלן מפורטים חוזרים, טיוטות חוזרים והנחיות של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן- "הממונה/הרשות") שפורסמו מאז הדוח התקופתי האחרון והרלוונטיים לתחומי הפעילות של המאגר:

(א) נוכח משבר הקורונה החל מחודש מרס 2020 פרסמה הממשלה תקנות שעת חירום שהגבילו את ההתנהלות במרחב הציבורי ואת הפעילות העסקית במשק. כמו כן פורסמו צווי בריאות שהטילו חובות בידוד וריחוק חברתי במטרה למנוע הדבקות המונית. לאור מתכונת החירום בה פעלו הגופים המוסדיים במהלך השנה, פרסם הממונה מספר הקלות והוראות כדלקמן:

- ביום 20 באפריל, 2020 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2020-9-10 "תיקון הוראות החוזר המאוחד- דירקטוריון גוף מוסדי הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה", המאפשר מספר הקלות והתאמות בעבודת הדירקטוריון לתקופה של שלושה חודשים, אשר הוארכה עד ליום ה- 30 בספטמבר 2020 ולאחר מכן באמצעות חוזר 2020-9-15 עד סוף שנת 2020. במסגרת החוזרים האמורים נקבעו הוראות ביחס לעניינים הבאים: ביטול התכנסות פיזית של הדירקטוריון וועדותיו לפחות פעם ברבעון, ודחיית מועד אישור פרוטוקולים. וכן הוארכה תוקפה של הדרישה לדיווח לממונה על תמצית החלטות דירקטוריון או ועדות שהתקבלו בדיונים שעסקו באירוע הקורונה.

- ביום 16 באפריל, 2020 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2020-9-9 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים הוראת שעה" הדוחה בחצי שנה מסוף אפריל 2020 לסוף אוקטובר 2020 את מועד כניסתן לתוקף של הוראות בחוזר שעניינן הודעה ללקוח ואמצעי התקשרות עם לקוח.

- ביום 16 באפריל, 2020 פורסם חוזר ביטוח 2020-1-6 "חידוש חוזה ביטוח הוראת שעה" המאפשר לחברות הביטוח מספר פעולות לתקופה של שלושה חודשים: השבתת פוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נדרש להם כיסוי ביטוחי ומעוניינים לחסוך בהוצאות. לאור העובדה שהמצב המיוחד במשק נמשך על רקע המשך התפשטות וירוס הקורונה, הוארכה ביום 23 ביולי, 2020 הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר, 2020.

ביום 2 בפברואר, 2021, פורסמה הוראת שעה (2021-1-2) חדשה לזו שפגה ב- 31/12/20 ושפורסמה ב- 16 באפריל, 2020- ראה לעיל. תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו והוא יעמוד בתוקף עד למועד פקיעתן של תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות במקומות עבודה), תש"ף-2020, או כל חיקוק אחר שיבוא במקומו. לפי הוראת השעה, בחוזר ביטוח 2014-1-6 שעניינו "חידוש חוזה ביטוח" יבואו השינויים המפורטים בתיקוני מהדורה, בנספח להוראת השעה.

(ב) ביום 26 ביולי, 2020 פורסם חוזר ביטוח 2020-1-13 "צירוף לביטוח- תיקון". בחוזר נקבע שחברת ביטוח המקבלת בקשה לצרף מועמד לביטוח אשר כבר יש לו פוליסה קיימת חברה אחרת, תברר

מול המועמד אם ברצונו לבטל את הפוליסה הקיימת.
במידה והסכים לכך, חברת הביטוח החדשה תפנה בשמו לחברת הביטוח המבטחת בפוליסה המקורית ותדאג לבטל את הפוליסה המקורית ותתעד את ההליך. היה ופוליסת הביטוח המקורית לא בוטלה בשל אי קיום אחת או יותר מהפעולות שנדרשו ממנה בחוזר, חברת הביטוח החדשה תישא בסכום הפרמיות ששילם המבוטח ביתר. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 בנובמבר 2020.

(ג) ביום 25 באוקטובר, 2020 פרסם הממונה טיוטת חוזר ביטוח עדכון החוזר המאוחד לעניין מדידה - סוגיות מקצועיות ביישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל. במסגרת נייר "מפת דרכים לאימוץ תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שפורסם ביום 7 ביוני 2020 על ידי הממונה (להלן - "הנייר"), נקבעו אבני דרך עיקריות במספר נדבכים שונים שעל חברות הביטוח לעמוד בהן בתהליך ההיערכות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) (להלן - "התקן"), אשר צפוי להיות מיושם בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בישראל החל מיום 1 בינואר 2023.

בהמשך לקבוע בסעיף 3 בנדבך "מדיניות חשבונאית" שבנייר, מטרת חוזר זה היא לקבוע עקרונות ליישום התקן במספר סוגיות מקצועיות ראשוניות, וזאת במטרה לחזק את יכולת ההשוואה בין הדוחות הכספיים של חברות הביטוח בישראל. סוגיות נוספות עתידות להתפרסם בהמשך בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בנייר.

ביום 3 בפברואר, 2021 פורסמה טיוטה שניה בקשר לסוגיות מקצועיות הנוגעות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל (להלן- התקן). המעדכנת את הנספח לטיטת חוזר ביטוח 2020-120 שפורסמה בתאריך 25 באוקטובר 2020. במסגרת הטיוטה פורסמו סוגיות מקצועיות ביישום התקן.

(ד) ביום 5 בינואר 2021 פורסמה עמדת ממונה (שה. 2020-7950) בקשר פעולות נושא משרה טרם קבלת אישור הממונה. עמדת הממונה מבקשת להתייחס להתנהלות הראויה של גוף מוסדי ונושא משרה מיועד בו, בהתאם להוראות סעיף 41 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "החוק"), טרם התקבל אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") למינויו, או טרם חלפו 60 יום מהגשת בקשת אישור למינויו על-ידי הגוף המוסדי בהתאם לסעיף האמור.

(ה) ביום 13 ינואר, 2021 פורסמה הבהרה לעניין הזדהות באזור האישי באתר החברה (שה. 2020-8466) לפיה יש לאפשר למבוטח קבלת סיסמה "לאזור האישי" בדרך ראויה וסבירה שתאפשר לכל המבוטחים לעשות שימוש באזור האישי. וכי עבור מבוטחים שאין להם דואר אלקטרוני או שלא יכולים לקבל הודעת טקסט לטלפון שלהם, תישלח סיסמה באמצעות הודעה קולית לטלפון או באמצעי סביר אחר.

ו) ביום 18 בינואר 2021, פורסמה טיוטת קובץ שאלות ותשובות - מיקור חוץ בגופים מוסדיים (פרק 6 לחלק 3 בשער 5 לחוזר המאוחד) שה. 2020-6657 המתייחסת לשאלות שנתקבלו ברשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הנוגעות לאופן יישומן של הוראות בחוזר גופים מוסדיים 2018-9-19 "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" (בו נקבעו הוראות לשימוש במיקור חוץ בגופים המוסדיים, לרבות תהליך הוצאת פעילויות למיקור חוץ וניהולן השוטף).

קובץ השאלות והתשובות מהווה ריכוז של עמדות הרשות לגבי יישום הוראת חוזר מיקור החוץ. הקובץ אינו מהווה רשימה ממצה של עמדות הרשות לגבי סוגיות שעלו ביישום ההוראה, או לגבי סוגיות אחרות שעשויות לעלות בעת יישומה, ואין בשאלות ותשובות כאמור בכדי לפגוע בשיקול הדעת המוקנה לגופים המוסדיים בחוזר.

ז) ביום 11 בפברואר, 2021 פורסם חוזר ביטוח 2021-1-3 "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח", המתקן את חוזר ביטוח 2016-1-17 "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח" (31.10.2016). מטרת התיקון בחוזר היא לקבוע סוגי מידע נוספים החייבים בדיווח על מנת לשפר את השירותים ורמת אבטחת המידע הניתנים למבוטחים באמצעות הר הביטוח ולהוסיף שירותים חדשים נוספים. כמו כן קובע התיקון, כי ביחס למבוטח קטין יש להזין את תעודת הזהות של אדם אחד לפחות שהוגדר עבור אותו הקטין כבגיר לצורכי זיהוי. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 ביוני 2021.

עדכוני חקיקה, טיוטות חקיקה, פסיקה, ניירות עמדה ואחרות בתקופת הדוח:

א) ביום 7 ביוני 2020 פרסם הממונה מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח. מפת הדרכים קובעת מספר אבני דרך מרכזיות, אשר יידרשו בתוכנית ההיערכות וזאת לגבי מספר נדבכים: מערכות מידע, ניהול הפרויקט, מדיניות חשבונאית, מבדקים כמותיים וגילוי לציבור. החברה לומדת את מפת הדרכים ונערכת אליה בהתאם.

ב) ביום 14 בינואר, 2021 פורסמה עמדת ממונה - פגיעה באי תלותו של רואה חשבון מבקר עקב מתן שירות נלווה בעמדת הממונה פורטו העקרונות הנדרשים ביישום הוראות הנוגעות לאי-תלות של רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי עקב מתן שירות נלווה. זאת, לאור החשיבות בהבטחת פעילותו העצמאית והמקצועית של רואה חשבון מבקר בגוף מוסדי ולשם הגברת מידת הוודאות כי דוחותיהם הכספיים של הגופים המוסדיים משקפים באופן נאות את מצבם הכספי ותוצאות פעילותם.

ג) תקנות סדר הדין האזרחי תשע"ט – 2018:

תחילתן של תקנות אלה היא ביום 1 בינואר 2021 והן יחולו על הליך שנפתח מיום זה ואילך. התקנות החליפו את תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 עיקר מטרתן לייעל, לפשט ולקצר את ההליכים האזרחיים ותכליתן לסייע בידי בית המשפט לנהל את המשפט תוך קיום הליך שיפוטי ראוי והוגן, תוך יעילות מרבית. על מנת לעשות כן, מבקשות התקנות להשיג מספר מטרות: להביא לפישוט והאחדה של סדרי הדין הקיימים, לשרש חסמים הגורמים להתארכות

דיונים בבתי המשפט, להביא לגילוי הדדי ושקיפות מלאה בין בעלי הדין לפני הגשת התובענה ובמהלכה, להביא לאיזון בין צרכי המתדיינים השונים והתחשבות בבעלי דין בלתי מיוצגים, לקדם נגישות לערכאות השיפוטיות, להבטיח קיומו של הליך ראוי והוגן, ובתוך כך למנוע בזבוז זמן שיפוטי, זמן המהווה משאב ציבורי יקר. קשה להעריך בשלב זה את השפעתן של התקנות על הפול.

- (ד) בחודש מרס 2021 פורסם ברשומות תיקון בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021, ותיקון לפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה. במסגרת תיקון זה מוצע לערוך, בין היתר, את התיקונים העיקריים הבאים:
1. התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון הפקודה אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים, לתקשר עם המבוטח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את התעודה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים.
 2. עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 ("תקנות התעבורה") שקבע מגבלות בדבר חידוש רישיון נהיגה תוך הקביעה כי המבוטח ייחשב במחזיק ברישיון נהיגה אם החזיק רישיון בר תוקף במשך 120 החודשים שקדמו לתאונה, אלא אם כן התקיימו נסיבות המפורטות בפוליסה;
 3. נקבע בתעודת הביטוח שיש לפרסם באתר האינטרנט פרטים בדבר תוקף הכיסוי והיקפו.
 4. קביעת הוראות לעניין הודעת מבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל מבוטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי.
 5. עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר – רכב חובה בתעודת הביטוח (טופס ב' לתוספת הראשונה וטופס ג' לתוספת השנייה);
 6. הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר – רכב חובה (טופס ג' לתוספת הראשונה, וטופס ד' לתוספת השנייה). פוליסה לביטוח תו סוחר תכסה שימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן", על ידי כל נהג שקיבל היתר מבעל הפוליסה להשתמש ברכב.
- מועד תחילתן של הוראות אלה יהיה ב- 16.9.2021.

3.2 השקעות

למאגר אין השקעות מכל סוג שהוא, למעט ריביות מכספים שוטפים המופקדים בבנקים.

3.3 ביטוח משנה

נושא עריכת ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (EXCESS OF LOSS) נבחן בדירקטוריון התאגיד והוחלט שלא לערוך ביטוח משנה מהטעמים הבאים:

- (א) עלויות ביטוח המשנה גבוהות יחסית.
- (ב) פיזור הסיכונים של המאגר בין כל חברות הביטוח בישראל, אשר נושאות בהפסדי הפול (כאשר כל מבטח לפי שיקול דעתו יכול לרכוש ביטוח משנה גם ביחס לאחרייתו במסגרת המאגר).

3.4 הון אנושי

המבנה הארגוני של מנהלת התאגיד הינו בן 4 מחלקות בכפיפות למנכ"ל: מחלקת תביעות, מחלקת מערכות מידע, מחלקת כספים ומחלקת חיתום.

מצבת כח האדם בהתאם הינה כדלקמן:

31/12/18	31/12/19	31/12/20	
32	33	34	מחלקת תביעות
			מחלקת חיתום:
6	6	7	מנהלה
15	13	12	מוקד הפול- הפקה טלפונית
21	19	19	סה"כ מחלקת חיתום (כולל מוקד הפול)
7	9	10	מחלקת מערכות מידע
5	5	6	מחלקת כספים
2	2	3	הנהלה
67	68	72	סה"כ

כל העובדים בתאגיד, לרבות נושאי משרה, מועסקים על פי הסכמי עבודה אישיים, בהם נקבעו תנאי ההעסקה והתנאים הנלווים הכוללים תשלום משכורת י"ג, ביטוח פנסיוני, קרן השתלמות, חופשה והבראה. התחייבויות התאגיד בגין סיום יחסי עובד מעביד מכוסות במלואן בפוליסת ביטוח ו/או מופרשות בספרי התאגיד.

מערכת השכר והתגמול לעובדי התאגיד מבוססת בעיקרה על התאמה בין רמת התגמול לתפקודו של העובד, ניסיונו ותרומתו למערכת והינה בהתאם למדיניות התגמול לעובדים ונושאי משרה בחברה (להלן: "מדיניות התגמול").

התגמול השנתי הוא אישי ומותאם למרכיבי התפקיד, לביצועים האישיים ולפוטנציאל האישי. התגמול מתקיים באמצעות כלים ניהוליים שונים כגון: העלאות שכר, בונוס במטרה לשמר ולתמרץ את העובדים. למנהלים רכב צמוד באמצעות חוזי ליסינג.

היחס בין עלות העסקה של נושא משרה לבין עלות השכר הממוצעת ועלות השכר החציונית של העובדים בחברה נכון לסוף שנת 2020 הוא 3.06 ו- 4.02 בהתאמה.

פרטים נוספים על נושאי משרה ותשלומים [בפרק 5 לדוח התקופתי](#) – פרטים נוספים.

להלן שינוי בנושאי משרה בתקופת הדוח:

ביום 10 באוקטובר, 2020 סיימה עו"ד אילנה שינדלר את כהונתה כמנהלת מחלקת תביעות של החברה. עו"ד שרון סלטו מונתה כמנהלת מחלקת תביעות במקומה של אילנה שינדלר החל מיום 1 בנובמבר, 2020.

נושאי המשרה בתאגיד מונים 5 מנהלים. תגמולם, הכולל תגמול קבוע ותגמול משתנה, נקבע בהתאם למדיניות תגמול שאושרה ע"י דירקטוריון החברה ביום 26 בנובמבר 2020.

להלן עיקרי מדיניות התגמול:

(ניתן לצפות במדיניות התגמול המלא גם באתר האינטרנט של החברה www.pool.org.il).

1. מדיניות התגמול – כללי

- 1.1. מדיניות התגמול של החברה נקבעה כדי להשיג את יעדיה של החברה, ובאופן שהתגמול על פיה יהווה תמריץ להגשמתם של יעדי החברה. בקביעת מדיניות התגמול ובמסגרת המטרה האמורה, נלקחה בחשבון אף השאיפה להגביר את תחושת ההזדהות של נושאי המשרה ויתר העובדים עם החברה ועם פעילותה, להגביר את שביעות הרצון והמוטיבציה שלהם בעבודתם ולעודד את הישגותם של נושאי המשרה והעובדים האיכותיים בחברה לאורך זמן.
- 1.2. מדיניות התגמול, כאמור, נקבעה בהתחשב, בין היתר, בשיקולים הבאים: קידום מטרות החברה, תכנית העבודה שלה ומדיניותה בראייה ארוכת טווח וכן בהתחשב בניהול הסיכונים שלה. כמו כן, נלקחו בחשבון היבטים כלל ארגוניים, כגון פערי תגמול רצויים בין דרגים שונים.
- 1.3. מדיניות זו נערכה בהתחשב במאפייניה המיוחדים של החברה, כפי שעולים מתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 ותקנון הפול (להלן: "הסכם הביטוח").
- 1.4. מובהר בזה, שאין במדיניות התגמול כדי לחייב את החברה להעניק בפועל לעובד או לנושא משרה תגמול כלשהו, והחברה רשאית בכל עת, לשנות את מדיניותה האמורה, בכפוף להוראות החוזר והדין.
- 1.5. מדיניות התגמול כשלעצמה לא תקנה לעובד או לנושא משרה בחברה זכות לקבל תגמול קבוע או משתנה - ועובד או נושא משרה לא יהיה רשאי לטעון כי המדיניות מעניקה לו זכות מוקנית כלשהי.
- 1.6. הדירקטוריון ידון אחת לשנה לפחות במדיניות התגמול הקבוע והמשתנה של נושאי המשרה ועובדי החברה האחרים.
- 1.7. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1.6 לעיל, הדירקטוריון יאשר את מדיניות התגמול אחת לשלוש שנים לפחות.

2. מדיניות התגמול הקבוע לנושאי משרה

- 2.1. התגמול הקבוע נועד לתגמל את נושא המשרה עבור ההספק, איכות עבודתו, האחריות הזמן והמרץ שאותם הוא משקיע בביצוע תפקידו בחברה באופן שוטף וכן לאפשר לחברה לגייס ולשמר מנהלים ראויים ואיכותיים שיתרמו לביצועי החברה ולהשגת יעדיה ומטרותיה.
- 2.2. בנוסף, התגמול הקבוע נועד ליצור ולשמר מוטיבציה חיובית, ודאות ויציבות הן לחברה והן לנושאי המשרה.
- 2.3. התגמול הקבוע לנושא משרה ייקבע על פי השיקולים הבאים:
 - 2.3.1. השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי והישגיו הקודמים של נושא המשרה, המלצות ומוניטין;
 - 2.3.2. תפקידו של נושא המשרה, תקופת כהונתו בחברה והסכמי תגמול / העסקה קודמים שנחתמו בין החברה לבין נושא המשרה;
 - 2.3.3. התרומה השוטפת והמיוחדת של נושא המשרה לביצועי החברה והשגת יעדיה ומטרותיה;

- 2.3.4. מידת האחרייות ותחומי האחרייות המוטלים על נושא המשרה בגין תפקידו בחברה ;
- 2.3.5. רצון החברה לשמר את נושא המשרה לאור כישוריו, ביצועיו, הידע שלו ו/או מומחיותו
- 2.3.6. הייחודית ;
- 2.3.7. היות נושא המשרה מחזיק במשרת אמון והיקף השעות שהוא נדרש להשקיע לצורך ביצוע תפקידו ;
- 2.3.8. התייחסות לתנאי התגמול של נושאי המשרה האחרים בחברה וכן לתנאי התגמול המקובלים לנושאי משרה בגופים דומים ;
- 2.3.9. היחס שבין עלות תנאי הכהונה וההעסקה של נושא המשרה לעלות השכר של שאר עובדי החברה ושל עובדי קבלן המועסקים אצל החברה, ככל שקיימים, ובפרט היחס לעלות השכר הממוצעת ולעלות השכר החציונית של עובדים כאמור והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה ;
- 2.3.10. השיקולים הרלבנטיים שבסעיף 3.1 למדיניות.
- 2.4. השיקולים דלעיל אמורים לשקף את התגמול הקבוע במועד קליטתו של נושא המשרה בחברה ככל שהם רלבנטיים להגדרת תפקידו.
- 2.5. שינויים בתגמול הקבוע יהיו בהתאם לשיקולים דלעיל הרלבנטיים לתפקידו של נושא המשרה, תוך התחשבות במידת עמידתו בהם כפי שיאושר ע"י הדירקטוריון מעת לעת ובכפוף לאישורים ספציפיים של וועדת התגמול והדירקטוריון.
- 2.6. יובהר, כי לאור נתונים שהוצגו בפני ועדת התגמול והדירקטוריון עולה, כי היחס בין עלות תנאי ההעסקה של נושא משרה לבין עלות השכר של שאר עובדי החברה הוא סביר וזאת גם בהתחשב ביחס בין עלות העסקה של נושא משרה לבין עלות השכר הממוצעת ועלות השכר החציונית של העובדים בחברה – וכי אין לפערים האמורים השפעה שלילית על יחסי עבודה בחברה.
- 2.7. מעבר לשכר חודשי, התגמול הקבוע לנושאי המשרה עשוי לכלול את התוספות/ההטבות הבאות : משכורת 13, דמי הבראה, דמי חופשה, רכב צמוד וטלפון סלולארי על שם החברה לשימוש נושא המשרה. כמו כן, זכאים נושאי המשרה להפרשות סוציאליות המופקדות לפוליסות, לקרנות פנסיה והשתלמות ולקופות גמל שונות, כפי שהוסכם או יוסכם עמהם.
- 2.8. החזר הוצאות יכול שיהיה בגין : אש"ל, הוצאות אירוח באישור המנכ"ל, כנסים, ימי עיון, השתלמויות מקצועיות, נסיעות במסגרת העבודה בארץ וכן לחו"ל והחזר הוצאות בגין עלויות הכרוכות בשהייה בחו"ל זו וכדומה.
- 2.9. סכום התגמול הקבוע לנושא משרה בחברה (למעט המנכ"ל) - לרבות כל שינוי בו - יומלץ ע"י המנכ"ל בהתאם למדיניות זו ויהיה טעון אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון. ואולם, ביחס לשינוי לא מהותי בתנאי תגמול של נושא משרה שכפוף למנהל הכללי יחול האמור בסעיף 10 למדיניות. (ראה 6 להלן).
- 2.10. סכום התגמול הקבוע למנכ"ל - לרבות כל שינוי בו - יומלץ ע"י יושב ראש הדירקטוריון, בהתאם למדיניות זו, ויהיה טעון אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון.

3. מדיניות התגמול המשתנה לנושאי משרה

- 3.1. מעבר לתגמול הקבוע, כאמור לעיל, עשוי התגמול לנושא משרה לכלול גם תגמול משתנה. התגמול המשתנה ישקף את תרומת נושא המשרה להשגת יעדי החברה ויקבע בהתאמה לביצועי נושא המשרה למול היעדים שהוגדרו לו.
- 3.2. כללו תנאי תגמול לנושא משרה תגמול משתנה, יתקיים האמור להלן בסעיף זה.
- 3.3. קביעתו של רכיב משתנה, הענקתו ותשלומו יהיו תלויים בעמידה בקריטריונים ובמנגנון החישוב שנקבעו מראש.
- 3.4. תקופת המדידה לעניין התגמול המשתנה תהיה שנת הכספים האחרונה שחלפה.
- 3.5. המועד שבו ייקבע התגמול המשתנה יהיה סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים המשקפים את התוצאות העסקיות של החברה ביחס לשנה הקלנדרית, אליה התייחסו הדוחות הכספיים.
- 3.6. התגמול המשתנה יקבע בהתאם למנגנון התגמול ובכפוף להוראות סעיף 3 זה.
- 3.7. התגמול המשתנה יחושב ממכפלת האחוזים שנקפו לטובת נושא המשרה בתקרת התגמול המשתנה שלהלן (הרלבנטית לנושא המשרה).
- 3.8. לכל נושא משרה יקבעו מראש לפחות שלושה יעדים (משתנים) שמשקלם יקבע במנגנון התגמול. דוגמאות ליעדים (משתנים): עמידה בתוכנית עבודה, תרומה לשיפור ניהול החברה, שיפור השירות ללקוחות, לרבות מדדי השירות, ייזום ויישום תכניות התייעלות, הקטנת ההפסדים של החברה וכיוצא בזה.
- 3.9. ואולם, על אף האמור, יכול שמשתנים שנקבעו מראש יכללו מרכיב של שיקול דעת, בהתחשב בטיב עבודתו ותרומתו של נושא המשרה, ובלבד שסכומו של מרכיב זה לא יעלה על שלוש משכורות חודשיות בשנה.
- 3.10. התגמול המשתנה לנושא משרה (זולת המנכ"ל) בגין שנה קלנדרית לא יעלה בכל מקרה על 3 משכורות חודשיות.
- 3.11. התגמול המשתנה למנכ"ל בגין שנה קלנדרית לא יעלה בכל מקרה על 4 משכורות חודשיות.
- 3.12. המשכורת בגינה יחושב התגמול המשתנה, לרבות מענק שימור, מענק חתימה, מענק פרישה ומענק תלוי ביצועים לטווח ארוך היא המשכורת הרגילה של נושא המשרה בחודש האחרון לשנה בגינה ניתן התגמול המשתנה, ללא נלוות כלשהן.
- 3.13. המנכ"ל ימליץ אחת לשנה לוועדת התגמול על היעדים (המשתנים) השנתיים שייקבעו עבור נושאי המשרה (זולת המנכ"ל) ויו"ר הדירקטוריון ימליץ על היעדים (המשתנים) השנתיים שייקבעו עבור המנכ"ל. היעדים (המשתנים) טעונים אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון.
- 3.14. ביחס לבעל תפקיד מרכזי בפונקציית בקרה, תגמולו לא יושפע מביצועי גורמים שאת פעילותם הוא בודק או מבקר, ומדידת הביצועים שלו תתבסס על השגת יעדי מחלקתו.
- 3.15. המנכ"ל יחשב את האחוזים שיזקפו לטובת כל אחד מנושאי המשרה (זולת המנכ"ל) והיו"ר יחשב את האחוזים שיזקפו לטובת המנכ"ל - הן לפי תכנית התגמול והן לפי ההערכה האישית. המנכ"ל יסכם ויחשב את המכפלה של סה"כ האחוזים בתקרת התגמול המשתנה לנושאי המשרה (מלבד

המנכ"ל) והיו"ר יסכם ויחשב את המכפלה של סה"כ האחוזים בתקרת התגמול המשתנה למנכ"ל כאמור. המנכ"ל ו/או היו"ר בהתאמה יביאו את החישוב בפני ועדת התגמול והדירקטוריון לאישור תשלום המענק, אם ימצאו זאת לנכון.

3.16. החברה תהייה רשאית להחיל את ההוראות לקביעת תגמול משתנה גם על נושא משרה שהחל לעבוד בחברה לאחר תחילתה של שנה קלנדרית. במקרה בו יוחלט על מתן תגמול משתנה כאמור, בעת חישובו ייזקף לנושא המשרה החלק היחסי מהתגמול המשתנה (לו הוא זכאי) בהתאם לחלקיות השנה בה עבד בחברה - ובלבד שתקופת עבודתו באותה שנה קלנדרית עלתה על 3 חודשים.

3.17. נושא משרה שיחסי עובד מעביד נותקו עמו במהלך שנה קלנדרית, לא יהיה זכאי לקבלת התגמול המשתנה בגין אותה שנה. ואולם, בהתקיים נסיבות מיוחדות החברה תהייה רשאית לקבוע אחרת. אם יוחלט שנושא משרה כזה זכאי לתגמול משתנה, בעת חישובו ייזקף לנושא המשרה החלק היחסי מהתגמול המשתנה (לו הוא זכאי) בהתאם לחלקיות השנה בה עבד בחברה.

3.18. בכל מקרה, אם פוטר נושא משרה בנסיבות בהן הוא לא יהא זכאי לפיצויי פיטורין בהתאם לחוק – לא יהיה זכאי אותו נושא משרה לקבל את התגמול המשתנה, ככל שהייתה לו זכאות כזאת במועד הפיטורים.

3.19. מידת הציות לחוקים, עמידה בהוראות רגולטוריות ונהלי החברה בהסתמך, בין היתר, על דוחות ביקורת פנימית ודוחות של הממונה על הציות והאכיפה בחברה, יהוו חלק מהשיקולים לתוספת או הפחתת מרכיב שיקול הדעת בתגמול המשתנה לנושאי המשרה, ככל שהתקבלה על כך המלצה של המנכ"ל ביחס לנושאי משרה או המלצה של היו"ר ביחס למנכ"ל, לפי העניין.

3.20. בהתקיים נסיבות מיוחדות או אירועים חריגים רשאי הדירקטוריון בהמלצת ועדת התגמול להחליט שלא יוענק תגמול משתנה חלקי או מלא בגין שנה מסוימת. לעניין זה "נסיבות מיוחדות או אירועים חריגים" – נסיבות או אירועים כגון: תוצאות עסקיות חריגות לדעת הדירקטוריון, תחזית להרעה משמעותית במצב העסקי של החברה, צפייה לשינוי מבני של החברה.

3.21. על אף האמור לעיל, לא תהיה לנושא משרה זכות קנויה לקבל תגמול משתנה, גם אם עמד ביעדים ובמשתנים בהתאם למנגנון התגמול. בהמלצת ועדת התגמול, נתון לדירקטוריון שיקול דעת להורות שלא לשלם תגמול משתנה לנושא משרה או להפחיתו, למרות שעמד ביעדים (המשתנים) כאמור ובלבד שנימק את החלטתו – ובמקרה זה, לא תהייה לנושא המשרה טענה כלשהי בשל כך שלא קיבל את התגמול המשתנה

3.22. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, אם יוטל עיצום כספי, בקשר לעניין שהוא בתחום אחריותו של נושא משרה, רשאי הדירקטוריון בהמלצת ועדת התגמול להחליט כי התגמול המשתנה של נושא המשרה האמור, יופחת או יישלל, גם אם עמד בביצוע היעדים שנקבעו לו.

3.23. בנוסף ובלי לגרוע מהאמור לעיל, נושא המשרה יחזיר לחברה את התגמול המשתנה שקיבל, בחלקו או במלואו, בהתאם לקביעת ועדת התגמול, בהתקיים אחד מאלה:

3.23.1. התגמול המשתנה שולם לו על בסיס נתונים שהתברר בדיעבד מוטעה לאחר שהנתונים הוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה.

3.23.2. נושא המשרה היה מעורב בהתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה, לרבות הונאה, או פעילות בלתי חוקית אחרת, הפרת חובת אמונים, הפרה מכוונת או התעלמות ברשלנות חמורה

ממדיניות החברה נהליה וכלליה. לעניין זה: "נוק חריג" – בכלל זה – הוצאה כספית משמעותית בשל קנסות או עיצומים שהוטלו על החברה על ידי הרשויות או על פי פסק דין, פסק בורר הסדר פשרה וכיוצא בזה.

3.23.3. גובה הסכומים אותם ישיב נושא המשרה ייקבע ע"י וועדת תגמול, בין היתר, בשים לב לאחריות נושא המשרה, סמכויותיו ומידת מעורבותו ו/או על פי ההפרש בין הסכום שקיבל נושא המשרה לבין הסכום שהיה מתקבל לפי הנתונים הכספיים המתוקנים, אשר הוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה ("סכום ההשבה").

3.24. לגבי נושא משרה, למעט המנכ"ל שוועדת התגמול קבעה שלא היתה לו השפעה מהותית על הנסיבות המפורטות בסעיף 5.23.1 לעיל, הנדרש להשיב תגמול משתנה באופן חלקי או מלא, תהיה החברה זכאית לקזז את סכום ההשבה מהתגמול המשתנה שטרם שולם לו, אם קיים וזאת בכפוף לכל דין.

3.25. החברה תנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותה, בנסיבות העניין, להשבת סכומי השבה.

3.26. סכום ההשבה יהיה בר השבה במשך תקופה של 5 שנים ממועד הענקת התגמול המשתנה, לרבות לגבי רכיבים נדחים ("תקופת ההשבה") – ואולם, בסמכות וועדת התגמול להאריך את תקופת ההשבה בשנתיים נוספות, אם היא קבעה שנתקיימו נסיבות המחייבות השבה, כדלקמן:

3.26.1. החברה פתחה בהליך בירור לגבי כשל מהותי;

3.26.2. נודע לחברה שרשות מוסמכת פתחה בהליך בירור מינהלי או חקירה פלילית כנגד הגוף המוסדי או נושאי משרה בו;

3.26.3. על התקיימות נסיבות כמפורט בסעיפים 3.23.1 ו- 3.23.2 לעיל, ייערך דיווח לממונה תוך 30 ימי עסקים ממועד הקביעה כאמור על ידי וועדת התגמול. לדיווח יצורף הפרוטוקול מישיבת ועדת התגמול;

3.26.4. בתום כל שנה קלנדרית, תדווח החברה לממונה על אמצעים שננקטו להשבת סכומים ועל סכומים שהושבו, ככל שננקטו או הושבו.

3.27. כל תשלום של תגמול משתנה יהיה כפוף להסדרי דחייה, כדלקמן:

3.27.1. מהתגמול המשתנה לנושא המשרה בגין שנה קלנדרית יידחה, ויתפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה שלא תפחת משלוש שנים ("החלק הנדחה").

3.27.2. ואולם, על אף האמור בסעיפים 3.27 ו- 3.27.1 לעיל, החברה רשאית שלא לדחות תשלום של רכיב משתנה שהוענק לנושא משרה בשנה קלנדארית מסוימת, ובלבד שסך התגמול בגין שנה זו אינו עולה על התקרה לתשלום כהגדרתה בסעיף 17)32 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] וסך התגמול המשתנה אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של נושא המשרה באותה שנה. מובהר, כי ההוראה האמורה תחול גם על תגמול משתנה לנושא משרה שנדחה בעבר וטרם שולם, כל עוד הוא עומד בשני הקריטריונים שפורטו.

3.27.3. תשלום החלק הנדחה מהתגמול המשתנה ישולם לנושא המשרה כאמור בסעיף 3.27.1 לעיל, אלא אם כן קבעה וועדת התגמול בהמלצת המנכ"ל כי לאור מצב החברה ראוי לדחות את תשלומו. במקרה כזה ידחה תשלום החלק הנדחה לשנה העוקבת ויכול שידחה לשנה שלאחריה - וכן הלאה, אם כך יומלץ כאמור, אך לא יותר מ- 3 שנים קלנדריות רצופות.

3.27.4. סיום העסקה לא יביא לתשלום מוקדם של רכיבי תגמול שנדחו.

4. הודעה מוקדמת מענק פרישה ופיצויי פיטורים

- 4.1. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר תקופת הודעה מוקדמת לפרישת עובד, בכפוף לאמור להלן.
- 4.2. תקופת ההודעה המוקדמת בעת התפטרות או פיטורין הינה עפ"י דין, אלא אם נקבעה באופן פרטני תקופה ארוכה יותר ביחס לכל עובד, בין היתר, בהתייחס לאופי תעסוקתו ותקופת עבודתו בחברה.
- 4.3. במהלך תקופת ההודעה המוקדמת וככל שיידרש ע"י החברה לעשות כן, יהיה העובד מחויב לתת את השירותים הכלולים במסגרת תפקידו.
- 4.4. יובהר כי היה והוסכם עם העובד על זכאות כאמור, יהיה העובד זכאי לקבל את כל התנאים הנלווים שצוינו לעיל בתקופת ההודעה המוקדמת - והכל בהתאם למוסכם עמו ככל שהם מטיבים ביחס לדרישות הדין ובהתאם למדיניות זו.
- 4.5. בכל מקרה תקופת ההודעה המוקדמת של נושא משרה לא תעלה על תקופה של 6 חודשים ושל עובד שאינו נושא משרה לא תעלה על 3 חודשים.
- 4.6. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר מענק פרישה לנושא משרה בחברה. מינימום תקופת תעסוקה לקבלת מענק פרישה הינו - 5 שנות עבודה בחברה.
- 4.7. גובה מענק הפרישה לא יעלה על 6 משכורות, לפי המשכורת הרגילה האחרונה.
- 4.8. המנכ"ל ייתן את המלצתו לוועדת התגמול לגבי מענק הפרישה עבור נושא משרה בחברה (זולת המנכ"ל) ויו"ר הדירקטוריון ייתן את המלצתו לגבי מענק הפרישה עבור המנכ"ל.
- 4.9. ניתנה המלצה כאמור ע"י המנכ"ל או היו"ר, לפי העניין, אין לנושא המשרה (לגבי ניתנה ההמלצה) זכות קנויה לקבלת מענק הפרישה, אשר הענקתו נתונה לשיקול דעת מוחלט של ועדת התגמול והדירקטוריון.
- 4.10. יובהר שמענק פרישה יסווג כתגמול משתנה ויחולו לגביו ההוראות החלות על תגמול משתנה, לרבות ההוראות בדבר השבה כמפורט בסעיף 3.23 וההוראות בדבר הפחתת תגמול משתנה בנסיבות מיוחדות המפורטות בסעיף 3.20 במדיניות התגמול.
- 4.11. מענק הפרישה יהיה כפוף להסדרי דחייה כדלקמן - 50% מהתשלום של מענק פרישה משתנה יידחה ויתפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה של שלוש שנים ויהיה צמוד לעליית המדד - והכל כמפורט בסעיף 3.27 לעיל.
- 4.12. על אף האמור בסעיף הקודם לעיל, ככל שסך מענק הפרישה אינו עולה על סך של שלוש משכורות קבועות, לא יידחה תשלומו.
- 4.13. עובד שפוטר יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי הדין, למעט אם הוא פוטר בנסיבות בהן הוא לא זכאי לפיצויי פיטורין בהתאם לחוק פיצויי פיטורים.

5. מענקים שאינם מותני ביצועים - מענק התמדה (שימור), מענק חתימה ומענק מיוחד

- 5.1. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר לעובד מפתח מענק התמדה (שימור) שלא יעלה על 6 משכורות חודשיות עבור תקופת התחייבות לעבוד בחברה למשך שנתיים לפחות, שישולמו

- ביום האחרון של תקופת ההתחייבות (בתנאי שיעבוד באותו יום), וזאת אם לדעת הדירקטוריון העובד חיוני ביותר ונדרש לביצוע יעדי ומשימות החברה ("מענק שימור").
- 5.2. מינימום תקופת תעסוקה לקבלת מענק התמדה הינו - 12 חודשי עבודה.
- 5.3. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר מענק חתימה בעד שנת עבודתו הראשונה של נושא משרה בחברה שלא יעלה על 3 משכורות חודשיות ("מענק חתימה").
- 5.4. הענקתם של מענק השימור ומענק חתימה תהייה בכפוף למגבלות החלות לפי הוראות הדין.
- 5.5. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר לנושא משרה מענק מיוחד שלא יעלה על 2 משכורות חודשיות בגין פעילות מיוחדת שאינה פעילות שוטפת, כגון: ביצוע פרויקטים ייחודיים ו/או עמידה באתגרים בלתי צפויים ו/או עבור ביצועים יוצאי דופן ותרומה מיוחדת להשגת יעדי החברה – וזאת אם ניתנה לכך המלצה על ידי מנכ"ל החברה או יו"ר הדירקטוריון, לפני העניין ("מענק מיוחד"). מובהר, כי המענק המיוחד לא יבוא במקום התגמול המשתנה וכי איננו כפוף לקביעת משתנים (יעדים) מראש, אך הוא כפוף למגבלות החלות על רכיב משתנה לפי הוראות הדין.

6. שינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה

על אף האמור במדיניות זו, שינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה הכפוף למנכ"ל כהגדרתו במדיניות זו, לא יהיה טעון אישור של הדירקטוריון או ועדת התגמול, אם אושר בידי המנכ"ל והוא תואם את הוראות מדיניות התגמול.

המאגר אינו עוסק בשיווק והפצה יזומים, אלא כאמור מוכר פוליסות למי שפונה אליו מתוך הנחה שהפונה למאגר לצורכי ביטוח סורב לביטוח ע"י חברת ביטוח⁶.

מכירת פוליסות המאגר מבוצעת בשלושה אופנים:

- מכירת ביטוחי אופנועים של הפול, שנעשית באמצעות חברות הביטוח.
- מכירות ביטוח בשם המאגר בגין כל סוגי פוליסות הביטוח (אופנועים, כלי רכב פרטיים ורכבים אחרים) של הפול הנעשות ב- 8 סניפים (ירושלים, ת"א, חיפה, נתניה, ב"ש, נצרת, ערעה וקרמיאל). תקבולי הפרמיות במסגרת ביטוחים אלה, מופקדים בחשבונות המאגר בלבד וניהול התביעות מבוצע במחלקת התביעות של המאגר בדומה לביטוחי אופנועים באמצעות חברות הביטוח. 8 סניפי מנהל ההסדר מופעלים ע"י סוכנויות ביטוח. העמלות המשולמות למפעילי הסניפים הנ"ל, הינן מפרמיה נטו.
- באמצעות מוקד טלפוני, המבצע מכירה של פוליסות לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, אופנועים, טרקטורונים ונגררים.

החל מחודש יולי 2017 הפול מפעיל ערוץ הפצה נוסף באמצעות אתר האינטרנט של החברה, שבו מבטוחי הפול יכולים לבצע הקמת הצעה בלבד לענפי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון ואופנועים בלבד. תשלום והפקה סופית מתבצעים באמצעות מוקד הפול. החברה צופה להשמיש את אתר האינטרנט כאתר מפיק החל מרבעון שני של שנת 2021.

לפירוט מספר כלי הרכב וותק הלקוחות, ראה חלק ב' [סעיף 2.3](#).

3.6 ספקים ונותני שירותים

התאגיד רוכש מעת לעת מוצרים ושירותים בתחומים שונים לצורך תפעול עסקיו. התאגיד קשור עם מספר לא רב של נותני שירותים והוא בוחר בהם בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם וכדומה.

בדרך כלל ההתקשרויות הינן לתקופה בלתי קצובה ואינה כוללת הסדר בלעדיות. למאגר ספקי שירותים נלווים לסילוק תביעות ביטוח שהינם עורכי דין, חוקרים, מעתיקי תיעוד הנוגע לנפגעי תאונות דרכים ועוד. עלויות השירותים הללו נזקפות לעלות התביעה.

התאגיד קשור בנוסף גם עם מספר ספקי חומרה ותוכנה המספקים את החומרה והתוכנה. לחברה ספק משמעותי במסגרת שרותי מערכות מידע של החברה בתחום התוכנה והחומרה. לחברה קיימת תלות בספקים אלו.

עם הספקים נכרתו חוזים, ביניהם חוקרים, אוספי תיעוד רפואי, עו"ד חיצוניים ונותני שירותי חומרה ותוכנה. בנוסף קשור התאגיד בהסכם עם חב' ליסינג לרכבי נושאי משרה בחברה ועובדים נוספים שזכאים לרכב מתוקף תפקידם.

⁶ ההנחה מבוססת על כך שתעריפי הפול גבוהים לרוב במידה ניכרת מהתעריפים הרגילים ומאחר שחברות הביטוח לא מבטחות לפוליסות קצרות.

3.7 רכוש קבוע

למאגר אין רכוש וציוד. מערכות המחשב הן התוכנה והן החומרה וכן הריהוט המשרדי מתקבלות מהתאגיד המנהל של המאגר. ראה גם [באורים 6 ו-7](#) לדוחות הכספיים של התאגיד.

3.8 עונתיות

אין עונתיות בשיווק פרמיות במאגר. פרמיות המאגר, למעט אופנועים, מאופיינות באחוז ניכר של פרמיות לתקופה קצרה.

דמי ביטוח ברוטו בשנים 2018-2020 (באלפי ש"ח)

שנה	2020	2019	2018
רבעון ראשון	83,537	91,320	92,755
רבעון שני	113,911	111,166	110,640
רבעון שלישי	98,801	91,810	87,567
רבעון רביעי	101,411	98,720	96,769
סה"כ	397,660	393,016	387,731

3.9 נכסים בלתי מוחשיים

התאגיד מחזיק במאגרי מידע רשומים שונים, אשר במסגרתם אף מוחזקים הנתונים הנמסרים על ידי לקוחות המאגר. מידע האגור במאגרים אודות לקוחות, כולל מידע שנמסר על ידם בעת רכישת פוליסות המאגר, עקב טיפול בתביעות ביטוח וכיו"ב. כמו כן למנהל ההסדר מאגרים רשומים אודות ספקים, נותני שירותים, עובדי המאגר וכיוצ"ב פרטים אשר שמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראת דין. מאגרי המידע משמשים את המאגר בתפעול השוטף של עסקיו.

3.10 הליכים משפטיים

- א. לענין בקשות לאישור תובענות כייצוגית, ראה באור [14א'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- ב. לענין עתירות והליכים משפטיים נוספים, שהוגשו כנגד החברה ראה באור [14ב'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- ג. לענין הליך שנוהל בבית המשפט העליון בקשר לריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי ראה באור [14ג'\(1\)](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

- סיכוני מאקרו

 - למצב הכלכלי במדינה השפעה בינונית על תוצאות המאגר.
 - התפרצות אינפלציונית ו/או פיחות עלולים להשפיע (השפעה בינונית) על עלות התביעות.
 - שינויים ברגולציה (השפעה גדולה).
 - שינוי בשיעורי ריבית ההיוון לצורך סילוק התביעות התלויות (השפעה גדולה)

- סיכוני ענפים

 - עלייה בתאונות דרכים וחומרתן (השפעה גדולה).
 - תקדימים משפטיים וחקיקה הנוגעים לתשלומי תביעות (השפעה גדולה).
 - שינויים מהותיים בתעריפי האשפוז בארץ (השפעה קטנה).
 - שינויים במדיניות ביטוח לאומי (השפעה בינונית).
 - גידול בפשיעה והונאות (השפעה בינונית).

- סיכונים ייחודיים למאגר

 - היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ונקבעים בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח, לכל שינוי בהקפאתם, להקטנתם ולאי התאמתם ישנה השפעה שלילית (השפעה גדולה) על תוצאות העסקיות של המאגר.
 - כניסת חברות ביטוח נוספות במכירת פוליסות אופנועים (שלא בשם המאגר) למבוטחים "טובים" והשארית המבוטחים בעלי סיכון רב לביטוח ע"י המאגר משפיעה שלילית על התוצאות העסקיות של המאגר.

- סיכונים תפעוליים

 - הפסד שנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים, אנשים או מערכות פנימיות או כתוצאה מאירוע חיצוני לארגון (השפעה בינונית).
 - סיכוני סייבר (השפעה בינונית).
 - סיכוני מעילות והונאות (השפעה קטנה).

- הערה-

מידת ההשפעה של גורמי סיכון על פעילות החברה מהווה מידע צופה פני עתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת במאגר נכון לתאריך הדוחות וכן כוללת הערכות או כוונות של המאגר. ההשפעה של המידע האמור על המאגר עלולה להיות שונה באופן מהותי מן התוצאות המשתמעות ממידע זה.

ניהול סיכונים במאגר אינו כמקובל בחברות ביטוח, וזאת מהסיבות כדלקמן:

- למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים, שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
- תעריפי הפול אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הרשות, כאשר ידוע שבחלקם מכסים רק חלק מהסיכון.
- אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
- אין למאגר ביטוח משנה כל שהוא בעיקר מהסיבה שהסיכונים במאגר, מעצם מבנהו, מתפזרים בין כל המבטחים בשוק.
- המאגר מבוסס על כך שחברות הביטוח חייבות לכסות את התשלומים שעל המאגר לשלם. מכאן שסיכוני הגביה נמוכים ביותר, הן לאור פיזור הנשיאה בסיכון והן לאור האחריות החילופית של קרנית למקרה שמבטח אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו.
- ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו (שלא ישולמו פיצויים ביתר) והקטנת סיכונים תפעוליים (מעילות והונאות).

לפרטים נוספים אודות ניהול סיכונים, ראה [באור 12](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

3.12 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

אין למאגר הסכמים מהותיים עם גופים חיצוניים ו/או עובדים, שאינם במהלך העסקים הרגיל. כמו כן אין למאגר הסכמי שיתוף פעולה אסטרטגים למעט מבנה פעילותו והתנהלותו עם חברות הביטוח כפי שמתואר בסעיף 1.1 לעיל.

- תעריפי המאגר, נקבעים בלעדית ע"י רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. קביעה שתמשך גם בשנים הבאות.
- האוכלוסייה העיקרית של המאגר הינה מרבית בעלי האופנועים, האוכלוסיות הנוספות של המאגר הן בעלי רכב פרטי ובעלי רכב אחר שחברות הביטוח לא ביטחו. החברה לא צופה שינוי משמעותי באוכלוסייה המבוטחת בפול בשנה הבאה.
- החברה צופה בהמשך מגמת הגידול בחומרה של התביעות כפי שהוערכו לגבי שנות החיתום האחרונות.
- המשך גידול בשיווק פוליסות עם השתתפות עצמית תקטין את כמות התביעות שיפתחו, אך מנגד יגדיל את סכום התביעה הממוצעת.
- ראה [סעיף א'](#) לעיל בפרק עדכוני חקיקה בתקופת הדוח בקשר לכך שבמסגרת הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 מוצע לבטל את תחולתו של סעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 החל על המבטחים ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק הפלת"ד ולהוסיף את סעיף 328א. לפיו יעבירו המבטחים למוסד לביטוח לאומי מידי שנה, סכום שיקבע בתקנות. ביום 12 ביוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים), התשע"ט-2019, במסגרתה נקבעו הסכומים שיועברו ע"י המבטחים למוסד לביטוח לאומי בגין סכומי השיבוב ואופן חלוקתם בין המבטחים. עדין לא פורסמה טיוטה חדשה או נוסח סופי של התקנות, אשר טעון אישור של וועדת העבודה הרווחה והבריאות.
- במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 החל להתפשט ברחבי העולם נגיף הקורונה (Covid 19), אשר בחודש מרס 2020 הוגדר על ידי ארגון הבריאות העולמי מגיפה עולמית (להלן: "משבר הקורונה"). בעקבות משבר הקורונה, מדינות רבות, בכללן ישראל, נוקטות בצעדים קיצוניים בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף, כגון: הגבלות על תנועת אזרחים והתכנסויות, הגבלות תחבורתיות, סגירת גבולות בין מדינות, סגירת עסקים באופן זמני, ביטול אירועים וכיוצא באלה. משבר הקורונה, ככל שימשך, ישפיע על פעילותה של החברה. ראה [סעיף 13](#) בפרק ב'- דוח הדירקטוריון.

4.1 מידע בדבר הדירקטורים החיצוניים

דירקטוריון החברה מונה 6 דירקטורים. מתוכם 2 דירקטורים חיצוניים (להלן- "דח"צ") בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 (להלן- "התקנות").
להלן עיקרי הפרטים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה נכון ליום פרסום הדוח (*):

שם הדח"צ :	יואב בן אור ת.ז. 059284380
חברותו בוועדות הדירקטוריון :	יו"ר וועדת ביקורת, יו"ר וועדת תגמול, יו"ר וועדת ציות ואכיפה.
השנה בה החלה כהונתו כדח"צ :	1.1.17
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :	כן

שם הדח"צ :	יעקב אלחדיף ת.ז. 005537493
חברותו בוועדות הדירקטוריון :	חבר וועדת ביקורת, חבר וועדת תגמול, חבר וועדת ציות ואכיפה.
השנה בה החלה כהונתו כדח"צ :	19.6.19
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :	כן

(* לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים (השכלתם, תעסוקתם ב- 5 השנים האחרונות והתאגידים נוספים שבהם משמשים כדירקטורים, ראה פירוט בפרק פרטים נוספים על התאגיד [\(תקנה 26\)](#) בפרק ה' לדוח התקופתי.

4.2 מבקר פנים

4.2.1 **שם המבקר הפנימי:** גלי גנה, רו"ח.
תאריך תחילת כהונתו: אפריל 2003

למבקר הפנימי אין אחזקות בני"ע בחברה.
המבקר הפנימי אינו עובד התאגיד. בביקורתו הוא נעזר בצוות מיומן (רו"ח, אנשי מערכות מידע, כלכלנים ומומחים לתחומים הנבדקים).

4.2.2 היקף העסקה-

המבקר וצוותו הועסקו בשנת 2020 בהיקף כולל של 1,154 שעות ביקורת כחלק מתכנית העבודה של הביקורת הפנימית. תכנית העבודה של הביקורת הפנימית מבוססת על סקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת. על בסיס הסקר מתגבשת ונקבעת תכנית עבודה רב שנתית ל- 4 שנים, אשר מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה, זאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר דיון בוועדת הביקורת. בשנת 2019, בוצע סקר סיכונים לקביעת יעדי הביקורת וגובשה תכנית עבודה רב שנתית לביקורת הפנימית לשנים 2020-2023. בידי הנהלת התאגיד, וועדת הביקורת והדירקטוריון אפשרות לסטות מהתוכנית שנקבעה או להרחיב את היקף התוכנית.

4.2.3 תגמול-

תגמול למערך הביקורת הפנימית הינו בשכר המשולם בהתאם לשעות העבודה. העלות לשנת 2020 היתה כ-250 אלפי ש"ח כולל מס ערך מוסף. עלות שכר הביקורת הפנימית הינה העלות למערך הכולל את כל אנשי הצוות. מדיניות הדירקטוריון הינה עצמאות ואי תלות הביקורת הפנימית. לדעת הדירקטוריון, השכר המשולם משקף את יעילות העבודה והוא מתפרס ומכסה צוות עובדים מגוון ואין בו פגיעה בעקרון אי התלות של המבקר.

4.3 רואה חשבון מבקר

רואי חשבון של החברה הינם משרד קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון, החל מחודש ינואר 2002. השותף מטעם משרד רואי החשבון הינו רו"ח ניר מרדכי.

הוצאות שכר הטרחה לרואי החשבון ופירוט שעות העבודה בגין עריכת דוחות כספיים, דוחות לשלטונות המס ובקורת SOX, הסתכמו כדלהלן:

שנת 2019	שנת 2020	
		<u>שכר טרחה רו"ח (באלפי ש"ח וללא מע"מ)</u>
190	190	שכר בגין שירותי ביקורת
15	-	שכר בגין שירותים הקשורים לביקורת
136	60	שכר בגין שירותים אחרים
		<u>פירוט שעות עבודת רו"ח (במס' שעות)</u>
889	869	שעות עבודה בגין שירותי ביקורת
55	-	שעות בגין שירותים הקשורים לביקורת
440	175	שעות עבודה בגין שירותים אחרים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302):

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק ה"סרבנס אוקסלי" (Act of 2002 Sarbanes- Oxley), פרסם הממונה חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם.

בהתאם לאמור, החברה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי.

הנהלת החברה בשיתוף המנכ"ל ומנהל כספים של החברה העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי גילוי של החברה.

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל הכספים שלה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן.

אחריות בקרה פנימית על הדיווח הכספי (SOX 404):

הוראות SOX 404 מיושמות בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי". בהתאם לחוזר החברה כללה בדוח השנתי הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה או לתחזוק של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על הדיווח הכספי, וכן הערכה לתום שנת הכספים לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בחברה. בנוסף, מצורף להלן דוח רואי החשבון המבקר של החברה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הנהלת החברה מקיימת את ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, וביצעה בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2020, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

פרק ב'

דו"ח הדירקטוריון

הצהרות (SOX)

דוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון ערוך ומוצג כחלק מהדוחות הכספיים השנתיים של המאגר. הדוח סוקר את השינויים העיקריים בפעילויות השוטפות בשנת 2020. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדו"ח התקופתי על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדו"ח התקופתי כולו כמקשה אחת.

1. תיאור המבטח

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק א'](#).

2. תיאור הסביבה העסקית ומגמות בענף הביטוח

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק ג'](#).

3. עתודות ביטוח

המאגר ממומן חודש בחודשו על ידי בעלי מניותיו ולכן אין השקעות כלשהן המניבות הכנסות מהשקעות. כתוצאה מכך תשלומי התביעות והערכות של תביעות תלויות בכל שנת חיתום נרשמות שנה בשנה כחלק שוטף מדוחות רווח והפסד של המאגר.

ההתחייבויות הביטוחיות חושבו על ידי האקטואר מר אלון תמיר (להלן: "האקטואר הממונה") לכל שנת חיתום. לשנים 1995-2007 חושבו בהתבסס על ההערכות הפרטניות של התביעות כפי שהוערכו על ידי מחלקת תביעות של המאגר ושל חברות ביטוח בגין תביעות בטיפולן. עבור השנים 2008-2020 הוערכו ההתחייבויות הביטוחיות לכל שנת חיתום תוך התבססות המודלים האקטואריים של האקטואר הממונה. לפירוט המודלים ראה [באור 8'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

החברה מיישמת החל מחודש ינואר 2015 את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. ראה גם באור [3'א12](#) לדוחות הכספיים.

ראה [סעיף 6](#) להלן בקשר להפרשות בגין של שיעורי ההיוון לצורך חישוב הקצבאות שישולמו לנפגעי תאונות עבודה שבוטלו בתקופות הדוח.

4. צו הסדרי חציה

בחודש יולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים על נזקי גוף כמשמעותם בחוק. ביום 4 בפברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה - 1975 הקובע כי החל מיום 1 ביוני 2008 אחוז ההשתתפות הוגדל מ- 50% ל- 75%.

- למאגר אין הון עצמי או דרישות להון עצמי כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח, היות והחברות המשתתפות במאגר, קרי חברות הביטוח, נושאות במלוא התחייבויותיו של המאגר ולמלוא תזרים המזומנים של המאגר (כאמור מדובר בביטוח משותף ודרישות ההון ממילא באות לידי ביטוי בכל חברה וחברה), לפיכך המאגר אינו נדרש להחזיק בהון עצמי.
- סה"כ הדוח על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2019 הסתכם ב- 3.4 מיליארד ש"ח ו- 3.2 מיליארד ש"ח בהתאמה.
- סה"כ עתודות ביטוח ותביעות תלויות, הסתכמו ב- 3.4 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2020 בהשוואה לסך 3.1 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2019. ראה גם [סעיף 3](#) לעיל. ולהשפעת הקורונה על עתודות הביטוח של החברה ראה [סעיף 13](#) להלן.
- ההפסד הכולל בשנת 2020 הסתכם ב- 342.5 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 496.8 מיליוני ש"ח בשנת 2019. קיטון של כ- 154.3 מיליוני ש"ח. הקיטון בהפסד נובע בעיקרו מחיזוק עתודות הביטוח שהתבצע ע"י החברה בשנת 2019. בנוסף, בתקופת הדוח ביצעה החברה שחרור של יתרת ההפרשה לוינוגרד בגין חלק המל"ל בסך של 111.2 מיליוני ש"ח ובשנת 2019 הקטינה החברה את הפרשה לוינוגרד בסך של 127.1 מיליוני ש"ח. ראה בהרחבה [בבאור 14ג](#)(1) לדוחות הכספיים של המאגר וכן ראה [סעיף 6](#) להלן.
- ההפסד בשנת 2020, הנובע מביטוחי אופנועים מסתכם בסך 295.9 מיליון ש"ח והפסד מביטוחי כלי רכב אחרים הינו בסך 46.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 379.6 מיליון ש"ח והפסד בסך 117.2 מיליון ש"ח בהתאמה בשנת 2019. ראה גם [באור 3](#) לדוחות הכספיים של המאגר להתפלגות הפסד הפול לפי ענפים.
- להלן התפלגות המבוטחים בחברה במונחי חשיפה שנתיים :
 בשנת 2020 כ- 71% ממבוטחי המאגר במונחי חשיפה שנתיים הינם אופנועים וכ- 24% הינם רכבים פרטיים ו- 5% כלי רכב אחרים לעומת שנת 2019, שבה כ- 68% מבוטחי המאגר במונחי חשיפה שנתיים הינם אופנועים וכ- 27% הינם רכבים פרטיים וכ- 5% הינם כלי רכב אחרים.
- פרמיות שהורווחו (בניכוי עתודה לפרמיה שטרם הורווחה) בשנת 2020, הסתכמו בכ- 390.9 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 389 מיליוני ש"ח בשנת 2019, המהווים גידול של כ- 0.5%. פרמיות שהורווחו מפוליסות ביטוח אופנועים הסתכמו ב- 312.3 מיליון ש"ח וסך של כ- 78.6 מיליון ש"ח מביטוחי כלי רכב אחרים בשנת 2020, בהשוואה ל- 302.3 מיליון ש"ח וסך 86.7 מיליון ש"ח בהתאמה בשנת 2019.

פרמיות נטו ללא דמים הסתכמו בשנת 2020, בסך של כ- 367.3 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 362.6 מיליוני ש"ח בשנת 2019, גידול של 4.6 מיליון ש"ח (המהווים גידול של כ- 1.3%).

להלן התפלגות לפי ענפים של פרמיות נטו ללא דמים לשנים 2019 ו- 2020:

ענף	% מסה"כ 2020	פרמיה נטו 2020 (במיליוני ש"ח)	% מסה"כ 2019	פרמיה נטו 2019 (במיליוני ש"ח)	גידול (במיליוני ש"ח)	גידול ב-%
אופנועים	80.4%	295.4	78.6%	284.9	10.5	3.7%
רכב פרטי	14.5%	53.3	16.5%	60.0	(6.7)	(11.2)
רכב אחר	5.1%	18.6	4.9%	17.7	0.9	5.1%
סה"כ	100%	367.3	100%	362.6	4.6	1.3%

- הוצאות הנהלה וכלליות בשנת 2020 לאחר זקיפת הוצאות ליישוב תביעות והוצאות רכישה הסתכמו ב- 17.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך 16.2 מיליוני ש"ח בשנת 2019. עיקר הגידול נובע, בין היתר, מגידול בהוצאות מיכון. ראה גם באור 11 לדוחות הכספיים של המאגר.
- התוצאות העסקיות הינן לאחר שיבוב ועדכון של הערכות תביעות תלויות בגין צו חציה (ראה סעיף הסדרי חציה בתיאור עסקי המאגר חלק ב').

6. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

ביום 1 באוקטובר, 2017, נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון" ו-"תקנות") אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון הקבועה בתקנות ל-2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון התבסס על המלצות ועדה בין משרדית ברשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד שפורסמו בחודש מרס 2016 ("וועדת וינוגרד"). בעקבות וועדת וינוגרד והתיקון האמור, הגדילה החברה את הפרשותיה לוינוגרד.

בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה וועדה בין משרדית לבחינת הנושא (להלן – "הוועדה"), וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון עד תקנות הביטוח הלאומי (היוון) תשל"ח - 1978 (להלן: "תקנות ההיוון"). לעומת זאת, עד לתיקון תקנות ההיוון יעמוד שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, על ידי המבטחים, על השיעורים שנקבעו בתקנות ההיוון.

בהתאם לכך ביצעה החברה, בשנת 2019, אומדן של השפעת פסק הדין האמור והקטינה את ההפרשה בשנת 2019 בסך של כ- 127.1 מיליון ש"ח. יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר, 2019 עמדה על סך של כ- 111.2 מיליון ש"ח וזאת עקב תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי כנגד החברה.

בחודש ספטמבר 2020 קבע בית המשפט העליון, בערעור שהגיש המל"ל נגד מועצה אזורית מגילות ים המלח, כי כוחה של ההוראה, לפיה שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנויקין ימשיך לעמוד על 3%, יפה גם לתביעות שיבוב של המל"ל, אלא אם יוכח צורך בשינוי בהתאם למנגנון שהוצע על ידי ועדת קמיניץ.

בנוסף, בחודש נובמבר 2020 התפרסמה החלטת בית המשפט העליון לדחות את הבקשה לדיון נוסף על פסק דינו של בית המשפט העליון מאוגוסט 2019. לפיכך ההלכה נותרה בעינה.

בהתאם לכך, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, שחררה החברה בתקופת הדוח את יתרת ההפרשה בסך 111.2 מיליוני ש"ח בגין תביעות מל"ל. ראה גם [באור 14ג'](#) (1) לדוחות הכספיים של המאגר.

7. תשלומים לנושאי משרה – באלפי ש"ח

סה"כ	הפרשות סוציאליות והטבות אחרות	סה"כ משכורות ומענקים		
966	220	746	מנהל/ת	1.
779	110	669	מנהל/ת	2.
711	150	561	מנהל/ת	3.
683	162	521	מנהל/ת	4.
539	141	398	מנהל/ת	5.

8. השפעת גורמים חיצוניים

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק ג'](#).

9. עדכונני חקיקה

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר חלק ג' [סעיף 3.1](#).

10. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות והליכים משפטיים כנגד החברה

- לענין בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה, ראה באור [14א](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- לענין עתירות והליכים משפטיים נוספים שהוגשו כנגד החברה, ראה באור [14ב'](#) לדוחות הכספיים.

11. שינויים בכהונת נושאי משרה בתקופת הדוח

ביום 10 באוקטובר, 2020 סיימה עו"ד אילנה שינדלר את כהונתה כמנהלת מחלקת תביעות של החברה. עו"ד שרון סלטו מונתה כמנהלת מחלקת תביעות במקומה של אילנה שינדלר החל מיום 1 בנובמבר, 2020.

13. אירוע מהותי בתקופת הדוח - התפשטות נגיף הקורונה

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 החל להתפשט ברחבי העולם נגיף הקורונה (Covid 19), אשר בחודש מרס 2020 הוגדר על ידי ארגון הבריאות העולמי מגיפה עולמית (להלן: "משבר הקורונה"). בעקבות משבר הקורונה, מדינות רבות, בכללן ישראל, נוקטות בצעדים קיצוניים בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף, כגון: הגבלות על תנועת אזרחים והתכנסויות, הגבלות תחבורתיות, סגירת גבולות בין מדינות, סגירת עסקים באופן זמני, ביטול אירועים וכיוצא באלה.

על מנת להבטיח את הערכות החברה להתפשטות הנגיף בישראל נערכה החברה באופן הבא:

החברה מינתה ממונה קורונה.
החברה הבטיחה את המשך קיומם של תהליכי עבודה חיוניים באמצעות עדכון שיטות ונהלי העבודה ומעבר חלק מהם לשיטות עבודה אוטומטיות.
החברה נערכה לעבודה מרחוק של עובדיה ומנהליה ע"י רכש של ציוד ומחשבים ופתרון חיבור מאובטח העומד בכללי רגולציה ואבטחת מידע.
החברה שומרת על רציפות תפקודית ויכולת עמידה ביעדי השירות במקרה חרום.
עדכון דירקטוריון החברה בהיערכותה של החברה למשבר הקורונה באופן שוטף.

עם סיכום שנת 2020, ולמרות השפעת הקורונה כאמור, גדלו הפרמיות נטו בכ- 1.3% למול שנת 2019. יחד עם זאת בעקבות הטלת הסגרים במהלך שנת 2020 והגבלות התנועה החברה מזהה וצופה לקיטון בשכיחות התביעות. עקב כך החברה התאימה בתקופת הדוח את הערכותיה האקטואריות לתביעות תלויות לשנות חיתום 2019 ו- 2020 ביחס להערכה הראשונית של צפי Ultimate לשנות חיתום אלו. שנות חיתום אלו הינן שנים צעירות וההערכה הראשונית בגינם אינה סופית.

מלוא השלכות משבר הקורונה ומועד סיום המשבר אינם ידועים נכון למועד הדיווח. למועד אישור הדוחות הכספיים מדינת ישראל נמצאת בעיצומו של "גל שלישי" להתפשטות הנגיף אשר מהווה אירוע דינמי ומתמשך אשר יכול להשליך על פעילות החברה ותוצאותיה. נציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את השלכותיה העתידיות של המשך התפשטות נגיף "הקורונה" על דוחותיה הכספיים של החברה.

המאגר הוקם כדי לספק ביטוח רכב חובה לכל פונה, אשר לא הצליח להשיג ביטוח רכב חובה ע"י חברת ביטוח.

תעריפי המאגר נקבעים על ידי הממונה על בסיס הערכת הסיכון הטהור הממוצע בשוק בתוספת שלא תפחת מ-25% - האמורה להתאים את תעריפי הסיכון הממוצעים בשוק לסיכונים הטמונים במבוטחים על ידי במאגר, וזאת בכפוף לכך שאם התעריף יוצר דמי ביטוח פרוהיביטיביים, ניתן להפחיתם כנגד סבסוד מתאים של השוק החופשי.

לפיכך האסטרטגיה העסקית של המאגר אינה מכוונת למקסם רווח, אלא מחד, להגיע לכדי איזון על ידי הקטנת ההפסדים, ככול שהדבר נתון בידי לאור הנסיבות שתוארו והכוחות המוגבלים העומדים לרשותו, ומאידך, לספק את ביטוח רכב החובה למי שלא יכול להשיגו אצל מבטח.

האמצעים בהם משתמש התאגיד המנהל את המאגר ליישום היעדים הנ"ל מבוססים על תהליכים ונהלים שנועדו לתת שירות נאות וזמין; לשם כך התאגיד מעמיד לרשות הפונים אליו מגוון אמצעים: אתר אינטרנט של החברה אשר זמין להפקת הצעות ביטוח, אשר גם כולל מידע כללי ואישי בכל עת; קבלת קהל ומתן שירותים בשמונת סניפינו הפזורים ברחבי הארץ; מוקד קשרי לקוחות הכולל מענה אנושי בשעות פעילות החברה וכן מענה ממוכן 24 שעות ביממה. בנוסף, וכחלק מזמינות הביטוח מאפשר התאגיד (בכפוף לדין) לחברות הביטוח או סוכניהן למכור ביטוח בשם המאגר תוך תקשורת ישירה למחשב התאגיד על מנת להפיק את הביטוח לאלתר (אם מתמלאים התנאים לכך).

במסגרת יישוב התביעות, שהוא נדבך מרכזי בפעילות המאגר, חותר התאגיד לתשלום תגמולי ביטוח המשקפים את המגיע לנפגע לפי הדין ובהתאם לממצאים, המידע והמסמכים שברשותו, כולל אלו שנמסרו לו על ידי הנפגע או בגינו.

האיומים על המאגר נובעים בעיקר מהעדר שליטה על התעריף, ובכלל זה תעריף שאינו מתאים ליעדי המאגר.

לפיכך, האסטרטגיה העיקרית של התאגיד המנהל היא לקבוע תכניות ששיגו את שתי המטרות המרכזיות של התאגיד המנהל, שנמנו לעיל, היינו: שירות יעיל וזמין לציבור הנזקק לביטוח באמצעות הפול ואיזון, ככל הניתן, בין הפרמיה לבין עלות הסיכון. הכל באופן שתכניות העבודה יישמו את הוראות הרגולציה החלות על הפול.

בהתאם לכך, חזון החברה הינו: "אנו מחויבים לניהול מיטבי של הסדר הביטוח השיורי עבור ציבור הלקוחות במקצועיות, הוגנות, יעילות ותוך חתירה לאיזון כלכלי".

15. במשך תקופת הדו"ח התקיימו 22 ישיבות של הדירקטוריון וועדותיו.

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה ועובדיה על תרומתם לעבודה המאומצת בפעילות של מאגר.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
(מנהל ההסדר לפי הדין של הביטוח השורי)

ערן כהן - מנכ"ל

מיכאל קלמן - יו"ר הדירקטוריון

22 במרס, 2021

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול
הצהרה (certification)

אני, ערן כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2020 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע בחציון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול הצהרה (certification)

אני, רן מורה-צדק, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2020 (להלן: הדוח).
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע בחציון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בביקוח הדירקטוריון, של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של המאגר תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של המאגר לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בביקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בביקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת המאגר בביקוח הדירקטוריון, העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של: "Committee of (COSO) Sponsoring Organizations of the Treadway Commission". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מיכאל קלמן

מנכ"ל : ערן כהן

מנהל כספים : רן מורה-צדק

תאריך אישור הדוח : 22.3.21

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות

של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ - בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - "הפול" (להלן "המאגר") ליום 31 בדצמבר, 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). הדירקטוריון והנהלה של המאגר אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- (Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, המאגר קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2020 ו- 2019 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020 והדוח שלנו, מיום 22 במרס, 2021, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

פרק ג'

**המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי -
הפול**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2020

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2020

תוכן העניינים

ז

2

דוח רואה החשבון המבקר

3

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות רווח או הפסד

5

דוחות על תזרימי המזומנים

6-31

באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את הדוחות המצורפים על המצב הכספי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת דוחות רווח או הפסד ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות ההנהלה של המאגר. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי ההנהלה של המאגר וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת תוצאות פעולותיו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר ליום 31 בדצמבר, 2020 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 22 במרס, 2021 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
22 במרס, 2021

31 בדצמבר		באור	נכסים
2019	2020		
אלפי ש"ח			
4,523	4,208		הוצאות רכישה נדחות
3,133,939	3,348,499	ב'1	חלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
84,502	72,655		חברות ביטוח המשתתפות במאגר
1,163	1,232	5	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
111	126	4	חייבים ויתרות חובה
22,568	17,751		מזומנים ושווי מזומנים
<u>3,246,806</u>	<u>3,444,471</u>		סך כל הנכסים
			<u>התחייבויות</u>
3,138,740	3,352,757	8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
278	50		בניכוי - חלקה של קרנית בשם אבנר בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
<u>3,138,462</u>	<u>3,352,707</u>		
40,000	40,000	6	פקדונות של חברות הביטוח המשתתפות במאגר
23,535	23,280		פרמיות מראש
44,809	28,484	7	זכאים ויתרות זכות
108,344	91,764		
<u>3,246,806</u>	<u>3,444,471</u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

22 במרס, 2021

רן מורה צדק מנהל כספים	ערן כהן מנכ"ל	מיכאל קלמן יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
---------------------------	------------------	--------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2018	2019 אלפי ש"ח	2020		
381,017	388,961	390,906	<u>9</u>	פרמיות שהורווחו
139	204	186		הכנסות מימון
<u>381,156</u>	<u>389,165</u>	<u>391,092</u>		סך הכל הכנסות
795,220	858,548	705,603		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו בניכוי - חלקה של קרנית בשם אבנר בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
<u>122</u>	<u>(49)</u>	<u>(67)</u>		
795,098	858,597	705,670		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר
10,190	11,164	10,704	<u>10</u>	עמלות והוצאות רכישה אחרות
<u>14,669</u>	<u>16,230</u>	<u>17,196</u>	<u>11</u>	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>819,957</u>	<u>885,991</u>	<u>733,570</u>		סך הכל הוצאות
<u>(438,801)</u>	<u>(496,826)</u>	<u>(342,478)</u>		הפסד
				הרכב ההפסד:
(149,850)	(181,338)	(127,918)		נזקף לחובת חברות הביטוח
<u>(288,951)</u>	<u>(315,488)</u>	<u>(214,560)</u>		חלקן של חברות הביטוח בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
<u>(438,801)</u>	<u>(496,826)</u>	<u>(342,478)</u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(438,801)	(496,826)	(342,478)
288,951	315,488	214,560
149,850	181,338	127,918
-	-	-

הפסד גידול בחלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הפסד שנזקף לחובת חברות הביטוח

התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:

שינוי בנכסים והתחייבויות:

92	(1,515)	(69)
(12,805)	(5,497)	11,847
1,771	1,211	(15)
(2,784)	1,945	(255)
11,276	(74)	(16,325)
(2,450)	(3,930)	(4,817)
(2,450)	(3,930)	(4,817)
28,948	26,498	22,568
26,498	22,568	17,751

עלייה (ירידה) בתאגיד המנהל של המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה - הפול
ירידה (עלייה) ביתרת חברות הביטוח המשתתפות במאגר
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
עלייה (ירידה) בפרמיות מראש
עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

מזומנים, נטו ששימשו לפעילות מפעילות שוטפת

שינוי במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) פועל כשותפות של חברות הביטוח בישראל בענף רכב חובה במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף. ביום 1 בינואר, 2002 הוקם מתוקף תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוחי שיורי ומנגנון לקביעת תעריף), התשס"א - 2001, התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - התאגיד המנהל), שתפקידו לנהל את המאגר. כל הוצאות הניהול של התאגיד המנהל מחויבות למאגר.

בעלי המניות של התאגיד המנהל הינם כל חברות הביטוח בישראל המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם בתאגיד המנהל נקבע לפי חלקו בשוק ביטוח רכב חובה.

ב. עד לשנת חיתום 2012, על פי תקנון החברה, חלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי נקבע לכל שנת חיתום על-פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנה קודמת. בחודש פברואר 2013 תוקן תקנון החברה, כך שחלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי יקבע החל משנת חיתום 2013 על פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנת החיתום השוטפת.

ג. אירוע מהותי בתקופת הדוח- התפשטות נגיף הקורונה-

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 החל להתפשט ברחבי העולם נגיף הקורונה (Covid 19), אשר בחודש מרס 2020 הוגדר על ידי ארגון הבריאות העולמי מגיפה עולמית (להלן: "משבר הקורונה"). בעקבות משבר הקורונה, מדינות רבות, בכללן ישראל, נוקטות בצעדים קיצוניים בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף, כגון: הגבלות על תנועת אזרחים והתכנסויות, הגבלות תחבורתיות, סגירת גבולות בין מדינות, סגירת עסקים באופן זמני, ביטול אירועים וכיוצא באלה.

על מנת להבטיח את הערכות החברה להתפשטות הנגיף בישראל נערכה החברה באופן הבא:

- החברה מינתה ממונה קורונה.
- החברה הבטיחה את המשך קיומם של תהליכי עבודה חיוניים באמצעות עדכון שיטות ונהלי העבודה ומעבר חלק מהם לשיטות עבודה אוטומטיות.
- החברה נערכה לעבודה מרחוק של עובדיה ומנהליה ע"י רכש של ציוד ומחשבים ופתרון חיבור מאובטח העומד בכללי רגולציה ואבטחת מידע.
- החברה שומרת על רציפות תפקודית ויכולת עמידה ביעדי השירות במקרה חרום.
- עדכון דירקטוריון החברה בהיערכותה של החברה למשבר הקורונה באופן שוטף.

עם סיום שנת 2020, ולמרות השפעת הקורונה כאמור, גדלו הפרמיות נטו בכ- 1.3% למול שנת 2019. יחד עם זאת בעקבות הטלת הסגרים במהלך שנת 2020 והגבלות התנועה החברה מזהה וצופה לקיטון בשכירות התביעות. עקב כך החברה התאימה בתקופת הדוח את הערכותיה האקטואריות לתביעות תלויות לשנות חיתום 2019 ו- 2020 ביחס להערכה הראשונית של צפי Ultimate לשנות חיתום אלו. שנות חיתום אלו הינן שנים צעירות וההערכה הראשונית בגינן אינה סופית.

מלוא השלכות משבר הקורונה ומועד סיום המשבר אינם ידועים נכון למועד הדיווח. למועד אישור הדוחות הכספיים מדינת ישראל נמצאת בעיצומו של "גל שלישי" להתפשטות הנגיף אשר מהווה אירוע דינמי ומתמשך אשר יכול להשליך על פעילות החברה ותוצאותיה. נציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את השלכותיה העתידיות של המשך התפשטות נגיף "הקורונה" על דוחותיה הכספיים של החברה.

בקשר לתביעה ייצוגית שהוגשה בחודש אפריל 2020 בעקבות משבר הקורונה ראה באור 14.א(4) להלן.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

המאגר	- המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול.
התאגיד המנהל	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב-IAS 24.
בעלי עניין	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
הממונה	- הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוח משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
מדד	- מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס מדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט ההתחייבויות הביטוחיות.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

3. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש בתקן חשבונאות - IAS 1.

4. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות.

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות כמפורט בבאור 8 להלן.

ההערכות האקטואריות נעשות על סמך ניסיון העבר ומבוססות, בעיקר, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, השתנות בתמהיל המבוטחים, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. בהקשר זה ראה גם באור 12 (ה) להלן.

ג. 1. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות של המאגר ומטבע הצגה של הדוחות הכספיים הינו שקלים חדשים.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך הדיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, נזקפים לדוח רווח או הפסד.

ד. חוזי ביטוח

1. פרמיות

דמי הביטוח בענף רכב חובה, בו פועל המאגר, נרשמים בעת פרעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

דמי הביטוח מתייחסים לתקופת ביטוח של עד שנה. ההכנסות מפרמיות ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו.

דמי ביטוח מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדיווח נרשמים כהכנסות מראש ומוצגים בסעיף פרמיות מראש.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי הפוליסות.

2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עידכון הפרשה לתביעות התלויות ועלויות הטיפול הישירות בגינן שנרשמה בשנים קודמות.

3. התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הרכישה הנדחות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי) התשע"ג - 2013, הנחיות הממונה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, וזאת בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

4. סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודת ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

4.1 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה (Unearned Premium Reserve) משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיווח.

4.2 הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency Reserve): הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי הוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.

4.3 תביעות תלויות מחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

(א) התביעות התלויות והוצאות עקיפות ליישוב תביעות מחושבות על בסיס הערכה אקטוארית שחושבה על ידי האקטואר הממונה של המאגר, מר אלון תמיר.

(ב) שיבובי קל כבד בגין תביעות בהן מעורב אופנוע עם רכב אחר נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

(ג) להערכת המאגר התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.

5. בדיקת נאותות ההתחייבות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בביאור 12א' (3).

6. הוצאות רכישה נדחות כוללות עמלות לסניפים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעור ההוצאות בפועל או לפי שיעור תקני, שנקבע בתקנות הממונה, כאחוז מההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

ה. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרת מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנים להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ו. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח, להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם לחישוב פנימי של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

ח. הכרה בהכנסה

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדיווח נרשמים כהכנסות מראש. ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות.

ט. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש). בחודש יוני 2020 פורסם תיקון לתקן החדש.

התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח אלמנטרי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה בהרבה מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר, 2023.

בהתאם ל"מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שהתפרסמה, על ידי הממונה, בחודש יוני 2020, מועד היישום לראשונה של התקן בישראל יחול החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
2. גישת השווי ההוגן.

החברה בוחנת את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. להלן שיעורי השינוי של המדד ושער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		לשנה שהסתיימה ביום
	מדד ידוע	מדד בגין	
7.0	(0.6)	(0.7)	31 בדצמבר, 2020
(7.8)	0.3	0.6	31 בדצמבר, 2019
8.1	1.2	0.8	31 בדצמבר, 2018

באור 3: - פירוט רווח או הפסד בהתאם לסוגי כלי הרכב המבוטחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר									
2018			2019			2020			
סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	
381,017	88,732	292,285	388,961	86,673	302,288	390,906	78,573	312,333	פרמיות שהורווחו הכנסות מימון
139	32	107	204	44	160	186	36	150	
381,156	88,764	292,392	389,165	86,717	302,448	391,092	78,609	312,483	סך הכל הכנסות
795,220	166,862	628,358	858,548	193,864	664,684	705,604	116,098	589,506	תשלומים ושינוי בגין חוזי ביטוח בניכוי - חלקה של אבנר
122	12	110	(49)	-	(49)	(67)	(67)	(67)	בהתחייבויות
795,098	166,850	628,248	858,597	193,864	664,733	705,671	116,098	589,573	תשלומים ושינוי בגין חוזי ביטוח, נטו
10,190	6,369	3,821	11,164	6,557	4,607	10,703	5,766	4,937	עמלות והוצאות רכישה אחרות
14,669	3,408	11,261	16,230	3,479	12,751	17,196	3,365	13,831	הוצאות הנהלה וכלליות
819,957	176,627	643,330	885,991	203,900	682,091	733,570	125,229	608,341	סך הכל הוצאות
(438,801)	(87,863)	(350,938)	(496,826)	(117,183)	(379,643)	(342,478)	(46,620)	(295,858)	הפסד

באור 4: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר		להלן ההרכב:
2019	2020	
אלפי ש"ח		
104	106	קרנית
7	20	אחר
111	126	

באור 5: - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

היתרה נובעת מהתחשבות שוטפת בגין דמי הניהול של חודש דצמבר וזיכוי החברה בגין השקעות התאגיד המנהל ברכוש קבוע.

באור 6: - פקדונות של חברות ביטוח המשתתפות במאגר

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח המשתתפות במאגר לצורך כיסוי מיידי של תשלומי תביעות. הפקדונות אינם צמודים, אינם נושאים ריבית ולא נקבע להם זמן פרעון.

באור 7: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
40,145	23,844	להלן ההרכב:
1	6	זכאים בגין תביעות והחזרי פרמיות
12	13	ספקים ונותני שירותים
513	411	מוסדות
4,138	4,210	עמלות לתשלום
		קרנית
<u>44,809</u>	<u>28,484</u>	

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו בענף רכב חובה

א. ההתחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח, אשר חושבו על ידי האקטואר מר אלון תמיר,

		ליום 31 בדצמבר					
שייר		ביטוח משותף		ברוטו			
2019	2020	2019	2020	2019	2020	אלפי ש"ח	
<u>אופנועים</u>							
134,303	141,806	-	-	134,303	141,806	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	
2,460,419	2,614,863	278	50	2,460,697	2,614,913	תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר	
2,594,722	2,756,669	278	50	2,595,000	2,756,719	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות	
3,871	3,646			3,871	3,646		
2,590,851	2,753,023	278	50	2,591,129	2,753,073	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו בגין אופנועים	
<u>כלי רכב אחרים</u>							
22,608	21,859	-	-	22,608	21,859	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	
521,132	574,179	-	-	521,132	574,179	תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר	
543,740	596,038	-	-	543,740	596,038	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות	
652	562			652	562		
543,088	595,476	-	-	543,088	595,476	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו בגין כלי רכב אחרים	
<u>סך הכל ההתחייבות, נטו בגין חוזי ביטוח, נטו</u>							
156,911	163,665	-	-	156,911	163,665	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	
2,981,551	3,189,042	278	50	2,981,829	3,189,092	תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר	
3,138,462	3,352,707	278	50	3,138,740	3,352,757	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות	
4,523	4,208			4,523	4,208		
<u>3,133,939</u>	<u>3,348,499</u>	<u>278</u>	<u>50</u>	<u>3,134,217</u>	<u>3,348,549</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו	

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו בענף רכב חובה (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
שייר		ביטוח משותף		ברוטו		
2019	2020	2019	2020	2019	2020	
אלפי ש"ח						
2,818,451	3,133,939	426	278	2,818,877	3,134,217	יתרה לתחילת השנה
820,882	836,369	-	-	820,882	836,369	עלות התביעות המצטברת בגין שנת החיתום השוטפת
41,593	(123,630)	(49)	(67)	41,544	(123,697)*	שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות
862,475	712,739	(49)	(67)	862,426	712,672	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
						תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה:
(5,097)	(2,717)	-	-	(5,097)	(2,717)	בגין שנת חיתום שוטפת
(541,890)	(495,462)	(99)	(161)	(541,989)	(495,623)	בגין שנות חיתום קודמות
(546,987)	(498,179)	(99)	(161)	(547,086)	(498,340)	סך תשלומים לתקופה
3,133,939	3,348,499	278	50	3,134,217	3,348,549	יתרה לסוף השנה

(* בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020 כולל ביטול הפרשה לירידה בריבית ההיוון על פי המלצות וועדת וינוגרד בסך של 111,175 אלפי ש"ח. להרחבה ראה גם באור (ג) להלן.

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות (הוצאות הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.
4. עלות התביעות המצטברת מתעדכנת על סמך המודל לאור התפתחות התביעות בפועל.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ג. בדיקת הערכת התביעות התלויות (לאחר ביטוח משותף) בענף רכב חובה

ליום 31 בדצמבר, 2020										
שנת חיתום										
סה"כ	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 (*)									
	2,717	5,066	5,398	3,732	3,395	2,195	2,703	2,949	2,976	3,723
	-	51,438	71,402	60,158	36,608	25,826	22,887	27,116	29,702	29,542
	-	-	174,833	197,083	140,157	106,735	80,140	90,221	80,927	73,651
	-	-	-	297,724	231,786	188,797	177,416	170,402	142,632	121,209
	-	-	-	-	290,140	251,211	237,579	242,804	203,500	173,382
	-	-	-	-	-	316,985	288,306	312,856	270,506	221,247
	-	-	-	-	-	-	333,260	349,614	324,651	275,556
	-	-	-	-	-	-	-	387,760	349,298	301,085
	-	-	-	-	-	-	-	-	363,796	310,500
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	318,654
	836,369	815,996	776,369	715,608	581,680	447,014	411,339	419,558	365,395	347,589
	-	790,515	790,711	714,512	590,133	499,180	431,379	408,948	362,089	317,657
	-	-	787,242	747,163	577,116	497,546	458,901	423,987	384,751	314,738
	-	-	-	735,904	577,421	493,851	457,350	436,959	395,551	320,113
	-	-	-	-	556,440	516,583	462,995	451,831	402,080	329,463
	-	-	-	-	-	499,482	456,723	465,536	405,318	337,516
	-	-	-	-	-	-	453,348	451,482	416,007	331,224
	-	-	-	-	-	-	-	452,026	400,930	348,993
	-	-	-	-	-	-	-	-	396,502	346,309
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	343,782
	(18,069)	25,481	(10,873)	(20,296)	25,240	(1,936)	4,001	(15,068)	(950)	(23,670)
	(0.36%)	3.12%	(1.40%)	(2.84%)	4.34%	(0.39%)	0.87%	(3.45%)	(0.24%)	(7.39%)
	5,851,610	836,369	790,515	787,242	735,904	556,440	499,482	453,348	452,026	396,502
	2,537,307	2,717	51,438	174,833	297,724	290,140	316,985	333,260	387,760	363,796
	3,314,303	833,652	739,076	612,409	438,179	266,300	182,497	120,088	64,266	32,706
	34,196									
	3,348,499									
	3,352,707									
	4,208									
	3,348,499									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה

לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים
לאחר ארבע שנים
לאחר חמש שנים
לאחר שש שנים
לאחר שבע שנים
לאחר שמונה שנים
לאחר תשע שנים
לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) לסוף שנה

לאחר שנה ראשונה (**)
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים
לאחר ארבע שנים
לאחר חמש שנים
לאחר שש שנים
לאחר שבע שנים
לאחר שמונה שנים
לאחר תשע שנים
לאחר עשר שנים

עודף (חסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

אומדן תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר, 2020

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2020

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות עד וכולל שנת חיתום 2010

סך התחייבויות ביטוחיות ליום 31 בדצמבר, 2020

הרכב

התחייבויות בגין חוזי ביטוח
הוצאות רכישה

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ד. נתונים בדבר שנות חיתום

שנת חיתום							
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
אלפי ש"ח							
237,736	240,727	250,099	288,051	356,098	387,571	392,020	404,316
(226,288)	(224,608)	(265,466)	(291,358)	(404,178)	(426,037)	(426,041)	(459,461)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
דמי ביטוח ברוטו
הפסד בשייר בגין שנת חיתום
מצטבר עד לתאריך הדוח

ה. הרכב הפסד כולל

רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות ברוטו	הפסד כולל בגין שנת חיתום שוטפת (* אלפי ש"ח
--	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:

(* 116,983	(459,461)	2020
(47,084)	(449,742)	2019
(27,804)	(410,997)	2018

(* סכומי ההפסד בגין שנות חיתום קודמות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020 כולל ביטול הפרשה לירידה בריבית ההיוון על פי המלצות וועדת וינוגרד בסך של 111,175 אלפי ש"ח. להרחבה ראה גם באור 14(ג)1 להלן.

ו. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

- ההערכה האקטוארית מתבססת על נתוני התשלומים במונחי ברוטו. הביטוח המשותף על ידי קרנית בשם אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ - נגזר מההערכה זו, בהתאם לשיעורי הביטוח המשותף שחלו בכל שנת חיתום.
- התביעות התלויות לשנות החיתום שלפני וכולל שנת חיתום 2007, נכללו על בסיס אומדני החברה ולא על בסיס הערכה אקטוארית הואיל ומדובר בתיקי תביעות שלגביהם קיים מידע מפורט וברור העולה על אומדן סטטיסטי אקטוארי.

ז. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

1. מודלים אקטואריים לתביעות תלויות

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית נקבעת על סמך שיקול דעת ולפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה, לעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים העשויים להשפיע על התביעות בעתיד באופן שונה מאשר התפתחות בעבר.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

1. מודלים אקטואריים לתביעות תלויות (המשך)

(א) Chain ladder / Link ratios

שיטה זו מתבססת על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות תשלומים והערכות מחלקה ו/או התפתחות כמות התביעות), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות.

(ב) -BF (Bornhuetter-Ferguson)

שיטה זו משלבת בין אומדן מוקדם (אפריורי) הידוע בחברה או בענף, ואומדן נוסף המבוסס על התביעות עצמן. האומדן המוקדם משתמש בחשיפה להערכת סך כל התביעות. האומדן השני משתמש בניסיון התביעות בפועל, על סמך שיטות אחרות כגון Chain Ladder. הערכת התביעות המשולבת משקללת את שני האומדנים, כאשר ניתן משקל גדול יותר להערכה המבוססת על ניסיון התביעות ככל שקיים יותר מידע מהתביעות.

(ג) חישוב מרווח שמרנות-

לצורך הערכת מרווח השמרנות, בהתאם לנוהג המיטבי, הסיכון הרנדומלי חושב בעזרת מודל סטוכסטי בשיטת BOOTSTRAPP, והסיכונים הסיסטמיים חושבו בשיטת ה-Scorecards.

(ד) סגמנטציה-

בחישוב העתודה לתביעות תלויות, בוצעה הפרדה בין קבוצות הרכבים הבאות: אופנועים, רכב פרטי ויתר כלי הרכב, וזאת על מנת ליצור תיקים הומוגניים, ככל שניתן, בהתחשב במגבלות ושיקולים נוספים (כגון מידת מובהקות נתוני הקבוצה).

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

- לא נערך היוון לתביעות התלויות, זאת מאחר ולמאגר אין תיק השקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות.
- נכללה הערכה לשיבובים בגין הסדר החצייה של הפיצויים בין רכב קל לכבד.
- הערכות האקטואר וההערכות הפרטניות של החברה, מתחשבות בהשלכות של השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי תאונות עבודה, בהשלכות של פסק הדין בנוגע ל"שנים האבודות" וכן בתיקונים לחוק הפלת"ד.
- הערכת האקטואר מתחשבת בהלכת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2014 כי יש לפסוק הפסדי פנסיה בנוסף להפסדי שכר.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית (המשך)

- הערכת האקטואר מיישמת במלואה את עמדת הממונה בדבר נוהג מיטבי לחישוב עתודת ביטוח בביטוח כללי מחודש ינואר 2015, ראה גם באור 12 א' (3) להלן.

3. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

- ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. למשל במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל.
- היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה.
- יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמיים.

באור 9: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
387,731	393,016	397,660
(6,714)	(4,055)	(6,754)
<u>381,017</u>	<u>388,961</u>	<u>390,906</u>

פרמיות בביטוח רכב חובה
גידול בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 10: - עמלות והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
4,731	4,811	4,497
6,188	6,530	5,892
(729)	(177)	315
<u>10,190</u>	<u>11,164</u>	<u>10,704</u>

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

באור 11: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
21,290	21,375	21,610	שכר עבודה ונלוות
10,401	11,500	12,808	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,437	1,609	1,535	שכר דירה והחזקת משרדים
2,512	2,714	2,699	הוצאות בנק ועמלות כרטיסי אשראי
516	467	213	הדפסות וצורכי משרד
2,601	2,351	2,096	ייעוץ מקצועי ומשפטי
1,340	1,161	1,129	תקשורת, דואר ושליחויות
124	135	172	ביטוח אחריות מקצועית ורכוש אחר
530	578	711	הוצאות אי.אס.או. (I.S.O)
387	406	337	שכר דירקטורים
619	534	478	אחרות
<u>41,757</u>	<u>42,830</u>	<u>43,788</u>	
(20,900)	(20,070)	(20,700)	בניכוי סכומים שסווגו לסעיפים:
(6,188)	(6,530)	(5,892)	שינוי בהתחייבות ותשלומים בגין חוזי ביטוח (ראה באור 2(ד)2 לעיל) עמלות והוצאות רכישה אחרות
<u>14,669</u>	<u>16,230</u>	<u>17,196</u>	

באור 12: - ניהול סיכונים

א. כללי

1. תיאור תמציתי של ענף הביטוח שבו פועלת החברה

המאגר פועל בתחום ביטוח חובה בלבד כשותפות של חברות הביטוח בישראל במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוכן.

בביטוח השיורי באמצעות המאגר מבוטחים:

- אופנועים, שמבוטחים בביטוח שיורי עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.
- בעלי רכב ונהגים, שחברות ביטוח אינן מבטחות אותם לפי התעריפים הרגילים מפאת ריבוי תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן.

באור 12: - גיהול סיכונים (המשך)

א. כללי (המשך)

1. תיאור תמציתי של ענף הביטוח שבו פועלת החברה (המשך)

- החל משנת 2016, בעקבות חוזר הממונה שעדכן את תעריפי הביטוח של החברה בביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החלו להיות מבוטחים בפול גם בעלי רכבים, אשר לגביהם תעריף הביטוח בפול נמוך ביחס לתעריף הביטוח בשאר חברות הביטוח.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו, לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבות בדרך שאינה תלויה בהנחות כלשהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור 2 לעיל בדבר מדיניות חשבונאית.

(ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות, בין היתר, הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות ושכיחות התביעות. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובי קל כבד והשתתפויות עצמיות (לגבי אופנועים).

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון עלות לפוליסה לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

א. כללי (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית (המשך)

ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

3. פירוט השיטות האקטואריות וההנחות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

א) לפירוט השיטות האקטואריות לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ראה באור 18 לעיל.

ב) החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015.

בהתאם לעקרונות אלו:

עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

4. רגישות הפרשות לשינויים בהנחות

לפירוט הרגישות הפרשות לשינויים בהנחות האקטואריות, ראה באור 18/3 לעיל.

5. שינויים בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי

- ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

ראה באור 114/1 בדבר עדכון ההתחייבויות הביטוחיות של המאגר בעקבות שינוי בריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. הסיכונים

1. למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
2. תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הממונה, ומכסים רק חלק מהסיכון.
3. אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
4. אין למאגר ביטוח משנה, הסיכונים הביטוחיים של המאגר מכוסים על ידי חברות הביטוח ושייכים להן.
5. ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו.

ג. סיכוני שוק וסיכוני נזילות

- סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית ובמדד.
- סיכון נזילות הינו הסיכון שהמאגר יידרש לממש את נכסיו במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיו.
- עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכוני שוק ולסיכוני נזילות.

ד. סיכוני ציות ותפעול

- הסיכון התפעולי מתייחס להפסד שנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים, אנשים או מערכות פנימיות או כתוצאה מאירוע חיצוני לארגון.

המאגר נוקט בפעולות שונות בתחום ניהול הסיכונים התפעוליים:

- עריכת תוכנית Disaster Recovery Plan (DRP) להקמה מחדש של המערכות המיכוניות במקרה של אירוע חיצוני קטסטרופאלי שיפגע במשרדי המאגר.
- למאגר נוהל מעילות והונאות, מונה גורם אחראי ובוצעו סקרי סיכונים בנושא. כמו כן, ביצע המאגר הערכת סיכונים לביקורת הפנימית במטרה לגבש תוכנית ביקורת רב שנתית, ממוקדת סיכונים, מתוך הכרה כי קיומם והאפקטיביות של תהליכי ביקורת ובקרה פנימית עשויים להפחית את הסיכונים התפעוליים.
- במאגר הוגדרה תוכנית לניהול סיכוני IT (מערכות מידע) על פי דרישות חוזר הממונה ומונו יועצים חיצוניים לניהול סיכוני מערכות המידע.

באור 12: - גיהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני ציות ותפעול (המשך)

- במסגרת יישום הוראות סעיף 404 לחוק "Sarbanes-Oxley" ובהתאם להנחיות הממונה, בוצע תהליך של הערכת סיכונים הקשורים לדיווח כספי ולגילוי נאות, נקבעו בקרות שמטרתן למנוע או לצמצם את הסיכונים שנמצאו. במסגרת זאת, אימץ המאגר את מודל הבקרה הפנימית של ה-COSO, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת להערכת הבקרה הפנימית.

- פעילות המאגר כפופה להוראות הממונה והתקנות שמחוקקות מטעמו, כמו כן המאגר כפוף להוראות החוק השונות, לתקדימים ולהליכים משפטיים אשר עשויים להשפיע על תוצאותיה הכספיות. במאגר מכהן ממונה על הציות המבצע בקרת ציות ומעקב אחר הוראות החוק, עדכוני חוזרי הממונה וההנחיות מטעמה. הממונה על הציות מדווח להנהלה ולדירקטוריון במסגרת ועדת הציות ובהתאם למדיניות האכיפה והציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון.

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכון הביטוח כולל, בין היתר:

1. סיכוני חיתום

הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. כאמור, תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הממונה, ומכסים רק חלק מהסיכון.

2. סיכוני רזרבה

הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים שעל פיהם, בין היתר, מעריך המאגר את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצגים את העתיד לקרות. חשיפת המאגר מורכבת מהסיכונים הבאים:

(א) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(ב) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של המאגר, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מהצפוי.

ראה [באור 8](#) לעיל בדבר העקרונות, ההנחות והמודלים המהותיים ששימשו לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכונים ביטוחיים.

באור 13: - עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לאמור [בבאור 1\(א\)](#) לעיל חברות הביטוח בישראל הינן בעלי עניין במאגר, מרבית הנכסים וההתחייבויות בדוח על המצב הכספי נוצרו כתוצאה מעסקאות עמן חלק מפעילות המאגר.

להלן מפורטות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים שאינן חלק מהפעילות השוטפת:

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
60	70	105	ביטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה
63	65	67	ביטוח רכוש וחבויות
387	406	337	שכר חברי הדירקטוריון
1,052	(* 1,235)	1,172	משכורת והוצאות נלוות למנכ"ל

(* ב-2019 שולמו עלויות שכר למנכ"ל שפרש ולמנכ"ל שהחל לכהן במהלך השנה.

באור 14: - התחייבויות תלויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן פירוט בקשות לאישור תובענה ייצוגית שהוגשו כנגד המאגר:

1. אהרון יצחק נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ ת"א 51378-06-17-

ביום 22 ביוני, 2017 הוגשה על ידי מר אהרון יצחק (להלן - "המבקש") בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - "הפול").

סכום התובענה הייצוגית עומד על סך של 14.5 מיליון ש"ח וזאת בגין תקופת השבה של 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.

עניינה של התובענה הייצוגית במימוש זכותם הנטענת של מעסיקים כלפי הפול להשבת כספים ששילמו לעובדיהם כ"דמי פגיעה" בגין תקופת הזכאות הראשונה, כהגדרתה בסעיף 94(א) לחוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), תשנ"ה - 1995, למרות שעובדיהם לא יכלו לעבוד בתקופה האמורה עקב היותם נפגעים בתאונות דרכים, אשר הוכרו גם כתאונות עבודה והמכוסים בפוליסות ביטוח שהונפקו על ידי הפול.

הפול טען כי התובענה הייצוגית אינה עונה על אחד המקרים הקבועים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות בהם ניתן להגיש הליך של תובענה ייצוגית, כי בניגוד לטענות המבקש, אין כל חובת גילוי ו/או השבה אקטיבית המוטלת עליו בנוגע לדמי הפגיעה בתקופת הזכאות הראשונה וכי כל מעסיק שפונה לפול בעניין נענה וככל שמגיעים לו דמי הפגיעה אלו משולמים. הפול כפר בטענותיו הנוספות של המבקש, וטען בתשובתו כי לא הוכחה כל הפרת דין שנעשתה מצידו בנוגע לתשלום דמי הפגיעה, כי הוא נענה מדי שנה למאות דרישות של מעסיקים לתשלום דמי הפגיעה וכי אין כל בסיס לטענה כי המעסיקים אינם מודעים לזכותם לתבוע ממבטח דמי פגיעה עבור תקופת הזכאות הראשונה בהתאם לתנאים הקבועים בדין ובהתקיימם. יצוין, שגם בהקשר לעילה הייצוגית (בהיבט הקבוצתי) התובענה איננה עומדת בדרישות הדין על מנת שתוכר כתובענה ייצוגית. עוד יצוין, כי הוגשו בקשות דומות לאישור תובענה ייצוגית כנגד חברות ביטוח נוספות אשר דיון קדם המשפט בעניינם קבוע לאותו מועד שיתקיים בתיק זה.

ביום 8 בדצמבר, 2020 ניתן פסק דין לפיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית. ביום 30 בדצמבר 2020 הוגש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין האמור לעיל, אשר תויק בתיק ע"א 9224/20, אך טרם ניתנה כל החלטה במסגרתו. הערעור נקבע לדיון ביום 22 בפברואר, 2022.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הערעור יידחה מאשר שהוא יתקבל.

2. ת"צ 10428-09-17 שרבטייב ואח' נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (להלן - "הפול") ואח' -

ביום 14 בספטמבר, 2017 הגישה אילנה שרבטייב (להלן - "המבקשת") בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאשר את ניהול התובענה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה לאישור" ו-"התובענה") נגד 13 חברות ביטוח, ובהן הפול (להלן בסעיף זה - "המשיבות" ו-"החברה" בהתאמה).

לטענת המבקשת, המשיבות נמנעות מהוספת הפרשי הצמדה ו/או ריבית לסכומים אשר נפסקו לחובתן על-ידי רשות שיפוטית, ובכך מפרות את סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה הקובע כי במקרים בהם החייב אינו משלם במועד את חובו הפסוק בהתאם להחלטה של רשות שיפוטית, יש להוסיף לסכום זה הפרשי הצמדה, ריבית רגילה וריבית פיגורים, החל מהמועד בו היה על החייב לשלם את החוב הפסוק ועד למועד תשלומו בפועל.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

2. (המשך)

הנזק האישי של המבקשת נגד החברה עומד על סכום של 210.47 ש"ח. המבקשים, בהעדר נתונים מדויקים בנוגע לנזק המצרפי של הקבוצה, מעריכים את הנזק בעשרות מילוני שקלים אם לא יותר מכך.

עילות התביעה המפורטות בבקשה לאישור הן: הפרת חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 והפרת חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979.

הסעדים המתבקשים במסגרת התובענה הם: להורות לכל אחת מהמשיבות לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה את התוספת בגין הפרשי הצמדה וריבית בתוספת ריבית צמודה בהתאם לסעיף 5(ב) לחוק בתוספת הפרשי ריבית והצמדה מהיום בו היה על המשיבות לשלם את החוב הפסוק בפועל ועד למועד בו ישולמו הסכומים הנתבעים במסגרת תובענה זו. לחייב את המשיבות לתקן את מדיניותן כך שהן תחויבנה לקיים את הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, ולהוסיף הפרשי הצמדה וריבית בתוספת ריבית צמודה, בכל מקרה בו החוב הפסוק ישולם על ידן במועד המאוחר ממועד הפירעון.

בהמלצת כב' השופטת מתקיים גישור בתיק בפני כב' המגשרת השופטת (בדמי) אסתר דוקביץ, במסגרתו מתגבש הסדר, אשר קיימת הסתברות טובה לכך שיושג.

לנוכח העלייה בתחלואה החליט בית המשפט לבטל את הדיון שהיה קבוע בתיק ליום 24 בינואר, 2021 והורה לצדדים להגיש את הסדר הפשרה לאישורו עד ליום 2 בפברואר 2021. מכיוון שהסדר הפשרה לא הוגש לבית המשפט עד ל- 2 בפברואר, 2021 זימן בית המשפט את הצדדים לדיון מקדמי שהתקיים ביום 7 במרס, 2021. בדיון שנערך, נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם עד ליום 6 באפריל, 2021 בנוגע למספר נושאים שעלו בדיון – מעשה בי-דין, ההלימה בין מה שחברי הקבוצה מקבלים לבין זכות התביעה הנשללת מהם ושטרי סילוק.

ככל שהצדדים לא יגיעו להסדר, להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

3. ת"צ 8322-05-18 אורי ברעם נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב בע"מ (להלן - "הפול")

ביום 8 במאי, 2018 הגיש מר אורי ברעם (עו"ד במקצועו) (להלן: "המבקש") בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד הפול (להלן: "בקשת האישור").

עניינה של בקשת האישור בפוליסת ביטוח חובה לאופנועים. לטענת המבקש, הפול גובה מבעלי רכב דו גלגלי פרטיים, "שכל חטאם הינו שהם מדווחים לרשויות המס על הוצאותיהם", פרמיה עסקית, המיועדת עבור רכב "בבעלות אחרת", אשר יקרה, לפי הטענה, בעשרות ולעיתים מאות אחוזים מפרמיית ביטוח חובה שהפול גובה עבור אותם אופנועים ומבוטחים בדיוק, אשר ההבדל היחיד הינו שאלו אינם מדווחים לרשויות המס על הוצאותיהם.

לפי הנטען בבקשת האישור, הפול יצר מבחן מקפח, נוגד דין, לא רלוונטי ומעוות, על בסיסו היא משיתה פרמיות ביטוח מנופחות, לפי הנטען, על חלק ניכר ממבוטחיה, ללא כל קשר לשאלת הסיכון האמתי הנובע ממבוטחים אלו; כך, לפי הנטען, הפול קבע נוהל, על דעת עצמו וללא ביסוס בדיון, לפיו די בכך שמבוטח מזדכה על עלויותיו של כלי הרכב אל מול רשויות המס, כדי שיראה בכלי הרכב כזזה המשמש את המבוטח "לצרכי עסקו", ומשכך ידרוש כי המבוטח ישלם פרמיה "עסקית" (קרי, המיועדת לרכב בבעלות אחרת, שאינה פרטית) הגבוהה יותר כאמור מאשר פרמיית ביטוח "רגילה", לרכב בבעלות פרטית.

טענה נוספת שמועלית בגדרי הבקשה היא, כי הרגולטור קבע שלושה תנאים מצטברים שרק אם כולם חלים, רשאי הפול לגבות פרמיה "עסקית", והם: (1) הרכב רשום של שם יחיד שאינו תאגיד; (2) הרכב משמש למטרת עסקו של היחיד או גוף אחר; (3) על הפול לסווג את כלי הרכב מאותו הסוג באותו האופן, עליו להודיע על כך לממונה על הביטוח ועל הממונה שלא להתנגד לכך. לטענת המבקש, הפול לא עמד בתנאים אלו כאשר גבה פרמיה "עסקית" מחברי הקבוצה הנטענת.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. (המשך)

סכום התביעה האישית עומד על 733 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית עומד על 19.5 מיליון ש"ח.

הקבוצה אשר בשמה מבוקש להגיש את התובענה הוגדרה כ: "כל מבוטח שהמשיבה סיווגה את רכבו הדו גלגלי כרכב 'בבעלות אחרת' למרות שסיווגו הנכון הינו רכב 'בבעלות פרטית', וגבתה פרמיית ביטוח מוגדלת בהתאם, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשה זו ועד למועד אישורה כייצוגית".

במסגרת דיון שהתקיים הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה בשאלה מדוע להבחין לעניין הגדרת הבעלות האחרת, בין עו"ד עצמאי לעו"ד שכיר, כאשר שניהם עושים שימוש באופנוע לצרכי עבודה, וקבע כי עמדתו תוגש בתוך 60 יום.

הממונה הגיש את עמדתו לפיה קיימת הצדקה להחיל את תעריף הבעלות האחרת גם על אופנוע בבעלות פרטית כשהוא משמש לצרכים עסקיים (ללא קשר למידת השימוש העסקי של המבוטח הספציפי) וכי זיכוי עלויות הרכב המשמש את המבוטח "לצרכי עסקי" אל מול רשויות המס, הוא מבחן נכון לקביעת השימוש העסקי. הפול הגיש את התייחסותו לעמדת הממונה, המבקש את התייחסותו לעמדה זו.

במהלך קדם משפט שהתקיים ביום 14 באוקטובר, 2020 הציע בית המשפט לצדדים לבוא בדברים לצורך הגעה להסדר פשרה בתיק. הפול דחה הצעה זו. סיכומי הצדדים בתיק הוגשו לבית המשפט ועתה ממתינים להחלטת בית המשפט בבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

4. ת.צ. 19832-04-20 צבי נחום ואח' נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

ביום 19 באפריל, 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד מספר חברות ביטוח וכן נגד הפול. עניינה של בקשת האישור בטענה לגבייה ביתר של דמי הביטוח בביטוחי רכב (חובה, מקיף וצד ג') במהלך תקופת ההתפשטות של מגפת הקורונה, אשר בעטייה הוטלו על אזרחי המדינה הגבלות משמעותיות אשר הפחיתו את תנועת כלי הרכב. לפי הנטען בבקשת האישור חלה הפחתה בסיכון המבוטח, באופן המצדיק את התאמת דמי הביטוח להפחתה הנטענת כאמור.

הקבוצה בבקשת האישור הוגדרה כ: "כל מבוטחי המשיבות שהחזיקו בתקופה הרלבנטית בביטוחי רכב (ביטוח חובה ו/או ביטוח רכוש ובכלל זה מקיף וצד ג') ואשר לא קיבלו החזר כספי ו/או הפחתה של דמי הביטוח ביחס לתקופה הרלוונטית בשיעור ובסכום התואם את הפחתת הסיכון הביטוחי".

סכום התביעה האישית הועמד על סך של 2,219 ש"ח (כאשר מתוך סכום זה 194.6 ש"ח משויכים לפול ע"י המבקש), וסכום התובענה הייצוגית הועמד על סך של כ-719 מיליון ש"ח.

עילות התביעה הינן כדלקמן:

הפרת חוק חוזה הביטוח במובן זה שדמי הביטוח צריכים לשקף את הסיכון המבוטח (בעניין זה מפנים המבקשים לסעיפים 16 ו-20 לחוק). הפרת חובת תום הלב מכוח דיני החוזים ומכוח דיני הביטוח. עשיית עושר ולא במשפט. רשלנות. הפרת סעיף 58 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), האוסר על ניצול מצוקתו של מבוטח, חוסר ניסיונו או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו. הפרת חובה חקוקה – לפי הנטען, הפול הפרה את חוזרי הפיקוח על הביטוח (החוזרים המוזכרים בחלק הכללי של בקשת האישור הם: סעיף 3 לחוזר ביטוח 2005-1-32 אשר קובע כי: "דמי הביטוח נטו שיגבה מבטח מכל אחד ממבוטחיו יהיו לפי הסכומים שהגיש המבטח למפקח ושהמפקח התיירם"; חלק ב' לקודקס הרגולציה, סעיף ההגדרות, ובפרט ההגדרות ל"בעלות פרטית

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

4. (המשך)

על רכב, "בעלות אחרת על רכב"; חוזר 9-1-2016 בו נקבעו, בין היתר, תעריפי הביטוח השיורי. תנאי מקפח בחוזה אחיד. עילות חוזיות - "פרשנות נגד המנסח ומבחן הציפיות הסבירות של המבוטח".

במקביל להגשת בקשת האישור דנו, הוגשו שתי בקשות לאישור נגד חברות ביטוח אחרות אשר מועלות בהן טענות דומות: ת"צ 17072-04-20 מנירב ואח' נ הראל חברה לביטוח ואח' - הוגשה ביום 17.4.2020 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. ת"צ 16971-04-20 ניר ואח' נ' אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ - הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה ביום 19 באפריל, 2020.

שתי הבקשות לאישור האחרות, בעניין מנירב ובעניין ניר, הועברו אף הן לבית המשפט המחוזי בתל אביב, והן נותרו לכב' השופטת רחל ברקאי. המבקשים בבקשת האישור בעניין ניר והמבקשים בבקשת האישור בעניין נחום הגישו בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, בה התבקש כי הדיון בבקשה בעניין צבי נחום והדיון בבקשה בעניין ניר יאוחד, ואילו הבקשה בעניין מנירב תימחק.

טרם הוחלט האם לאחד את שלושת הבקשות לאישור תובענה ייצוגית. טרם נקבע מועד להגשת התשובה לבקשת האישור כתובענה ייצוגית. התיק קבוע לקדם משפט ליום 21 בינואר, 2021 בבית המשפט המחוזי בתל אביב, השופטת ר' ברקאי.

התיק היה קבוע לקדם משפט ליום 21 בינואר, 2021 בבית המשפט המחוזי בתל אביב בפני כב' השופטת ר' ברקאי, אך עקב הסגר שהוטל, הדיון התבטל ונקבע כי החלטה בדבר אופן הדיון בתיק והבקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות תינתן בכתב. בנוסף, הפול הגיש לבית המשפט בקשה לסילוק בקשת האישור נגדו על הסף כנגד המבקש 1, נחום. המבקש הגיש את תגובתו לבקשה.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

5. ת"צ 23544-04-20 (מחוזי תל אביב) צפתי נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב

ביום 22 באפריל, 2020 הוגשה נגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (הפול) בע"מ (להלן: "החברה") תביעה הכוללת בקשה לאשרה כייצוגית.

התובע טען כי החברה לא ביצעה התאמות נגישות בסניפיה ולא פרסמה איזה מהסניפים הינו נגיש ואילו התאמות נגישות ביצעה. בכך הפרה את תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013 ואת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998.

התובע טען כי מחדלי החברה מונעים מחברי הקבוצה לעשות שימוש בשירותי החברה ככל האדם ובאופן עצמאי בטיחותי ומכבד וגרמו נזק בלתי ממוני בדמות עוגמת נפש רבה ותחושות קשות.

הקבוצה שבשמה מבוקש לנהל את התביעה הינה כל אדם מוגבל או נכה שביקשו לעשות שימוש במי משירותי המשיבה אשר במי מהסניפים המופעלים על ידה, ו/או בבעלותה ו/או בהחזקתה ו/או נושאים את שם הפירמה שלה "והסדרי הנגישות אשר בסניפיה, לא פורסמו באתר האינטרנט של המשיבה".

ביום 30 בספטמבר, 2020 אישר בית המשפט הסדר הסתלקות שנחתם בין הצדדים ואשר במסגרתו התחייבה החברה לפעול לפירוט הסדרי הנגישות של הסניפים באתר האינטרנט שלה. עוד סוכם על תשלום גמול של 1,000 ש"ח ושכר טרחה של 12,000 ש"ח בתוספת מעמ.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד החברה והתאגיד המנהל, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשה מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

מספר תביעות	הסכום הנתבע
אלפי ש"ח	
2	34,000
2	-

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
צוין סכום המתייחס לחברה
לא צוין סכום המתייחס לחברה

ב. הליכים משפטיים נוספים

1. עת"מ 22462-01-18 צביקה זאבי פרקש ואח' נ' הממונה על הביטוח באגף שוק ההון הביטוח והחיסכון במשרד האוצר ואח' –

בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט עתירה מנהלית נגד הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") ונגד הפול (עת"מ 22462-01-18). העתירה המנהלית הוגשה על ידי מורים לנהיגה בטענה להעלאת תעריפי הביטוח השיורי לאופנועים המשמשים ללימוד נהיגה.

לפי הנטען בעתירה המנהלית, החלטת הממונה להוסיף מקדם של "כל נהג" למקדם "לימוד נהיגה" לתעריף ביטוח החובה של כלים בבעות מורי נהיגה הינה החלטה אשר חורגת ממתחם הסבירות, חורגת מעיקרון המידתיות ופוגעת בזכויות יסוד.

ביום 10 באוקטובר, 2018 ניתן פסק דין לפיו העתירה המנהלית תימחק. ביום 15 בנובמבר, 2018 הוגשה מחדש על ידי העותרים עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק נגד הממונה ונגד הפול, במסגרת הליך בג"ץ 8115/18.

הפול הגיש את תגובתו המקדמית לעתירה ביום 31 בינואר, 2019. המשיב 1, הממונה הגיש את תגובתו לעתירה ביום 2 ביולי, 2019.

בדיון שהתקיים בעתירה ביום 5 במרס, 2020 בפני ההרכב: י' עמית, ד' ברק-ארז וג' קרא, הוחלט שעל הממונה והפול ליתן דעתם בעניינים הבאים: האם אין מקום להבחין בין אופנועים המשמשים רק את מורי הנהיגה לבין אופנועים המשמשים רק את התלמידים; האם יש נתונים לגבי המעורבות בתאונות דרכים של תלמידי נהיגה באופנועים (ומורים לנהיגה); האם אין מקום לסווג אופנועים ללימוד נהיגה של 125 סמ"ק כרכב תפעולי או כרכב בעל סיכון נמוך במיוחד, בהינתן שלימוד הנהיגה לגביהם נערך במגרש סגור בלבד; והאם המקדם של 1.45 מוצדק בהינתן הנתונים היחודיים של האופנועים המשמשים אך ללימוד נהיגה.

תשובת הפול לשאלות בית המשפט הוגשה ביום 16 בספטמבר, 2020. הודעת העדכון מטעם המשיבה 1, הרשות, הוגשה לבית המשפט ביום 1 באוקטובר, 2020. בית המשפט התיר לעותרים להגיב להודעות אלו, וכך נעשה ביום 20 באוקטובר, 2020. ביום 22 בפברואר, 2021, התקיים דיון בתיק בפני בית המשפט העליון במהלכו בהמלצת בית המשפט, העותרים חזרו בהם מעתירתם - ולפיכך, ניתן פסק דין לפיו העתירה נדחתה.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים משפטיים נוספים (המשך)

2. בג"ץ 7944/18 סוהיל משרקי ואח' נגד מדינת ישראל - משרד האוצר ואחרים -

בחודש נובמבר 2018 הוגשה לבית המשפט עתירה מנהלית נגד הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונגד הפול וחברות ביטוח נוספות. העתירה הוגשה על ידי סוכני ביטוח מהמגזר הערבי אשר טוענים כי בוטלו ו/או הוגבלו סמכויותיהם לחיתום תעודות ביטוח חובה לפי פקודת רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

הסעד אותו מבקשים העותרים הינו: "להורות למשיבים לתת טעם, מדוע בוטלו ו/או הוגבלו סמכויותיהם של העותרים לחיתום תעודות ביטוח חובה לפי פקודת רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970".

ביום 9 בספטמבר, 2020 ניתן פסק דין לפיו נדחתה העתירה.

ג. הליכים אחרים

1. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי -

ביום 1 באוקטובר, 2017, נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון ו-תקנות") אשר הפחית את שיעור ריבית היוון הקבועה בתקנות ל-2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון התבסס על המלצות ועדה בין משרדית ברשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד שפורסמו בחודש מרס 2016 ("וועדת וינוגרד"). בעקבות וועדת וינוגרד והתיקון האמור, הגדילה החברה את הפרשותיה לוינוגרד.

בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית היוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור היוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה וועדה בין משרדית לבחינת הנושא (להלן - "הוועדה"), וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור היוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון עד תקנות הביטוח הלאומי (היוון) תשל"ח - 1978 (להלן: "תקנות היוון"). לעומת זאת, עד לתיקון תקנות היוון יעמוד שיעור היוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, על ידי המבטחים, על השיעורים שנקבעו בתקנות היוון.

בהתאם לכך ביצעה החברה, בשנת 2019, אומדן של השפעת פסק הדין האמור והקטינה את ההפרשה בשנת 2019 בסך של כ- 127.1 מיליון ש"ח. יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר, 2019 עמדה על סך של כ- 111.2 מיליון ש"ח וזאת עקב תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי כנגד החברה.

בחודש ספטמבר 2020 קבע בית המשפט העליון, בערעור שהגיש המל"ל נגד מועצה אזורית מגילות ים המלח, כי כוחה של ההוראה, לפיה שיעור היוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3%, יפה גם לתביעות שיבוב של המל"ל, אלא אם יוכח צורך בשינוי בהתאם למנגנון שהוצע על ידי ועדת קמיניץ.

בנוסף, בחודש נובמבר 2020 התפרסמה החלטת בית המשפט העליון לדחות את הבקשה לדיון נוסף על פסק דינו של בית המשפט העליון מאוגוסט 2019. לפיכך ההלכה נותרה בעינה.

בהתאם לכך, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, שחררה החברה בתקופת הדוח את יתרת ההפרשה בסך 111.2 מיליון ש"ח בגין תביעות מל"ל.

החברה בחנה את פוטנציאל השפעת שינוי שיעור היוון בהתאם למנגנון שנקבע בדוח הוועדה אשר אומץ ע"י ביהמ"ש העליון בפסה"ד הנ"ל, אם וכלל יופעל בעתיד. במקרה כאמור, ובהינתן שינוי של 1% בשיעור היוון, ההשפעה על ההתחייבויות הביטוחיות של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 אילו יושם המנגנון באופן מיד, תצטרך החברה להעמיד שוב את הפרשותיה, כפי שהעמידה לצורך כך בשנים האחרונות ואשר שוחררו על ידה, בכפוף לתיקוף הסכומים.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים אחרים (המשך)

2. במסגרת ארבע תובענות ייצוגיות ניתן ביום 28 בפברואר 2021 ע"י בית המשפט המחוזי בתל אביב פסק דין (חלקי) נגד חברות ביטוח (שאינן כוללות את החברה), אשר קבע כי "יום מסירת התביעה" לעניין תשלום הריבית בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק חוזה הביטוח, הינו המועד שבו התקבלה לראשונה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המוקדם, פניה המעידה על כך, שהמבוטח (או צד ג' או המוטב) מעוניין לקבל את תגמולי הביטוח, ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו. פסק הדין (החלקי) אינו חלוט וכנראה יוגש עליו ערעור לביהמ"ש העליון.

בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, מעריכה החברה כי לאור אופי פעילותה, אם תתבע החברה בעניין זה, וככל שתתבע, יותר סביר שהתביעה תידחה מאשר תקבל.

באור 15: - שינוי בנושאי משרה בתקופת הדוח ולאחריו

ביום 10 באוקטובר, 2020 סיימה עו"ד אילנה שינדלר את כהונתה כמנהלת מחלקת תביעות של החברה. עו"ד שרון סלטו מונתה כמנהלת מחלקת תביעות במקומה של אילנה שינדלר החל מיום 1 בנובמבר, 2020.

פרק ד'

הצהרת האקטואר

הצהרת אקטואר ביטוח כללי

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי הפול להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' שלהלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן: "ההפרשות") ליום 31 בדצמבר 2020, כפי שמפורט להלן. אני מכהן כאקטואר ממונה בחברת הפול החל מיום 1 בספטמבר 2019. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, חברת בת של המבטח או חברה הקשורה למבטח. איני בעל עניין, עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח או של חברה קשורה למבטח או של גורם אחר המספק למבטח שירותים שונים.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לחברה אין ביטוח משנה.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - 1) **ההפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל** - אין לחברה ביטוחים משותפים.
 - 2) **העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכתי** - החברה פעילה בענף אחד בלבד - רכב חובה, ועל כן לא בוצעה הפחתה בגין העדר מתאם.

2. נתונים המצורפים להיקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סיכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2020, באלפי ש"ח:
הרזרבה בענפים המקובצים והלא מקובצים, כוללת רזרבה לתביעות תלויות בלבד (כולל IBNR)⁷.

ליום 31 בדצמבר 2020		
באלפי ש"ח		
שייר	ברוטו	תביעות תלויות
2,913,254	2,913,254	רכב חובה
92,964	92,964	הוצאות עקיפות
		הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה
182,824	182,824	רכב חובה
<u>3,189,042</u>	<u>3,189,042</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית
159,457	159,457	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצ' רכישה נדחות
<u>3,348,499</u>	<u>3,348,499</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף רכב חובה:

- הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול בתוקפם ביום הדיווח הכספי:
 - הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981;
 - הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
 - עמדת הממונה בנושא הישוב עתודות בביטוח כללי;
 - כללים אקטואריים מקובלים.
- לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
- ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
- ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות בפרק ב', בגין הענפים שאינם מקובצים, רכב חובה ורכב רכוש, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
- סך ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות בפרק ב', מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים המקובצים ושאינם מקובצים בכללותם, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

⁷ הנתונים אינם כוללים את ההפרשה בגין פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

6. ההפרשה להוצאות עקיפות המפורטת בפרק ב', מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב תביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשות לפרמיה בחסר המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות

1. הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית

- 1.1 במאזן הנוכחי החברה ממשיכה ליישם את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי מיום 21.01.2015. עמדת הממונה וחוזר הערכה אקטוארית לביטוח כללי 1-1-2015 כללו מספר שינויים מהותיים. בעמדת הממונה החדשה נדרש האקטואר לקבוע רזרבה בשייר, כך שקיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי העתודה שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי ענף רכב חובה וחבויות, הבחינה של סיכוי סביר למדי תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת, כך שיתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות.
- 1.2 מעצם הערכת הרזרבה במודלים אקטואריים קיימת מידה משמעותית של אי ודאות בהערכה, ויתכן כי התוצאות בפועל יסו מהערכות האקטואר, במיוחד בענפים בעלי זנב ארוך, דוגמת רכב חובה. בהערכת הסיכון הרנדומלי, בוצעו חישובים לנתונים המעודכנים לדצמבר 2019 במודל ה-Bootstrap. מכיוון שלא קיימת עדיין בשיק בארץ פרקטיקה מקובלת לביצוע הערכה סטוכסטית של הרזרבה, וכאמור לא קיימת פרקטיקה בנוגע להערכת הסיכונים הסיסטמיים, הרי שככל שזו תתגבש במהלך השנים, וככל שהחברה תצבור ידע וניסיון נוספים, יתכנו שינויים בהערכות הסיכונים הרנדומליים והסיסטמיים, אשר יוכלו להשפיע על הערכת הרזרבות בעתיד.
- 1.3 בחודש אוקטובר 2017 נכנס לתוקפו תיקון לתקנות הביטוח הלאומי, התשל"ח 1978, הקובעות את אופן חישוב הקצבאות שישולמו על ידי המוסד לביטוח לאומי לנפגעי תאונות עבודה ואת אופן היוונון של אותן קצבאות. על פי התקנות, מרכיב תוחלת החיים יהיה על בסיס לוחות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וכן ריבית ההיוון תעודכן אחת לארבע שנים, כאשר שיעור השינוי לא יהיה יותר מ-1% בערך מוחלט, והריבית עצמה לא תפחת מ-0%. שיעור הריבית הנוכחי על פי התקנות הינו 2% במקום השיעור הקודם שהיה 3%. התקנות עוסקות, כאמור, בשיעור ההיוון של התשלומים שמשלם המוסד לביטוח לאומי, ואין אחידות בפסיקת בית המשפט בקשר לשיעור ריבית ההיוון של תביעות לפיצויי נזקי גוף שמשלמות חברות הביטוח למבוטחים. עד מאזן דצמבר 2018, נהגה החברה להפריש רזרבה בגין הירידה הנ"ל בריבית.
- במאזן 2019, בעקבות פסיקת ביהמ"ש העליון האחרונה, בהמשך להמלצות ועדת קמיניץ, בוצעה הפרשה בגין הפער בין שיעור הריבית המחושב בהיוון ע"י המל"ל (2%), לבין שיעור ההיוון לפיו מקוזז גובה הפיצוי שניתן לתובעים (3%) ע"י הפול, בלבד, הפרשה נמוכה מההפרשה הקודמת שבוצעה, שלקחה בחשבון את השפעת ירידת הריבית על פיצוי התובעים ע"י חברת הביטוח, ולא רק בגין חלק המל"ל.
- במאזן הנוכחי, בעקבות פסיקת ביהמ"ש העליון האחרונה מספטמבר 2020, בערעור המל"ל נגד מועצה איזורים ים המלח, נקבע כי על המל"ל לעדכן את ריבית ההיוון לשיעור של 3%.
- לכן, שוחררה הרזרבה שנקבעה עבור החשיפה הנ"ל, בגין הפער בין ריבית ההיוון של המל"ל וזו של חברת הביטוח.

1.4 הרזרבות לא הווננו, אלא במדד בלבד.

1.5 בהערכה האקטוארית הדטרמיניסטית, נעשה שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות, ביניהן שיטות משולשים שונות ומודל BF.

1.6 בפול ניתן כיסוי לענף ביטוחי אחד בלבד - רכב חובה.

1.7 בפול אין כיסוי ביטוח משנה ולכן התוצאות בברוטו ובשייר זהות.

2. השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות

2.1 ענף רכב חובה:

2.1.1 לא חלו שינויים משמעותיים בשנת 2020 בהנחות ובשיטות האקטואריות.

2.1.2 בסיס המודל במאזן הנוכחי, הסתמך על המתודולוגיה הבאה: משולשי התפתחות של תשלומים, שולם + תלוי וכמות התביעות. בשנות החיתום הצעירות, נעשה שימוש במודל ה-BF.

2.1.3 בוצעה חלוקת סגמנטציה לשלוש קבוצות בנפרד לאופנועים, רכבים פרטיים, וכל יתר כלי הרכב.

2.1.4 בוצע עדכון להערכות האפריריות במודל ה-BF – חושב מדד של "סיכון מתואם" המגלם בתוכו שינויים בתמהיל התיק של החברה בכל שנת חיתום, בגין הפרמטריים העיקריים המשפיעים על רמת הסיכון. בחישוב מדד הסיכון נלקחה בחשבון גם עלות הסיכון שפרסם מפעיל המאגר עבור אותם הפרמטרים.

3. השינויים המהותיים בהפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה להפרשות שפורטו בדוח לתקופה קודמת

ענף רכב חובה:

במאזן הנוכחי בהשוואה למאזן דצמבר 2019, חלה התפתחות חיובית בהערכות. השינויים נבעו בעיקר בשל שחרור הרזרבה בגין ריבית ההיוון (וינוגרד), עבור חלק הפער בין ריבית ההיוון של המל"ל לריבית ההיוון של חברת הביטוח.

אלון תמיר F.I.L.A.A

אקטואר ממונה

15.02.2021

חתימה

שם האקטואר

תפקיד

תאריך

פרק ה'

פרטים נוספים על התאגיד

(התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
(מס' חברה 513136895)

תקנה 21 : תשלומים לנושאי משרה בכירה – באלפי ש"ח

סה"כ	הפרשות סוציאליות והטבות אחרות	סה"כ משכורות ומענקים		
966	220	746	מנהל/ת	1.
779	110	669	מנהל/ת	2.
711	150	561	מנהל/ת	3.
683	162	521	מנהל/ת	4.
539	141	398	מנהל/ת	5.

תקנה 22 : שכר וטובות הנאה

בשנת 2020 שכר והוצאות נלוות למנכ"ל ולדירקטורים של החברה, הסתכמו בסך כולל של 1,508 אלפי ש"ח.

תקנה 24 : המחזיקים במניות

למאגר אין הון מניות. הון המניות המונפק של מנהל ההסדר הוא 20 ש"ח המחולקים ל- 20 מניות כל אחת בעלת ערך נקוב של 1 ש"ח (כל מניה היא מסוג שונה והן מסומנות ממניה רגילה א' עד מניה רגילה יט').

תקנה 25 : מען רשום

כתובת : אצ"ל 1 ראשלי"צ.

טלפון : 03-9424300

פקס : 03-9519141

כתובת דואר אלקטרוני : pniotZ@pool.org.il

תקנה 26: הדירקטורים בחברה (מנהל ההסדר- התאגיד)

יו"ר הדירקטוריון:

שם :	מיכאל קלמן, ת.ז. 033991498
יליד :	1977
מען :	שאול אביגור 7 תל-אביב
נתינות :	ישראלית
חברותו בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	כן
השנה בה החלה כהונתו כיו"ר הדירקטוריון :	8.4.18 (עד לאותו יום והחל מיום 4.8.15 כיהן כדירקטור)
השכלה :	עו"ד, תואר ראשון במשפטים ובניהול מטעם אוניברסיטת ת"א.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	משנה למנכ"ל, מנהל אגף אלמנטרי, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, סמנכ"ל, מנהל תחום ביטוחי פרט ומטה אגף אלמנטרי, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	לא
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן

דירקטורים:

שם :	יואב בן אור, ת.ז. 059284380
יליד :	1968
מען :	מושב אבן ספיר 60
נתינות :	ישראלית
חברותו בועדות הדירקטוריון :	וועדת ביקורת- יו"ר, וועדת תגמול- יו"ר, וועדת ציות- יו"ר.
דח"צ :	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :	1.1.17
השכלה :	אקדמאית, מוסמך במנהל עסקים, התמחות במימון מטעם האוני' העברית בירושלים M.B.A. בוגר במשפטים האוני' העברית- L.L.B. בוגר במדעי החברה בחוג למנהל עסקים באוני' העברית, B.A.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	מנהל מיוחד בעמיתים, קרנות הפנסיה הוותיקות
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :	יו"ר דירקטוריון באופאל טכנולוגיות עתידיות בע"מ.
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
באם הוא בעל כשירות מקצועית:	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה:	כן

יעקב אלחדוף, ת.ז. 05537493	שם :
1942	יליד :
חנה רובינא 5, תל אביב	מען :
ישראלית	נתינות :
וועדת ביקורת, וועדת תגמול, וועדת ציות.	חברות בועדות הדירקטוריון :
כן	דח"צ :
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
19.6.19	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
רואה חשבון מוסמך, בוגר בחשבונאות, האוניברסיטה העברית.	השכלה :
מנכ"ל התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (הפול) בע"מ	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
אין	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
כן	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :
כן	באם הוא בעל כשירות מקצועית :
כן	האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :

שגיא יוגב, ת.ז. 025301557	שם :
1973	יליד :
השומר 11, רמת השרון	מען :
ישראלית	נתינות :
לא	חברות בועדות הדירקטוריון :
לא	דח"צ :
כן	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
18.8.19	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
BA בכלכלה וביטוח במכללת נתניה. MBA במנהל עסקים באוניברסיטה העברית.	השכלה :
מנהל חטיבת ביטוח כללי בהראל חברה לביטוח. מנהל חטיבת תביעות בהראל חברה לביטוח.	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
אין	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
לא	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :
כן	האם הוא בעל כשירות מקצועית :

שם :	רוני גינור, ת.ז. 066071903
ילידת :	1982
מען :	ישראל עידוד 10, פתח תקווה
נתינות :	ישראלית
חברותה בועדות הדירקטוריון :	וועדת ביקורת, וועדת תגמול, וועדת ציות.
דח"צ :	לא
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתה כדירקטורית :	20.3.18
השכלה :	תואר ראשון מטעם אוני' חיפה בכלכלה ומנהל עסקים. תואר שני- מוסמך מטעם אוניברסיטת חיפה במדעי החברה בחוג לסטטיסטיקה במגמת אקטואריה.
התעסקותה בחמש השנים האחרונות :	אקטוארית ממונה ביטוח כללי במגדל חברה לביטוח, אקטוארית ביטוח כללי בהפניקס חברה לביטוח.
תאגידיים בהם משמשת כדירקטורית :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם היא בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
האם היא בעלת כשירות מקצועית :	כן

שם :	סיגל מולה כהן, ת.ז. 023942824
ילידת :	1968
מען :	המבדיל 8, רמת גן
נתינות :	ישראלית
חברותה בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתה כדירקטורית :	27.11.19
השכלה :	תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטת תל אביב.
התעסקותה בחמש השנים האחרונות :	סמנכ"ל, מנהלת תביעות אלמנטרי בהפניקס חברה לביטוח. סגנית מנהלת מערך התביעות ומנהלת מחלקת תביעות רכב חובה וחבויות בהפניקס חברה לביטוח.
תאגידיים בהם משמשת כדירקטורית :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם היא בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית :	לא
האם היא בעלת כשירות מקצועית :	כן

תקנה 26(א'): נושאי משרה בכירה של התאגיד

שם :	ערן כהן, ת.ז. 036114072
יליד :	1979
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנכ"ל
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים באוניברסיטת בר אילן. ואר ראשון (L.L.B) בכלכלה ומשפטים מהאוניברסיטה העברית.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל כספים בנת"ע, מנהל המחלקה הכלכלית באגד.
התאריך בו החלה כהונתו :	1 אפריל, 2019.

שם :	אייל אלבלק, ת.ז. 057362758
יליד :	1962
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנהל מחלקת מערכות מידע
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	הנדסאי מחשבים מטעם מכללת הדסה בירושלים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנהל מערכות מידע ואחראי אבטחת מידע בשירביט חברה לביטוח בע"מ. מנהל מדור אלמנטרי במחלקת מערכות מידע בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.
התאריך בו החלה כהונתו :	1 ביולי, 2019.

שם :	רן מורה-צדק, ת.ז. 025384421
יליד :	1973
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנהל כספים, חשב
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, תואר ראשון (B.A) בוגר במנהל עסקים וחשבונאות מטעם המכללה למנהל בראשל"צ. רואה חשבון מוסמך מטעם מועצת רואי החשבון.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהל כספים, חשב בתאגיד המנהל- הפול
התאריך בו החלה כהונתו :	1 בספטמבר, 2010

שם :	מירי בנאי, ת.ז. 025498668
ילידת :	1973
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד :	מנהלת מחלקת חיתום
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנהלת חיתום בתאגיד הפול
התאריך בו החלה כהונתו :	1 בספטמבר, 2015

שם :	שרון סלטו, ת.ז. 025504150 (*)
ילידת :	1973
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד :	מנהלת מחלקת תביעות
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, תואר ראשון במשפטים (L.L.B), מכללת קריית אונו. B.A בביטוח ושוק ההון, המכללה לביטוח.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	סגנית מנהלת מחלקת תביעות בתאגיד הפול
התאריך בו החלה כהונתו :	1 בנובמבר, 2020

(*) ביום 10 באוקטובר, 2020 סיימה עו"ד אילנה שינדלר את כהונתה כמנהלת מחלקת תביעות של החברה. עו"ד שרון סלטו מונתה כמנהלת מחלקת תביעות במקומה של אילנה שינדלר החל מיום 1 בנובמבר, 2020.

שם :	גלי גנה, ת.ז. 059674770
יליד :	1965
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מבקר פנימי
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	רו"ח עצמאי, שותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום הולצמן
התאריך בו החלה כהונתו :	26 בפברואר, 2003

שם :	אלון תמיר, ת.ז. 33571274
יליד :	1976
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	אקטואר ממונה
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, (M.A) באוניברסיטת חיפה בפקולטה למדעי החברה בחוג לסטטיסטיקה. תואר שני (MASTER OF SCIENCE) באוניברסיטת קנט באנגליה. אקטואר מוסמך מטעם אגודת האקטוארים בישראל. (B.A) באוניברסיטת בן גוריון במחלקה לכלכלה עם התמחות במנהל עסקים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	אקטואר ראשי בשלמה חברה לביטוח בע"מ.
התאריך בו החלה כהונתו :	1 בספטמבר, 2019

תקנה 27 : רואי חשבון של החברה

קוסט פורר גבאי את קסירר
מנחם בגין 144 א' תל אביב

תקנה 28 : שינויים בתזכיר או בתקנון

ביום 30.12.2020 התקבלה באסיפה הכללית השנתית של התאגיד החלטה על שינוי בתקנון התאגיד, לפיו התווסף לתקנון סעיף 67א. המורה: "נושאי משרה בחברה שאינם דירקטורים, ימונו ויפוטרו, על ידי המנהל הכללי."

תקנה 29 (א): המלצות הדירקטורים בפני האסיפה הכללית

הדירקטורים נתנו את המלצותיהם לאסיפה הכללית השנתית שהתקיימה ביום 30.12.2020 בה נדונו ואושרו הנושאים הבאים:

1. אישור הדוחות הכספיים לשנת 2019 של התאגיד והמאגר (הפול);
2. מינוי משרד רואי חשבון ארנסט אנד יאנג כרואי חשבון מבקרים של התאגיד ושל המאגר (הפול) לשנת 2021 והסמכת הדירקטוריון לקביעת שכרם השנתי;
3. מינוי מיכאל קלמן, רוני גינור, שגיא יוגב וסיגל כהן לכהן כדירקטורים בדירקטוריון התאגיד מטעם חברות הביטוח;
4. תיקון תקנון החברה – הוספת סעיף 67א. המורה: "נושאי משרה בחברה שאינם דירקטורים, ימונו ויפוטרו, על ידי המנהל הכללי."
5. אישור גובה הגמול המירבי לדח"צים עם מומחיות בתחום הביטוח;
6. אישור התקשרות עם מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, לרכישת פוליסת ביטוח נושאי המשרה לשנת 2021.

תקנה 29 א(4): החלטות החברה

ביום 30.12.2020 התקבלה באסיפה הכללית השנתית של התאגיד החלטה להתקשרות עם מנורה מבטחים ביטוח בע"מ לרכישת פוליסה לביטוח נושאי משרה. גבולות האחריות - 40 מיליון ש"ח לתביעה ולסה"כ תביעות בתקופת הביטוח.

שמות החותמים ותפקידם:

מיכאל קלמן - יו"ר מועצת המנהלים
ערן כהן – מנכ"ל

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

22.3.21

פרק ו'

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוח
רכב חובה ("הפוליס") בע"מ**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2020

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2020

תוכן העניינים

<u>דף</u>	
2	<u>דוח רואה החשבון המבקר</u>
3	<u>דוחות על המצב הכספי</u>
4	<u>דוחות על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר</u>
5	<u>דוחות על השינויים בהון</u>
6	<u>דוחות על תזרימי המזומנים</u>
7-23	<u>באורים לדוחות הכספיים</u>

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את הדוחות המצורפים על המצב הכספי של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

ליום 31 בדצמבר		באור	
2019	2020		
אלפי ש"ח			
409	167	<u>5</u>	<u>נכסים שוטפים</u> חייבים ויתרות חובה
409	167		
3,058	2,548	<u>6</u>	<u>נכסים בלתי שוטפים</u> רכוש קבוע
7,926	8,464	<u>7</u>	נכסים בלתי מוחשיים
2,048	1,253	<u>6</u>	נכס זכות השימוש
488	576	<u>13</u>	מסים נדחים
13,520	12,841		
13,929	13,008		
1,163	1,232	<u>4</u>	<u>התחייבויות שוטפות</u> המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
5,000	5,000	<u>9</u>	פקדונות של חברות ביטוח
262	287		התחייבות בגין מסים שוטפים
4,906	4,579	<u>10</u>	זכאים ויתרות זכות
813	562	<u>6</u>	התחייבות בגין חכירה שוטפת
12,144	11,660		
1,261	726		<u>התחייבויות לא שוטפות</u> התחייבות בגין חכירה לא שוטפת
523	621	<u>8</u>	התחייבות בשל הטבות לעובדים
13,928	13,007		
1	1	<u>11</u>	<u>הון</u> הון מניות
-	-		עודפים
1	1		
13,929	13,008		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

22 במרס, 2021

רן מורה צדק
מנהל כספים

ערן כהן
מנכ"ל

מיכאל קלמן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2018	2019	2020		
אלפי ש"ח				
39,252	40,123	41,095	1(א)	דמי ניהול מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שירי - הפול
<u>39,113</u>	<u>39,761</u>	<u>40,973</u>	12	הוצאות הנהלה וכלליות
139	362	122		רווח מפעולות
<u>7</u>	<u>(58)</u>	<u>(45)</u>		הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
146	304	77		רווח לפני מסים על ההכנסה
<u>63</u>	<u>155</u>	<u>47</u>	13	מסים על ההכנסה
<u>83</u>	<u>149</u>	<u>30</u>		רווח נקי
				רווח כולל אחר:
(126)	(226)	(45)		הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
<u>(43)</u>	<u>(77)</u>	<u>(15)</u>		הטבת מס
<u>(83)</u>	<u>(149)</u>	<u>(30)</u>		סך הכל הפסד כולל אחר
<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>		רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך - הכל	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות	
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2018</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020</u>

(* מייצג סכום הנמוך מ- 1 אלפי ש"ח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
3,827	6,687	4,275	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (א)
			<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(1,870)	(5,746)	(3,297)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(1,957)	(129)	(403)	השקעה ברכוש קבוע
(3,827)	(5,875)	(3,700)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
			<u>תזרימי מזומנים לפעילות מימון</u>
-	(812)	(574)	פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
-	(812)	(574)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
-	-	-	<u>שינוי במזומנים ושווי מזומנים</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לתחילת השנה</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לסוף השנה</u>
			(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
83	149	30	רווח נקי
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			פחת והפחתות:
1,319	973	913	רכוש קבוע
1,574	2,186	2,759	נכסים בלתי מוחשיים
-	775	541	נכס זכות שימוש
63	155	47	מסים על ההכנסה
(1)	58	53	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(92)	1,515	69	שינוי בסעיפים אחרים מאזניים אחרים:
(274)	248	242	ירידה (עליה) במאגר הישראלי לביטוח רכב שיוירי - הפול
1,188	510	(327)	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
			עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
3,860	6,569	4,327	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:
-	-	2	ריבית ששולמה
-	63	43	ריבית ששולמה בגין התחייבות בגין חכירה
7	5	-	ריבית שהתקבלה
153	108	45	מסים שהתקבלו
(193)	(58)	(142)	מסים ששולמו
(33)	118	(52)	
3,827	6,687	4,275	תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. החברה הוקמה כחברה פרטית מוגבלת במניות והחלה בפעילותה ביום 1 בינואר, 2002. החברה פועלת כמנהלת הסדר הביטוח השיורי כמשמעותו בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 (להלן - תקנות הביטוח השיורי). החברה מנהלת את המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - הפול) שניהל לפני תחילתן של תקנות הביטוח השיורי את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר בחברת ביטוח.

בתמורה לניהול הפול מקבלת החברה דמי ניהול לכיסוי כל הוצאותיה.

ב. בעלי המניות של החברה הינן כל חברות הביטוח בישראל המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחת מהן נקבע לפי חלקן בשוק, כאמור בבאור 11 להלן.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

- החברה - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות, בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט מדידת התחייבויות בשל הטבות לעובדים המוערכת על בסיסי אומדנים אקטואריים.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

ב. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינם בשקלים חדשים.

ג. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. רכוש קבוע (המשך)

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

%	
25-33	מחשבים
7-15	ציוד משרדי
6	ריהוט משרדי
10	שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים, לפי הקצר שבהם.

אורך החיים השימושיים, שיטות ההפחתה וערך השייר של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן - ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף ה' להלן.

ד. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר, מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

שינויים באורך החיים השימושי או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושי מוגדר נזקפת לדוח על הרווח הכולל.

אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים	
3-4	תוכנות מחשב

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רשיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

ה. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים (רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים) כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת - השבה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים (המשך)

במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על סכום בר - ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. סכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח או הפסד.

1. נכסים בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימות מספר תוכניות הטבה לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

בנוסף, החברה מפעילה תוכנית הטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעון דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית).

נכסים בשל הטבות לעובדים המוצגים בדוח על המצב הכספי מייצגים את הערך הנוכחי של השווי ההוגן של נכסי התוכנית בניכוי הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מסים על ההכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפרויטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים.

נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מוצגים כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים.

ח. הכרה בהכנסה

החל מיום 1 בינואר 2018 החברה מיישמת לראשונה את IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - התקן). התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על חלק מההכנסות האחרות של הקבוצה שאינן חוזי ביטוח.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ט. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פרטי דוח רווח והפסד ואת פרטי רווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות

ביום 1 בינואר 2019 יישמה החברה לראשונה את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 – חכירות (להלן "התקן"), החברה בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע חלקי (ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה).

המדיניות החשבונאית שמיושמת החל מיום 1 בינואר, 2019 בגין חכירות הינה כדלקמן:

החברה מטפלת בחוזה כחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

1. החברה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל או בשיעור הריבית התוספתי של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו.

נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם. כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

2. תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף). השפעת השינוי במדד בגין תשלומים שוטפים נזקפת לרווח או הפסד.

3. תשלומי חכירה משתנים

תשלומי חכירה משתנים אשר מבוססים על ביצוע או שימוש ואינם תלויים במדד או בריבית, מוכרים כהוצאה בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר וכהכנסה בעסקאות בהן החברה מהווה מחכיר, במועד היווצרותם.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

4. אופציות להארכה וביטול של תקופת חכירה

תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה להארכה תמומש וגם תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה לביטול לא תמומש.

במקרה בו חל שינוי בצפי למימוש אופציית הארכה או לאי מימוש אופציית ביטול, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין החכירה בהתאם לתקופת החכירה המעודכנת, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום השינוי בצפי, כאשר סך השינוי נזקף ליתרת נכס זכות השימוש עד לאיפוסו ומעבר לכך לרווח או הפסד.

5. תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

באור 3: - עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בתקופות הדיווח הבאות:

- נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. ראה מידע נוסף בבאור 2(ז) לעיל.

באור 3: - עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

- הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

נכסים בשל התחייבויות לעובדים (התחייבות בגין תוכניות הטבה מוגדרת) לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב הנכסים/ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת הנכסים/ההתחייבות עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו. ראה מידע נוסף בבאור 2(ו') לעיל ובבאור 8 להלן.

באור 4: - המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

היתרה נובעת מהתחשבנות שוטפת בגין דמי הניהול של חודש דצמבר וחיוב החברה בגין השקעות ברכוש קבוע.

באור 5: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
115	73
246	50
48	44
<u>409</u>	<u>167</u>

פקדון
מקדמות לספקים
אחרים

באור 6 - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה:

שנת 2020

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
13,444	3,099	1,773	8,572	<u>עלות</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2020
403	-	22	381	רכישות השנה
13,847	3,099	1,795	8,953	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
10,386	1,750	1,221	7,415	<u>פחת שנצבר</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2020
913	269	122	522	פחת השנה
11,299	2,019	1,343	7,937	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
2,548	1,080	452	1,016	<u>עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2020</u>

שנת 2018

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
13,315	3,096	1,700	8,519	<u>עלות</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2019
129	3	73	53	רכישות השנה
13,444	3,099	1,773	8,572	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
9,413	1,469	1,100	6,844	<u>פחת שנצבר</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2019
973	281	121	571	פחת השנה
10,386	1,750	1,221	7,415	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
3,058	1,349	552	1,157	<u>עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019</u>

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

ב. גילויים עבור עסקאות חכירה בהן החברה מהווה חוכר

לחברה הסכם חכירה הכולל חכירות של מבנה, אשר משמש לצורך קיום הפעילות השוטפת של החברה. הסכמי החכירות של המבנים הינם לתקופה המסתיימת ביום 30 באפריל, 2023 והינם בתקופת מימוש האופציה שניתנה לחברה (ראה גם [ביאור 14א'](#)). הסכמי החכירה שבהן התקשרה החברה לא כוללים אופציות הארכה ו/או ביטול וכן תשלומי חכירה משתנים.

1. פירוטים בדבר עסקאות חכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 אלפי ש"ח	
43	הוצאות מימון בגין התחייבויות חכירה
541	סה"כ תשלומי חכירה

2. לחברה הסכמי חכירה של רכבים וכן הסכמי חכירה של ציוד משרדי בעלי ערך כספי נמוך. עבור חכירות אלו מיישמת החברה את ההקלה שניתנה בתקן ומכירה בעלויות החכירה כהוצאה בקו ישר על פני תקופת החכירה.

ג. גילויים בדבר נכסי זכות שימוש

להלן התנועה בנכס שווי השימוש במהלך שנת 2020:

אלפי ש"ח	עלות
2,823 (254)	יתרה ליום 1 בינואר, 2020 חכירות חדשות (גריעות), נטו
2,569	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
775 541	פחת שנצבר יתרה ליום 1 בינואר, 2020 פחת השנה
1,316	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
1,253	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2020

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

ד. התחייבות בגין חכירה

מידע בדבר התחייבות בגין חכירה מימונית לפי פילוח מועדי תשלום:

2020		
ערך נוכחי של דמי חכירה מינימליים	מרכיב ריבית אלפי ש"ח	דמי חכירה מינימליים עתידיים
562	8	570
726	35	761
<u>1,288</u>	<u>43</u>	<u>1,331</u>

פחות משנה
משנה עד חמש שנים

בגין חכירות מסוימות, עשויה הקבוצה להידרש בתשלום דמי חכירה נוספים, התלויים בשינויים במדד המחירים לצרכן.

באור 7: - נכסים בלתי מוחשיים

בגין תוכנה - להלן התנועה:

שנת 2020

אלפי ש"ח
24,170
<u>3,297</u>
<u>27,467</u>

עלות
יתרה ליום 1 בינואר, 2020
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

16,244
<u>2,759</u>
<u>19,003</u>
<u>8,464</u>

פחת שנצבר
יתרה ליום 1 בינואר, 2020
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2020

שנת 2019

אלפי ש"ח
18,424
<u>5,746</u>
<u>24,170</u>

עלות
יתרה ליום 1 בינואר, 2019
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

14,058
<u>2,186</u>
<u>16,244</u>
<u>7,926</u>

פחת שנצבר
יתרה ליום 1 בינואר, 2019
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת, כמפורט להלן.

ב. תוכניות הטבה מוגדרת

תשלומי הפיצויים מטופלים על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים לפיצויים בפוליסות ביטוח מתאימות.

1. נכסי (התחייבות) התוכנית, נטו

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
(5,323)	(5,062)	התחייבויות בגין תוכנית הטבה מוגדרת
4,800	4,441	שווי הוגן של נכסי התוכנית
<u>(523)</u>	<u>(621)</u>	סה"כ התחייבות, נטו

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

2. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2020

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר 2020	
		סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	הפסד אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	סה"כ (הוצאות) הכנסות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	תשלומים (הפקדות) מהתוכנית	עלות שירות שוטף	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו		
(5,062)	-	(95)	(92)	(3)	-	825	(471)	(109)	(362)	(5,323)	התחייבויות להטבה מוגדרת
4,441	334	48	-	-	48	(825)	84	84	-	4,800	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(621)	334	(47)	(92)	(3)	48	-	(387)	(25)	(362)	(523)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

שנת 2019

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר 2019	
		סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	הפסד אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	סה"כ (הוצאות) הכנסות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	תשלומים (הפקדות) מהתוכנית	עלות שירות שוטף	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו		
(5,323)	-	(328)	(75)	(253)	-	-	(541)	(149)	(392)	(4,454)	התחייבויות להטבה מוגדרת
4,800	373	-	-	-	102	-	110	110	-	4,215	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(523)	373	(328)	(75)	(253)	102	-	(431)	(39)	(392)	(239)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

3. ההנחות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2019	2020	
%		
0.74	0.74	שיעור היוון ריאלי
1.76	0.74	שיעור תשואה ריאלית על נכסי התוכנית
1.00	1.00	שיעור עליית שכר ריאלית צפויה

ג. סכומים, עיתוי ואי וודאויות של תזרימי מזומנים עתידיים

להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי
במחויבות
להטבה מוגדרת
אלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר, 2020:

מבחן רגישות לשינוי בשיעור עליית שכר צפויה

השינוי כתוצאה מ:

27 (24)	גידול של 10% בהנחת עליית שכר צפויה קיטון של 10% בהנחת עליית שכר צפויה
------------	--

מבחן רגישות לשינוי שיעור היוון של התחייבות ונכסי התכנית

השינוי כתוצאה מ:

2 (2)	עליית שיעור היוון של 10% ירידת שיעור היוון של 10%
----------	--

באור 9: - פקדונות של חברות הביטוח

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח לצורך מימון רכישת רכוש קבוע ותוכנות. הפקדונות אינם צמודים ואינם נושאים ריבית.

באור 10: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
1,269	887	ספקים ונותני שירותים
1,046	1,039	הוצאות לשלם
1,828	1,754	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר
763	899	הפרשה לחופשה
<u>4,906</u>	<u>4,579</u>	

באור 11: - הון המניות

31 בדצמבר, 2020 ו-2019		
מונפק ונפרע	רשום	
מספר מניות		
21	50	מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

הון המניות הרשום של החברה הינו 50 ש"ח המחולקים ל-50 מניות בנות 1 ש"ח כל אחת כאשר כל מניה הינה מסוג שונה: ממניה רגילה א' עד מניה רגילה נ'. הזכויות שתקנה כל מניה לבעליה, שהינם כל חברות הביטוח בישראל העוסקות בביטוח רכב חובה, ישתנו בכל שנה קלנדרית ויהיו לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה כאמור בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות וזאת כפי שנקבע בתקנות הביטוח השיורי.

באור 12: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
21,290	21,160	21,610	שכר עבודה ונלוות
10,401	11,500	12,808	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,437	1,034	961	שכר דירה והחזקת משרדים (*)
516	445	213	הדפסות וצורכי משרד
2,601	2,351	2,096	ייעוץ מקצועי ומשפטי
1,340	1,161	1,129	תקשורת, דואר ושליחויות
124	135	172	ביטוח אחריות מקצועית ורכוש אחר
387	406	337	שכר דירקטורים
563	1,177	932	פחת אחר (*)
454	392	715	אחרות
<u>39,113</u>	<u>39,761</u>	<u>40,973</u>	

(*) הוצאות שכר הדירה בשנים 2020 ו-2019 הוקטנו כנגד הגדלת הוצאות הפחת בגין פחת נכס שווי שימוש בסך של 574 ו-575 אלפי ש"ח בהתאמה. סך ההשפעה נטו של יישום תקן 16 על הוצאות הנהלה וכלליות הינו הקטנת הוצאות בסך של 33 אלפי ש"ח בשנת 2020 ו-37 אלפי ש"ח בשנת 2019 בהתאמה.

(**) כל הוצאות התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ מכוסות באמצעות דמי ניהול מחברת המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה ("הפול").

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק)

על פי החוק, עד לתום שנת 2007, נמדדו התוצאות לצורכי מס בישראל כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק המגביל את תחולתו של חוק התיאומים משנת 2008 ואילך. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש נדל"ן (שבח) וניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות ומס רווח.

3. שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה החל משנת 2018 הינם:

שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שנה
			%
23.00	17.00	34.19	2018 ואילך

ג. שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2014.

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			מסים על ההכנסה
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
109	181	120	מסים שוטפים מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים
(46)	(26)	(73)	
63	155	47	מסים על ההכנסה
אלוהים ברווח והפסד			
מסים נדחים בגין הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת			
(43)	(77)	(15)	
(43)	(77)	(15)	מסים על ההכנסה
20	78	32	מסים על ההכנסה

ה. מסים נדחים

הרכב:

31 בדצמבר		מסים נדחים	
2019	2020		
אלפי ש"ח			
479	564	נכסי מסים נדחים בגין הטבות לעובדים, נטו בגין התחייבות בגין חכירה, נטו	
9	12		
488	576	סך יתרת נכסי מסים נדחים	
תנועה במסים נדחים			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
296	385	488	יתרה לתחילת השנה
89	103	88	סכומים שנזקפו לדוחות על הרווח הכולל
385	488	576	יתרה לסוף השנה

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשד)

ז. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח או הפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף ברווח או הפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
146	304	77
רווח לפני מסים על ההכנסה		
34.19%	34.19%	34.19%
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)		
50	104	26
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי הכולל		
-	23	4
מס בגין: הפרש במדידת התחייבות לצרכי מס הוצאות לא מוכרות		
13	28	17
מסים על ההכנסה		
63	155	47

באור 14: - התקשרויות

א. בחודש פברואר 2008 התקשרה החברה בהסכם לשכירת מבנה משרדים בראשון לציון (להלן- "המבנה"). ההסכם נחתם לתקופה של 5 שנים החל ממועד תחילת השכירות. כמו כן, ניתנה לחברה אופציה להארכת תקופת ההסכם ב-5 שנים נוספות. בחודש פברואר 2013 האריכה החברה את החוזה ל-5 שנים נוספות בתנאים זהים.

ב. בחודש ינואר 2014 התקשרה החברה בהסכם לשכירת שטח נוסף במבנה. באותו מועד ניתנה לחברה אופציה נוספת להארכת תקופת השכירות, לרבות השטח הנוסף כאמור לעיל, ל-5 שנים נוספות החל מיום 1 במאי, 2018 באותם תנאים.

ג. בחודש נובמבר 2017 התקשרה החברה בהסכם לשכירת שטח נוסף במבנה. באותו מועד מימשה החברה את האופציה שניתנה לה והאריכה את חוזה השכירות ל-5 שנים נוספות, כאמור, החל מיום 1 במאי, 2018 ועד ליום 30 באפריל, 2023.

ד. בתמורה משלמת החברה שכר דירה שנתי בסך של כ- 523 אלפי ש"ח צמוד למדד וכוללים מע"מ.

ה. לחברה הסכמי מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה. היקף ההתקשרות החודשי, כולל מע"מ, נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 עומד על כ- 39 אלפי ש"ח ליתרת תקופה מוצעת של כשנתיים.